

1 రాజులు

అదోనీయా తనకు రాను రాజుగా ప్రకటించు కొనుట
1 దావీదు రాజు బగా ముసలివాడయ్యాడు. అందువల్ల అతను చలికి తట్టుకోలేకపోయాడు. తన సేవకులు ఎన్ని దుష్టుల్లు కప్పినాగాని, అతను చలికి వణకి పోతూనే పున్నాడు. ²కావున ఆయన సేవకులు ఆయ నలో, “నీ ఆలనాపాలనా చూడటానికి వయస్సులో ఉన్న ఒక అమ్మాయిని మేము చూస్తాము. ఆమె నీ పక్కలో పండుకొని నీకు తిగిన వెచ్చదనం నమ కూర్చుతుంది.” అని అన్నారు. ³ఆలా చెప్పి రాజు సేవకులు ఇత్తాయేలు రాజ్యమంతా ఒక చిన్నదాని కొరకు వెదక నారంభించారు. రాజుకు వెచ్చదానిన్ని ఇచ్చగలిగి రూపం, యప్పణం ఉన్న ప్రతి కొరకు వారు వెదకపొంగారు. చివరకు అధిష్టు అనబడే ఘూసేమీయు రాలిని చూచి, ఆమెను రాజు వద్దకు తీసుకొని వచ్చారు. ⁴ఆమె చాలా అందగల్లే, ఆమె రాజుపట్లుశ్రద్ధ తీసుకొని, అతనికి సేవలు చేయారంభించింది. కానీ రాజై న దావీదు ఆమెను కూడాలేదు.

⁵దావీదు కుమారుడు అదోనీయా ‘నేనే రాజు నోతానని అనుకోన్నాడు. (అదోనీయా తల్లి పేరు హగీతు) అదోనీయా చాలా అందమైనవాడు. అతడు రాజు కావాలని మిక్కెలి ఉఱులాలవడ్డాడు. అందువల్ల తనకు తనే ఒక రథాన్ని, గుర్రాలను సమకూర్చు కున్నాడు. తన ముందు పరుగిత్తులకు ఏభై మంది మనుష్యులను కూడా నియమించాడు. అతడు అభ్యులోము తర్వాత పుట్టాడు. దావీదు రాజు ఎప్పుడూ అదోనీయాను మందలించలేదు, మిమర్చించలేదు. “ఏమి చేస్తున్నావు?” అని కాని, “అది ఎందుకు చేయాలి?” అని కాని అతడు ఎప్పుడూ అడగలేదు.

⁶సేరూయా కుమారుడెన యోవాబులోను, యాజకుడైన అబ్యుతారుతోను అదోనీయా మాట్లాడాడు. అతడు రాజు అయ్యేలాగ వారు సహయం చేయడానికి అంగికరించారు.

⁷కాని అదోనీయా రాజు కావడానికి ఒప్పుకోని వారిలో యాజకుడైన సాదోకు, యేపోయాదాకుమారుడైన బెలాయా, ప్రత్కయైన నాతాను, పిమీ, మరియు దావీదు రాజుయొక్క ప్రత్యేక అంగరక్షకుడైన రేయా పుండిరి. అందువల్ల వీరు అదోనీయాతో కలియలేదు.

⁸అదోనీయా కొన్ని జంతు బలులను అర్పించాడు. అతపు కొన్ని గౌరైలను, ఆప్సలను, మరియు కొన్ని బలిసిన కోడెదూడలను సమాధాన బలిగా ఇచ్చాడు. అదోనీయా ఈ బలులన్నీ ఏన్రోగేలు దగ్గర పున్న జోపాలేతు అను శిలప్ప సమర్పించాడు. ఈ ప్రత్యే క్వేస పూజా కార్బ్రూపూనికి అదోనీయా వాలామందిని అప్పోవించాడు. రాజై న దావీదుయొక్క ఇతర కుమారులను, యూదా పాలకులు, నాయకులందరినీ అదోనీయా అప్పోవించాడు. ¹⁰కాని అదోనీయా ప్రశ్న యగు నాతానును గాని, బెనాయానును గాని, తన తండ్రియొక్క ప్రత్యేక అంగరక్షకుని గాని, లేక తన సోదరుడు సాలోమోనును గాని అప్పోవించలేదు.

¹¹ఇదుంత విన్న నాతాను, సాలోమోను తల్లియైన బల్తెబ వద్దకు వెళ్లి ఇలా అన్నాడు, “హగీతు కుమారుడైన అదోనీయా ఏమి చేస్తున్నాడో సీపు విన్నావా? తనకే తాను రాజుగా ప్రకటించుకొన్నాడు. మన యజమాని యేస దావీదు కూడా ఈ విషయం ఎరుగడు. ¹²సి జీవితం, నీ కుమారుడైన సాలోమోను జీవితం ప్రమాదంలో పడవచ్చా. మీ ప్రాణాలను కాపడుకోవాలంచే నీసు ఏమి చేయాలో నేను చెపుతాను. ¹³దావీదు రాజు వద్దకు వెళ్లి, ‘నా ప్రభువేన రాజు, నీ తరువాత రాజ్యానికి వారసుడు నా కుమారుడైన సాలోమోను అశ్వతాడని సీపు ప్రమాణం చేశావు. కాని ఇప్పుడు అదోనీయా ఎందుకు రాజయ్యాడు?’ అని అడుగు. ¹⁴సీపు అలా మాట్లాడుతూ పుండగా నేను లోపిలికి పస్తు. వచ్చి, సీపు అదోనీయా గురించి చెప్పినదంతా నిజమని రాజులో నేను చెపుతాను.”

¹⁵తరువాత బల్తెబ రాజును చూడటానికి ఆయన పడకగిలోనికి వెళ్లింది. రాజు ముసలివాడయ్యాడు. మాన్మేమియూలగు అభీష్టు అక్కడ ఆయనకు సేవ చేస్తూ పున్నది. ¹⁶బల్తెబ రాజుకు సాష్టోంగ సమస్యలం చేసింది. “నీకు ఏమి కావాలి?” అని రాజు ప్రశ్నించాడు.

¹⁷బల్తెబ ఇలా చెప్పసాగింది, “మహారాజా! ప్రభువే నీ దేవుని పేరు మీద సీపు నాకు ఒక ప్రమాణం చేశావు. నా తరువాత నీ కుమారుడైన సాలోమోను రాజ్య పాలన చేస్తాడు. నా సింహసనం మీద సాలోమోను రాజ్య పాలన చేస్తాడు’ అని అన్నాను. ¹⁸కాని ఇప్పుడు అదోనీయా రాజయ్యాడు. అయినా ఆ విషయం నీకు

తెలియదు. ¹⁹సమాధానబలి ఇచ్చే నిమిత్తం అదోనీయా చాలా జంతుపులను చంపాడు. అతడు ఆపులను, బలి సిన కోడెదూడలను, గొప్రెలను చంపాడు. మరియు నీ కుమారులనందరినీ ఆప్యోనించాడు. యాజకుడైన అబ్యోతారును, సైన్యాద్భుతుడు యోవాబును కూడ అతడు ఆప్యోనించాడు. కానీ అతడు నిన్ను సేవించే నా కుమారుడైన సాలోమోనును మాత్రం ఆప్యోనించ లేదు. ²⁰మహారాజా! ఇత్తుయేలు ప్రజలంతా నిన్ను గమనిస్తూ పున్నారు. నీ తరువాత నీపు ఎవరిని రాజుగా నియమిస్తో? అని వారు ఎవరు మాస్తూ పున్నారు. ²¹నీ మరణానంతరం, నీ పితరులతో నీపు సమాధి చేయబడతాపు. ప్రజలు మాత్రం నేను, సాలోమోను నేరుపులను భావిస్తారు.”

²²బత్తెబి ఇలా రాజుతో మాట్లాడుతూ పుండగా, ప్రవక్తయగు నాతాను రాజును చూడటానికి వచ్చాడు. ²³“ప్రవక్తయగు నాతాను ఇక్కడికి వచ్చాడు” అని సేవకులు రాజుతో చెప్పారు. నాతాను రాజువర్ధకు వెళ్లి సాష్టోంగ నమన్స్తరం చేశాడు. ²⁴నాతాను రాజుతో ఇలా అన్నాడు, “నా ప్రభువా, నీ తరువాత రాజ్య పాఠనకు కొత్త రాజుగా అదోనీయాను ప్రకటించావా?”, నీ తరువాత ప్రజాపాలన చేయలానికి అదోనీయాను నియమించాలిని విరుయించావా? ²⁵ఈ రోజు అతను సమాధాన బలలు అర్పించాడు. అతడు చాలా ఆపు లను, బలిసిన కోడెదూడలను, గొప్రెలను చంపాడు. నీ యొక్క ఇతర కుమారులంనదరిని, సైన్యాద్భుతుడిని, యాజకుడైన అబ్యోతారును అతడు పేరించాడు. ఈ సమయంలో వారంతా అతనితో కలిసి తాగుతూ, తింటూ పెడుక చేసుకొంటున్నారు. పెగు, ‘రాజై న అదోనీయా వధిల్లు గక!’ అని వారంతా అంటున్నారు. ²⁶కానీ అతను నన్నుగాని, యాజకుడైన సాదోకును గాని, యెపోయాదా కుమారుడైన దీనాయాను గాని, నీ కుమారుడైన సాలోమోనును గాని పిలువలేదు. ²⁷ఇదంతా చేసేంది నీవేనా? మేము నిన్ను సేవిస్తూ నీకు విధేయలమైయున్నాము కదా, అయినను నీ తరువాత నీ వారసుడూగా ఎవరిని ఎన్నుకున్నదీ మాకు ఎందుకు చెప్పిలేదు?”

²⁸ఇది విన్ను రాజు బత్తెబును పిలువనంపాడు. రాజు మందుకు బత్తెబి వచ్చింది.

²⁹అప్పుడు రాజు ఒక ప్రమాణం చేశాడు, “నా ప్రభువైన దేవుడు నాకు సంభవించిన ప్రతి ఆపద సుండీ నన్ను కాపాడాడు. నా ప్రభువైన దేవుడు నిత్యుడు. ఆ దేవపక్షితో నేను ప్రమాణం చేస్తున్నాను; ³⁰గతంలో నీకు నేనిచిన మాలను ఈ రోజు నెర వేర్పుతాను. ఇత్తుయేలు దేవుడైన నా యెపోయా యొక్క శక్తితో నేనీ ప్రమాణం చేసియున్నాను. నా తరువాత నీ కుమారుడైన సాలోమోను రాజుపుతాడని నీకు ప్రమాణం చేశాను. నా తరువాత నా సింహాసనం

మీద నా స్తోనాన్ని అతడు పాంచుడిని కూడా మాట ఇచ్చాను. నేను నా మాట నిలబెట్టుకుంటాను.”

³¹తరువాత బత్తెబి రాజుమందు సౌగిలపడి, “రాజై న దావి వధిల్లు గక!” అని అస్తుది.

దావిదు సాలోమోను రాజుగా చేయబం

³²రాజై న దావిదు అప్పుడు “యాజకుడగు సాదో కును, ప్రవక్తయగు నాతానును, యెపోయాదా కుమారుడైన దేనాయాను పిలువనంపాడు.” వారు ముగ్గురూ రాజు వర్ధకు వచ్చారు. ³³“మీరు రాజుధికా రులను మీతో తీసుకొని, నా కుమారుడైన సాలోమోనును నా కంచర గాడిదపై ఎక్కించి దిగువనున్న గిపోను చలమ* దగ్గరకు తీసుకొని వెళ్లండి.

³⁴అక్కడ యాజకుడైన సాదోకు, ప్రవక్తయగు నాతాను అతనిని ఇత్తుయేలు రాజుగా అభిషేక్కుని చేయాలి. బూరు ఉడి ఇందిగో కొత్తరూజు సాలోమోను!” అని చాటాలి. ³⁵తరువాత అతనితో కలిసి ఇక్కడకి తిరిగిరండి. అతడు నా సింహాసనం మీద కూర్చుండి, నా స్తానంలో రాజుగా వ్యపచరిస్తాడు. ఇత్తుయేలు మీద, యుయా మీద రాజుగా పుండులానికి నేనటనిని ఎన్ను కున్నాను,” అని రాజై న దావిదు వారితో అన్నాడు.

³⁶యెపోయాదా కుమారుడైన దేనాయా రాజుతో, “అది చాలా మంచి పని! నీ దేవుడైన యెపోయా అది జరిగేలా చేయుమనికా? ³⁷యెపోయా ఎల్లప్పుడు మా యజమాని రాజువైన నీకు సహయ పడుతూ వచ్చాడు. యెపోయా ఇప్పుడు సాలోమోనుకు సహయచుటు చుట్టుపడును గక! దేవుడు సాలోమోనుకు కూడా నీకంటే ఘనవున రాజుగా చేయుమనికా!” అని అన్నాడు. ³⁸కాపున సాదోకు, నాతాను, బెనాయా, రాజు యొక్క సేవకులు రాజుజ్జు శిరపాపించారు. సాలోమోనును రాజు యొక్క కంచర గాడిదపై ఎక్కించి వారతనితో గిపోనుకు వెళ్లారు. ³⁹యాజకుడైన ప్రార్థన సాదోకు పిత్తురు, గుడారుము నుండి తసతో నూనె పట్టుకెల్లాడు. సాదోకు ఆ మానెను సాలోమోను తలపై పోసి రాజుగా అభిషేక్కుని చేశాడు. వారప్పుడు బాకా పూదగా అక్కడున్న ప్రజలంతా, “సాలోమోను రాజు వర్ధిల్లాక!” అని అన్నారు. ⁴⁰ఆ ప్రజలంతా సాలోమోనుతో కలిసి నగరానికి వచ్చారు. వారు ప్లెట్సున్పులను ఊఱుతూ, జయజయ ధ్యనులు చేయసాగారు. వారు సంతోషంతో భూమి అదిరేలా కేకలేశారు.

⁴¹ఆ సమయంలో అదోనీయా, మరియు అతనితో ఉన్న అతిథులు భోజనాలు పూర్తి చేస్తున్నారు, వారు

గిపోను చలమ ఇది యెరూషేము నగరానికి ప్రదానమే నీటి పనతి. ఈ చలుమ సరిగ్గా నగరానికి బయలు లోయలో ఉంది. ఇది అదోనీయా, అతని మనుషులు ఉన్న ఏన్సోగేలకు చాలా దగ్గరలో ఉంది.

బూర్నాదం విన్నారు. “నగరంలో ఏమి జరుగుతూ పుండి, మనం వినే శబ్దం ఏమిటి?” అని యోవాబు అడిగాడు.

⁴²యోవాబు అలా మాట్లాడుతూ పుండగానే యాజకుడైన అబ్బాతారు కుమారుడు యోనాతాను అక్కడికి పాచాడు. అదోనియా అతనిని చూసి “రా, లోనికి రా! నీవు చాలా మంచివాడవు.” * నీవు ఏదెనా మంచివార్తే నాకు తేస్తూ పుండవమ్మ” అని అన్నాడు.

⁴³కాని యోనాతాను ఇలా సమాదాన ఏమాడు, “కాదు! ఇది నీకు ఈభావార్త కాదు. మన రాజున దావీదు సాలొమోనును రాజుగా త్రయించాడు.” ⁴⁴రాజైన దావీదు యాజకుడైన సాదోకును, త్రపక్తయగు నాతానును, యెషాయాదా కుమారుడైన బెనా యాను, పరియు తన సేవకులను అతనితో పంపాడు. వారు సాలొమోనును రాజు యెంక్క స్వంత కంచర గాడిగపై కూర్చుండబెట్టారు. ⁴⁵తరువాత యాజకు డైన సాదోకు, త్రపక్తయైన నాతాను ఇరుపురూ సాలొమోనుకు గిహోను వద్ద పట్టాభిషేకం చేశారు. వార ప్పుడు నగరానికి తిరిగి వెళ్లారు. త్రయిల వారిననుసరించి వెళ్లారు. కాపున ఇప్పుడు నగరంలో జనమంతా చాలా సంతోషంగా పున్నారు. ఆ శబ్దమే మీరిప్పుడు వింటు ప్పున్నారు. ⁴⁶సాలొమోను ఇప్పుడు రాజు సింహాసనం మీద కూర్చుంచాడు.

⁴⁷రాజు యెంక్క సేవకులంతా రాజైన దావీదు వద్దకు అతను మంచిపని చేసినట్లు చేప్పగానికి వచ్చారు. వారితా, ‘దావీదు రాజు, నీవు చాలా గొప్ప రాజువా! కానీ నీ దేఖుడు సాలొమోనును కూడ ఒక గొప్ప రాజుగా చేయాలని స్తోంపున్నాము. నీ దేవుడు సాలొమోనును నీకంటె శ్యాతిగిల రాజుగా చేయును గాక. నీ రాజ్యముకంటె అతని రాజ్యము ఘనముగా ఉండునట్లు చేయునుగా!’ అని అంటున్నారు. యోనాతాను నగరంలో జరుగుతున్న విషయాలు అదోనియాతో ఇంకా ఇలా చెప్పాడగాడు: “తరువాత రాజైన దావీదు దేశుని స్తోంపచానికి తన పక్కమీదే సాష్టాంగ పడ్డాడు.”

⁴⁸ఇలా, యెలు దేశుడైన నా యోహావాకు జయము గసు గా! యోహావా నా కుమారులంలో ఒకనెని నా సింహాసనం మీద కూర్చుండ జేశాడు. దేవుడు అది నేను చూడగిలేలా చేశాడు” అని దావీదు రాజు అన్నాడు.”

⁴⁹ఇది విన్నా అదోనియా, అతిథులందరూ భయ పడి అక్కడి సుండి త్యరగా వెళ్లిపోయారు. ⁵⁰అదోనియా కూడ సాలొమోనుకు భయపడ్డాడు.

మంచివాడు “ముఖ్యమైన వ్యక్తివి” అని పాఠాంతరం. ఈ పౌటీ మాటకు, “ముఖ్యమైన కుటుంబం సుండి వచ్చిన వ్యక్తి” అని అర్థం.

కాపున అతడు బలిపీరం వద్దకు వెళ్లి, ఆ పీరపు కొమ్ములను* పట్టుకున్నాడు. ⁵¹ఈ లోపు ఒకడు సాలొమోను వద్దకు వెళ్లి, “అదోనియా సీపంచే చాలా భయపడిపోతున్నాడు. అతడు బలిపీరం వద్ద ఉన్నాడు. అతడు బలిపీరపు కొమ్ములను పట్టుకొని, అక్కడి సుండి పోవటం లేదు. సాలొమోను వద్దకు ఏవరెనా వెళ్లి తనను చంపకుండా పుడ్లెలా త్రప్పాణం చేయించ మను వేడుకుంటున్నాడు” అని చెప్పాడు.

⁵²అది విన్న సాలొమోను, “అదోనియా గనుక బుధిమంతునిలా మెలిగితే, అతని తలమీది ఒక్క వెంటుక కూడా రాలదని నేను త్రప్పాణం చేస్తూన్నాను. కని అతడేమెనా పారపాటు చేస్తే, వాడు చావటం ఖాయం” అని అన్నాడు. ⁵³ఆప్పుడు సాలొమోను కొంతమందిని పంపి అదోనియాను తీసుకొని రమ్మ న్నాడు. వారు అదోనియాను రాజైన సాలొమోను వద్దకు తీసుకొన్నారు. అదోనియా రాజైన సాలొమోను ముందుకు వచ్చి సాష్టాంగడ్డుడు. “స్తు ఇంటికి వెళ్ల” అని సాలొమోను అతనితో అన్నాడు.

సాలొమోనుకు దావీదు పాతోపదేశం

2 దావీదుకు మరణాలం సమిపించింది. కాపున దావీదు సాలొమోను పిలిచి ఇలా అన్నాడు: ²“నాకు మరణాలం సమిపించింది. నీవు మంచివానీగా, సమర్థవంతమైన నాయకునిగా పెరు తెచ్చుకో. ఇదేశుని ఆజ్ఞలన్నీ శీర్శసహించు. నీ దేవుడైన యోహావా మనచీచిన అదేశాలన్నీటినీ పాటించు. ఆయన ధర్మ శాస్త్రాలను పాటిస్తూ, ఆయన మనకు చెప్పిన పస్తీ చేయు. మాపే ధర్మశాస్త్రంలో నీర్దేశించిన సాల్కాలన్నిటినీ పాటించు. శస్తీనీ నీవు పాటిస్తే, నీవు ఏది చేసొనా, నీవు వెళ్లిన ప్రతి చోలా నీకు నిజయం చేకూరుతంది. ⁴నీవు యోహావాకు విధేయడవయిపుంచే, ఆయన నాగురించి చేసిన త్రమాణం నెరవేర్చుతాడు. యోహావా నాకు చేసిన వాస్తవమిరి: “నీవారు నా ఆడశే సాల్కాలను అనుసరించి తీరాలి. నేను నీర్దేశించిన రీతిగా జీవితం గడపాలి. నీ కుమారులు సంపూర్ణ హృదయంతో, ఆత్మసాంగ్సీగా నాలో విక్షాపం కలిగి పుండాలి. నీ కుమారులు ఇషిన్నీ చేస్తే, నీ కుటుంబంలో ఒక వ్యక్తి ఎల్లపుడూ ఇలా, యెలు ప్రజలపై పాలకు గుంపండూడు.”

⁵“సరుయా కుమారుడైన యోవాబు నాకు ఏమి చేసినది నీవు గుర్తు పెట్టుకోవాలి కూడ. ఇలా, యెలు సైన్యం ఇద్దరు అధిపతులను అతడు చంపాడు. నేరు పీతుపు కొమ్ములు అంటే అతను క్షురాభ్యు కోరుతున్నాడని అర్థం. ఏ వ్యక్తి అయినా తాను లుప్పు చేయకపోతే, అతడు పవిత్రశ్రంబంలోనికి వెళ్లి బలిపీరు కొమ్ములను పట్టుకుంటే అప్పుడా వ్యక్తి శిథింపబడుతాడు.

కుమారుడైన అబ్బేరును, యెతెరు కుమారుడైన అమూళాను అతడు చంపాడు. అతడు వారిని శాంతి నెలకొన్న రోజులలో చంపిన విషయం నీవు గుర్తుంచు కోవాలి. వారు యుద్ధ సమయంలో ప్రజలను చంపారనే కోపంతో అతడౌ పని చేశాడు. కానీ చంపబడిన ఆ భద్రు సేనాధిపతులు అమాయకులు. కొపున నేనెతనిని శిథించాలి. “కాని ఇప్పుడు నీవు రాజుశు. నీవు ఏది మిశ్చిత్తి తెలివెన పద్ధతి అసుకుటే దాన్యారా అతనిని శిథించాలి. అంటే అతడు ఖచ్చితంగా చంపబడాలి.”

⁷“గిలాధీయుడైన బజ్జిల్లయి కుమారుల పట్టు నీవు దయగలిగి పుండలి. వారిని నీ స్నేహితులుగా స్నీక రించి, వారు నీ బలవద్ద విందాగించేలా మాడు. నీ సోదరుడగు అబ్బోము నుండి నేను పారిపోయిన చ్చుడు వారు నాకు సహయం చేశారు.

⁸“గీరా కుమారుడగు మీమి నీవద్దనే పుస్పుల్లు నీవు గమనించాలి. ఇతడు బెచ్చామీనీయుడు. బహుారీము పురవాసి. నేను మహానయాముకు వెళ్లిన రోజున శతడు నాకు వృత్తిరేకంగా చాలా చెడు మాటలు మాట్లాడడు. ఇతడు పురల యోర్కాను నది వద్ద నన్ను కలపలానికి వచ్చాడు. నేను యెపోవా ముందు ప్రమాణం చేసి షిమీని నేను చంపని చెప్పాను. ⁹కొపున నీవు వాసిని శిథింపుండా పదలవద్దు. నీవు తెలివిగలవాడపు. వాసికి ఏమి చేయాలో నీవు తెలుసు. వాడు వ్యద్ధప్యంలో ప్రశాంతంగా చనిపోయేలా విడువద్దు.”

¹⁰ఇప్పన్ని చెప్పి దావీదు చనిపోయాడు. దావీదు నగరంలో అతడు సమాధి చేయబడ్డాడు. ¹¹దావీదు నలచ్చే సంపత్కరాల పాటు ఇశ్రూయేలును పరిపాలించాడు. అతడు పౌర్ణామ్యసులో ఏడు సంపత్కరాలు, యెరూవలేములో ముప్పై మూడు సంపత్కరాలు పాలించాడు. ¹²ఇప్పుడు సొల్మామాను తన తండ్రియగు దావీదు సింహసనాన్ని అధిష్టించాడు. అతడూ రాజు అని చెప్పబడిన ఏర్కమన అనుమంచ లేదు.*

¹³ఈ సమయంలో పగ్గితు కుమారుడైన అదో సియా సొల్మామాను తల్లియగు బత్తెబి పద్ధకు వెళ్లాడు. “నీవు సమాధానంతో వచ్చావా?” అని బత్తెబి అతనిని అడిగింది.

“అవును. ఐక్యత కోసమే ఈ సందర్భంలో. ¹⁴నికు ఒక విషయం నేను చెప్పాలి” అని అదోసియా సమాధానం చెప్పాడు.

“అయితే మాట్లాడు” అన్నది బత్తెబి.

¹⁵ఆదోసియా ఇలా చెప్పాడు: “నీకు గుర్తుండే సుంయంది, ఈ రాజ్యం ఒకప్పుడు నాది. ఇశ్రూయేలు ప్రజలంతా నేనే వారి రాజునుకున్నారు. కానీ పరి

ఫీతులు తారుమారైనాయి. ఇప్పుడు నా పోదరుడు రాజైనాడు. దేవుడు అతనిని రాజుగా ఎంపిక చేశాడు. ¹⁶కొపున నిన్ను నేనోక విషయం అడగులనుకుంటున్నాము. దయచేసి దానిని తిరస్కరించవద్దు.”

“నీకేం కావాలి?” అని బత్తెబి అడిగింది.

¹⁷“నాకు తెలుసు, రాజైన సొల్మామాను నీవు ఏది చేయమంచే అది చేస్తాడ్ని. అందువల్ల రయచేసి మామేమియురాలైన అభిషగును నాకు భార్యగా యివ్వ మని అతనిని అడగుగు” అని అదోసియా అన్నాడు.

¹⁸“మంచిది, నీ తరపున నేను రాజుతో మాట్లాడ తాను” అని బత్తెబి అన్పుది.

¹⁹కొపున రాజైన సొల్మామానుతో మాట్లాడ్నికి బత్తెబి అతని పద్ధకు వెళ్లింది. సొల్మామాను ఆమెను చూచి కలుసుకోనేందుకు నిలబడ్డాడు. ఆమెకు వందనం చేసి, సింహసనం మీద కూర్చున్నాడు. తన తల్లి కొరుక సేవకులతో మరో ఉన్నతిశాసనం తెప్పించాడు. అప్పుడమె అతనికి కుడి పక్కా కూర్చున్నాది.

²⁰“నొన్క చిన్న విషయం అడగాలిని వచ్చాసు. దయచేసి తిరస్కరించవద్దు” అని బత్తెబి అతనితో అన్పుది.

“నీవు ఏది కావాలంచే అది అడగవచ్చుమామా! నేపుషుడూ తిరస్కరించసు” అని రాజు అన్నాడు.

²¹“అయితే మామేమియురాలగు అభిషగును నీ సోదరుడైన అదోసియా వివాహమాడుకు అనుమతి ఇస్తు” అని బత్తెబి అన్పుది.

²²అది విన్న సొల్మామాను రాజు, “అభిషగును అతని కిమునే ఎందుకు అడగుతున్నాను? అతడు నా అన్న గడుక అతను రాజు కాపులానికి కూడా అనుమతి ఇమ్మని నన్నెందుకు అడగులం లేదు? యాజకుడైన అబ్బు తల్లి, యోవాఱు కూడా అతనికి మద్దతు ఇస్తారేమా!” అని తన తల్లితో అన్నాడు.

²³అప్పుడు సొల్మామాను యెపోవానాకు ఒక ప్రమాణం చేశాడు. అతనిలా అన్నాడు: “అదోసియా నన్నెది అడిగించును తగిన సాప్తి జరిగేలా చేప్పానిని ప్రమాణం చేస్తున్నాను! ఇది వాని ప్రాణానికి ముప్పు తెస్తుందిని ప్రమాణ పూర్వకంగా చెపుతున్నాను!”

²⁴ఇశ్రూయేలు రాజు కాపులానికి యెపోవా నాకు అనుమతి ఇచ్చాడు. నా తండ్రియేను దావీదు సింహసనాన్ని వాని దేవుడు నాకు ఇచ్చాడు. రాజ్యాన్ని నాకు, నా ప్రజలకు ఇచ్చి యెపోవా ఆయన మాట నిలబట్టి కున్నాడు. అదోసియా ఈ రోజు ఖచ్చితంగా చని పోడించాడు. వెన్నె నెన్నె నెరవేర్పిన నిత్యుడైన యెపోవా ముందు ప్రమాణం చేసి చెపుతున్నాను!”

²⁵రాజైన సొల్మామాను బెనాయాను పిలిచి ఒక ఆళ్ళ ఇచ్చాడు. చెనాయా బయలుకి వెళ్లి అదోసియా నుండి వచ్చాడు. ²⁶రాజైన సొల్మామాను యాజకుడగు అబ్బు తారును పిలిచి, “నేను నిన్ను చంపిపుండే వాడిని.

కాని అనాతోతులో పున్న నీ ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళబానికి అనుమతి ఇష్టున్నాను. నిష్టు ఇష్టుడు చంపను. ఎందు పశ్చినంటే నా తండ్రి దావిదులో కలిసి వెళ్లేబప్పుడు నీను యెపోవా పిల్ల పెట్టే మోయుబలో సహాయ పడ్డారు. పెగ నీను నా తండ్రి కష్ట సమయాలలో నీవాయునకు తోడుగా పున్నాపని కూడా నాకు తెలుసు.”²⁷ అలుతే ఇక నుంచి యెపోవా యాజకు నిగా కొసాగానికి విల్లేడని అభ్యాతారులో సాలో మోను చెప్పాడు. యెపోవా ఎలా జరుగుతుందని చెప్పాడో ఇప్పుడిది ఆ రకంగా జరిగింది. యెపోవా ఏఫిని గురించి, అతని కుటుంబం గురించి విలోపోలో చెప్పిన దినికి అనుగుణంగా ఇప్పుడిది జరిగింది.

²⁸ యోవాబు జరిగినదంతా విని భయునడి పోయాడు. అతడు అదోనీయాకు మద్దతు యిచ్చాడు గాని, అబ్బాలోముకు వ్యతిరేకి అయ్యాడు. యోవాబు దేవుని గుడారంలోకి పారిపోయి బిలిపీపు కొమ్ములను పట్టుకొన్నాడు.²⁹ యోవాబు దేవుని గుడారంలో బలి పీరం వద్ద పున్నాడని ఎవరో పోయి రాజైన సాలోమో నుకు చెప్పారు. సాలోమోను బెనాయ్యాను పిలచి యోవాబును చంపమన్నాడు.

³⁰ బెనాయ్యా యెపోవా గుడారంలోనికిల్లి యోవాబుతో, “రాజు అతనిని బయటికి రమ్మంబున్నాడని” చెప్పాడు.

“వద్దు, నేనికృదే చనిపోతాను” అని యోవాబు అన్నాడు.

కాపున బెనాయ్యా తిరిగి వెళ్లి యోవాబు అన్న మాటలు రాజుకు చెప్పాడు.³¹ “అలుతే అతను చెప్పి నట్టి చేయము! వానిని అక్కడే చంపివేయము. పిమ్మట వానిని పాతిపెట్టము. అప్పుడు యోవాబు చేసిన పసల యొక్క దోషం నా కుటుంబానికి, నాకు తగలకుండ పోతంది. ఈ దోషమెంచుకు వచ్చిందనగా యోవాబు అమాయకులను వంపాడు.³² తనకంచె వాలా మంచివార్దిర్దిని యోవాబు హత్య చేశాడు. వార్దర్దు నేరు కుమారుడెన అబ్బేరు, మరియు యెలెరు కుమారుడెన అమాశా. అబ్బేరు ఇత్తుయేలు స్నేహాదిపతి. అమాశా యుండూవారి స్నేహాదిపతి. అతడు వారిని చంపిసట్టు నా తండ్రి దావిదుకు తెలియదు. కాపున యెపోవా అతనికి తగిన శాస్త్రచేస్తాడు.

³³ “వాళ్ల చావుకు కారణమయిన అపరాధి అతనే. తన కుటుంబం కూడా శాశ్వతంగా ఈ నేరానికి బాధ్యతలు. కాని దావిదుకు, అతని సంతతి వారికి, అతని కుటుంబానికి, అతని సింహసనానికి దేవుడు శాశ్వతంగా శాంతిని చేకూర్చాలడు.”

³⁴ కాపున యెపోవాయాదా కుమారుడెన బెనాయ్యా వచ్చి యోవాబును చంపాడు. యోవాబు శాపిన్న ఎడారిలో అతని ఇంటి నమీపాన పాతిపెట్టారు.³⁵ తరు

వాత యోవాబు సాఫంలో యెపోవాయాదా కుమారు డెన బెనాయ్యాను సైన్యాధ్యాఘ్నిగా సాలోమోను నియమించాడు. సాలోమోను అబ్యాతారు సాఫంలో సాదోకును కొత్త ప్రధాన యాజకునిగా కూడా నియమించాడు.³⁶ తరువాత, షిమీని రాజు పిలచాడు. రాజు షిమీతో, “ఇక్కడ యెరూషేలములో నీ కొరకె ఒక ఇల్లు నిర్మించుకో. నీవు అందులో నిపసిన్నా, నగరం పదిలి వెళ్ల వద్దు.

³⁷ నీవు సగరం వదిలి కిందోను వాగు దాచి వెళ్లితే గనుక, ఎవరో ఒకరు నిష్టు వంపుతారు. ఆ తప్పుకు నివే బాధ్యతడ్చు” అని అన్నాడు.

³⁸ అది విని షిమీ, “నా రాజు, నీవు చెప్పినది చాలా బగున్నది. నేను నీకు విదేయుడనె పుంచాను” అని అన్నాడు. షిమీ యెరూషేలములో చాలాకాలం నివసించాడు.

³⁹ కాని మాడు సంవత్సరాల తరువాత షిమీ యొక్క ఇద్దరు బానిసలు పారిపోయారు. వారు గాతు రాజు వద్దకు వెళ్లారు. ఆ రాజు పేరు ఆశీపు. అతడు మయకా కుమారుడు. తన బానిసలు గాతులో పున్నట్లు షిమీ నివాడు.

⁴⁰ తన గాదెర్వై గంతవేసి, దానిమీద గాతు రాజైన ఆక్షిము వద్దకు వెళ్లాడు. అతడు తన బానిసలను వేదు కుంటూ వెళ్లాడు. వాళ్లను అక్కడ పట్టుకుని తన ఇంటికి తిరిగి తీసుకొచ్చాడు.

⁴¹ కాని ఎవ్వరో సాలోమోను వద్దకు వెళ్లి షిమీ యెరూషేలము నుండి గాతుకు వెళ్లి వచ్చాడని చెప్పారు.

⁴² అందువల్ల సాలోమోను షిమీని పిలిపించాడు. సాలోమోను అతనితో ఇలా అన్నాడు, “యెరూషేలము విడిచి వెళ్లితే నీవు చంపబడతావని నీకు తెలిసేలా నేను నీ చేత యెపోవా పేరు మీద ప్రమాణం చేయించాను. నీవు ఇక్కడేనుండి ఎక్కడికెనా వెళ్లితే తత్తులితంగా సంబంధించే నీ మరణానికి నీవే కారకం వస్తువాని కూడా నిష్టు నేను పౌన్చించాను. నేను చెప్పినదానికి నీవు ఒప్పుకున్నావు. నాకు విదేయుడవై పుంచానికి నీవు అన్నాపు.

⁴³ మరి నీ మాటలు నీవు ఎందుకు నిలిబెట్టుకో లేదు? నా ఆజ్జును నీవెందుకు శిరసావపీంచలేదు?

⁴⁴ నీవు నా తండ్రి దావిదు పట్ల చేసిన అనేక తప్పులు నీకు గుర్తుండే పుంచాయి. ఆ తప్పులనిన్నిటికి యెపోవా నిన్నిపుపుడు ఇష్టిస్తాడు. ⁴⁵ కాని యెపోవా నుస్సు ఆశీర్యదిస్తాడు. దావిదు సింహసనాన్ని ఆయన ఎప్పుడూ సురక్షితంగా ఉంచుతాడు.”

⁴⁶ ముఖుట రాజు షిమీని చంపమని బెనాయ్యాకు ఆజ్జ యివ్వగా అతను ఆ పని పూర్తి చేశాడు. అప్పుడు సాలోమోను తన రాజ్యాన్ని పూర్తిగా తన అదుపులోకి తెచ్చుకున్నాడు.

రాజుగా సాలోమోను

3 సాలోమోను ఈజీష్వ రాడై న ఫరో కుమారైను వివాహం చేసుకున్నాడు. అతనితో ఒక ఒడంబడిక చేసుకున్నాడు. సాలోమోను ఆమెను దావిదు నగరానికి తీసుకునివచ్చాడు. ఆ సమయంలో సాలోమోను తన భవనాన్ని, దేవాలయాన్ని నిర్మింప చేస్తూనేపున్నాడు. సాలోమోను యెరూపులేము నగరం చుట్టూ ఒక గోడ కూడా నిర్మిస్తున్నాడు. ²దేవాలయం ఇంకా పూర్తి కాలేదు. అందువల్ల అప్పటి వరకు ప్రజలు తమ బలు లను గుట్టలపై * పున్న బిలీపొల వధులే అర్థస్తాండే వారు. ³యెపోవావసు ప్రేమించినట్టుగా సాలోమోను నిరూపించుకున్నాడు. తన తండ్రి యగు దావిదు చెప్పిన విషయాలన్నీ నియమంగా పాటించాడు. కానీ సాలోమోను ఒక్క విషయంలో మాత్రం తన తండ్రి చెప్పింది చేశాడు. అదేమనగా సాలోమోను గుట్టలపై బలులు అర్పించబంం, ధూపం వేయబం, కొన సాగించబం.

⁴సాలోమోను రాజు బలులు అర్పించుబకు గిభి యోసుకు వెళ్లాడు. అది బలి అర్పణచేసే ప్రదేశాలన్నిటిలో * చాలా సేరు గాంచిన గుట్ట. సాలోమోను ఆ బిలీపొల మీద ఒక వెయ్యి బలులు అర్పించాడు. ⁵సాలోమోను గిభియోను వర్ధ పున్నపున్నాడు యెపోవా ఆయనకు స్ఫుర్తించి దర్శన మిచ్చాడు. “నీవేదే నా కోరుకో. నీ కోరిక నెరవేర్పుతాను” అని యెపోచూ అన్నాడు.

⁶సాలోమోను ఇలా అన్నాడు: “నీ సేవకుడగు నా తండ్రి దావిదుకు నీను మిక్కిలి దయ చూపావు. ఆయన నిస్సముసరించాడు. ఆయన కూడా మంచి వాడై, ధర్మంగా జీవించాడు. సీపాయన కుమారుని రాజ్య సింహాసనానికి అర్పుణ్ణి చేసినపున్నాడు, నీను ఆయనకు అపూర్వమైన కర్యాల చూపావు. ⁷నా ప్రభు వైన దేవా! నా తండ్రి స్థానంలో రాజ్యపాలన చేసిలా నాకు అనుమతి ఇచ్చావు. కానీ నేనికా పసిపాలిన పున్నాను. నేను నిర్వితించవలసిన పసులు నెరవేర్ప చూకి తగిన విషిం నాకు కొరతగా ఉంది. ⁸నీ సేవకుడనైన నేను నీవేత ప్రత్యేకంగా ఎంపిక చేయబడిన ప్రజల మధ్య పున్నాను. వారి జూబా పెద్దది. వారు లక్ష్మీపెట్టినేనంత ఎక్కువగా పున్నారు. కావున పారకు దెన వాడు వారి విషయంలో * అనేకానేక నిర్మయాలు తీసుకోవలసి పుంటుండి. ⁹అందువల్ల ఈ ప్రజానికంపే ధర్మపరిపాలన చేయగల న్యాయ నిర్మయం చేయగల దక్షత, పరిజ్ఞానము నాకు దయచేయమని నిస్సు వేడు కుంటున్నాను. ఈ జ్ఞానమువల్ల నేను మంచి చెడుల

నిర్మయం చేయగలగుతాను. ఈ మహా పరిజ్ఞానము లేకుండ, ఈ గొప్ప ప్రజానీకి పరిపాలించబం అనౌధృత్వమైన పని.”

¹⁰సాలోమోను ఇది అడిగినందుకు యెపోవా చాలా సంతోషించాడు. ¹¹అతనితో దేశుడిలా అన్నాడు: “నీను నీకు దీర్ఘాయుష్మ యుమ్మి అడుగలేదు. నీను ని కొరక దనధాన్యాదులిమ్ముని అడుగలేదు. నీ శత్రువాసనం కూడా నీను కోరుకోలేదు. మంచిచెడుల విచ ద్భూతా జ్ఞానం, న్యాయాన్రిత్యం చేయగల దక్షత నీను అడిగపు. ¹²కావున నీవడిగిన దానిని నీకు దయచేస్తాను. నీకు విజ్ఞానాన్ని, విషాధిన్ని ఇస్తాను. గతంలో నీవంటి వాడ్వెప్పడూ లేసినట్టుగా నీకు జ్ఞానాన్ని కలుగబేస్తాను. భవిష్యత్తులో * కూడా నీకు సాటి మరి ఎవ్వడూ పుండడు” ¹³ప్రాగు, నీకు పారితోషికంగా నీను అడుగనిని కూడా నీకు ఇస్తున్నాను. నీ జీవితంల్సి నీకు ధనధాన్యాలు, గారప మర్యాదలు లభిస్తాయి. నీయంతటి గొప్పవాడు ఈ ప్రపంచంలో * మరో రాజు పుండడు. ¹⁴నాకు విధేయుడవే పుండుమనీ, నా న్యాయమార్గాన్ని, నా ఆజ్ఞ లను పాటించుని నిస్సు నేనడుగుతున్నాను. నీ తండ్రి దావిదువలె నీను కూడా నడుచుకో. నీను ఆ విధంగా చేస్తే నీకు దీర్ఘాయుష్మ కూడా నేనిస్తాను.”

¹⁵సాలోమోను పేలోక్కొన్నాడు. దేశుడు అతనితో కలలో * మాట్లాడేనట్టు తెలుసుకొన్నాడు. సాలోమోను తరువాత యెరూపులేముకు వెళ్లి యెపోవా ఒడం బడిక పెట్టె ముందు నిల్చున్నాడు. సాలోమోను యెపోవాకు ఒక దపువబలీ ఇచ్చాడు. అతనింకా సమాధాన బలులు కూడా దేశునికి చెల్చించాడు. తరువాత అతని పరిపాలనలో * అతనికి చేదోడు వాదోడుగా పున్న నాయకులకు, అదికారులందరికి విందు ఇచ్చాడు. ¹⁶ఒక రోజు ఇద్దరు వేశ్యాప్రీలు సాలోమోను వద్దకు వచ్చారు. వారు రాజు ముందు నిలబడ్డారు. ¹⁷ఆ ఇద్దరిలో * ఒక ప్రీ ఇలా అన్నది, “అయ్యా తమే, నేను ఒకే ఇంట్లో * నివసిస్తూ పుంటాము. మేమిద్దరం గ్రహంల మైనాము. కాన్ని నెలలు వచ్చాయి. నేనోక బిడ్డను పుసించాను. అప్పుడు ఈమె నా పక్కనే వుంది. ¹⁸మాడు రోజుల తరువాత ఈమె కూడా ఒక బిడ్డను కప్పుది. మా ఇద్దరిలో * పాటు ఇంటలో * మరియురూ లేరు. కేంటం మేమిద్దరమే పుంటున్నాము. ¹⁹ఒక రోజు రాత్రి ఈ ప్రీ తన బిడ్డతో * నిర్మిస్తాడగా, ఆ బిడ్డ చనిపోయింది. ²⁰అప్పుడు ఆమె ఆ రాత్రి సమయంలో * నేను నిర్మిస్తాడగా నా పక్కలో * నుండి నా బిడ్డను తీసుకొన్నది. నా బిడ్డను నా పక్కమీద పుంచింది. ²¹పురుణాటి ఉదయం నేను లేచి నా బిడ్డకు పాల్వబ్యోయాను. కానీ లిడ్డ చనిపోయినట్టు గమనించాను. నేను బిడ్డతో * తేరిపార చూడగా ఆ బిడ్డ నా బిడ్డ కాదని కముగోన్నాను.”

గుట్టలపై * కనానీయుల మతానుసారం బలులు నమ ర్మించే కొండలు, ఇర్మియేలులో * దేవాలయం నిర్మించబడక ముందు బలులు అర్పించే ఉన్నత ప్రదేశాలు.

²కాని ఆ రెండవ తీర్చి, “కాదు! బతికి పున్న బిడ్డ నా బిడ్డ, చనిపోయిన బిడ్డ నీ బిడ్డ” అని అన్నది.

అందుకు మొదటి తీర్చి ఇలా అన్నది, “కాదు! నీను పారపాటు పడుతున్నావు! చనిపోయిన బిడ్డ నీది. బతికినున్న బిడ్డ నాది!” ఇలా ఆ యిర్ధరు తీర్చి లు రాజు ముందు వాదోపోవాలు చేసుకొన్నారు.

³ఇదంతా విన్న సాలోమోను, “మీ ఇష్టరిలో ప్రతి ఒక్కరూ బతికినున్న బిడ్డ ‘నాదే’ అంటున్నారు. మీలో ప్రతి ఒక్కరు చనిపోయిన బిడ్డ ఎదుటి వ్యక్తిదని అంటున్నారు” అని అన్నాడు.

⁴ఆలప్పుడు సాలోమోను రాజు తన సేవకుడిని పంచి ఒక కత్తి తెప్పించాడు. ⁵సాలోమోను రాజు ఇలా అన్నాడు, “ఇప్పుడు మనం ఈ రకంగా చేయాం. బతికి పున్న బిడ్డను రెండు ముక్కలుగా నిరీక్షాం. ఆ ఇష్టరు తీర్చిలకు చెరియుక ముక్క ఇశ్యాం!”

⁶ఇది విన్న ఆ రెండవ తీర్చి, “ఈ చని చాలా బాగుంటుంది. బిడ్డను రెండు ముక్కలు చేయండి, అప్పుడు మా ఇష్టరిలో ఏవ్యక్తి ఆ బిడ్డ రాకుండా సోతుంది” అని అన్నాడి.

కాని బిడ్డయొక్క నిజమెన తల్లియగు మొదటి తీర్చి తన బిడ్డపట్ల నిండెన ప్రమత్తో రాజులో, “అయ్యా, దయచేసి బిడ్డను చుపచ్చు! బిడ్డను ఆమెకి ఇప్పండి”, అని అన్నాడి.

⁷సాలోమోను రాజు అప్పుడిలా అన్నాడు, “బిడ్డను చంపకండి! బిడ్డను మొదటి తీర్చికి ఇప్పండి, అసలైన తల్లి ఆమెయే!”

⁸ఇలైయేలు ప్రజలు సాలోమోను రాజు తీర్చును విన్నారు. ఆయన చాలా తెలివునాడూ కావున అతనిని ప్రజలు చాలా గౌరవించారు. న్యాయ నిర్విధయం చేయు బలో ఆయనకు దేశుచెచిన వివేకం* ఉన్నట్లు వారు గమనించారు.

సాలోమోను కింది ఆధికారులు, పాలకులు

4 ⁹ఇలైయేలు ప్రజలందరి పైన సాలోమోను రాజు పరిపాలన సాగించాడు. ¹⁰తన పరిపాలనలో అత నికి నహాయ పడిన ప్రముఖమైన అధికారుల పేర్లు ఇవి:

సాదోకు కుమారుడైన అజర్య ప్రధాన యాజకుడు.

³పో కుమారులైన ఎలీపోర్చు మరియు అపోయా న్యాయిన్నాలలో జరిగే వాగ్యాద ములు, తీర్చులు మొదలగు వాటిని గ్రంథంషం చేసే లేఖకులు. అపోలూరు కుమారుడైన యెపోపోతు పరిత్రాకుడు. ⁴యెపో

దేశుచెచిన వివేకం గోప ప్రజ్ఞ ప్రభావములని పాలంతరం.

యాదా కుమారుడైన బెనాయా స్నేహాద్య ఫుడు. సాదోకు, అబ్యోతారు యాజకులు.

⁵నాతాను కుమారుడు అజర్య మండలూ దివశుల మీద అధికారి. నాతాను కుమారుడైన జాబూదు అంతఃపుర యాజకుడే గాక రాజైన పాలోమోనుకు సలపోదారుడు.

⁶అపోపోరు రాజు యొక్క ఇంటి నిర్వహణలో అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకొనేవాడు. ఆబ్బా కుమారుడైన అదోనిరాము బాసిసలకు అధిపతి.

⁷ఇశ్శాయేలును పరిపాలనా సాలభయం కొరకు మండలాల పేరుతో పన్నెండు ప్రాంతాలుగా విభజించారు. ప్రతి మండల పాలనకు రాజైన సాలోమోను ఒక పాలకుని ఎంపిక చేశాడు. ఈ పన్నెండుగురు మండలాలివశులు రాజకు, రాజ కుటుంబానికి ఆహార ధాన్యాలు, తలితర తిను బండారాలు సేకరించి పంపేలా ఆళ్ళు ఇప్పుబడ్డాయి. ఈ పన్నెండుగురు పాలకులలో ఒక్కుక్కడు సంపత్తంలో ఒక్కుక్క నెల హోప్పున ఆపోర పదార్థాలు సేకరించి రాజకు పంపే బాధ్యత వప్పాడు.

⁸ఎ పన్నెండుగురు మండలాలిధిపతిల పేర్లు ఇవి: చెన్-హూరు కొండల ప్రాంతమైన ఎశ్రూలుమనందు పాలకుడు;

⁹బెన్-దెక్కర అసునతను మాక్సు, వయలీము, బెట్టెమెములోను మరియు ఏలోన్ప్యోదానులోను; ¹⁰బెన్-హాసెదు అసువాడు అరుబోభోత్తు, శోకో మరియు పోరులోను;

¹¹బెన్-అబీనాదాబు సఫోతు దోరులోను (ఇతడు సాలోమోను కుమారైయగు టాపాతును వివాహ మాడాడు);

¹²అపోలూరు కుమారుడైన బయనా అసువాడు తానకు, మెగిద్దో మరియు సారెతాను పక్కను బెట్టెయాను ప్రాంతమంతటికి; (ఈ ప్రాంతం యెస్తై యేలు దిగువ బెట్టెయాను మొదలుకొని ఆబెలైస్ పోలా పరకు యొక్కెయాముకు అడ్డముగా వ్యాపైంచి ఉన్నది)

¹³బెన్-గెబెరు అసునతను రామోత్తిలాదులోను; (ఇతడు గిలాదులోని మస్సై కుమారుడైన యాయారు పట్టణాలు, గ్రామాలనైన పాలకుడు. ఇతనికా బాపో నులో ఉన్న అరోబు మండల ప్రాంతమునకు కూడా పాలకుడగా నియమింపబడ్డాడు. ఈ ప్రాంతంలో చుట్టూ ప్రాకారాలన్న అరువది నగరాలున్నాయి. ఈ నగరాలన్నిటికి ద్వారా మీద కంచ కడ్డిలు ఏర్పటు చేయబడ్డాయి).

¹⁴ఇశ్శు కుమారుడైన అపోనాదాబు మహానుయా ములోను; ¹⁵అపోమయస్సు అసునతడు సఫోలీములోను, ఇతడు సాలోమోను కుమారైయగు

బాసుతును వివాహమాడాడు; ¹⁶పూర్వే కుమారుడగు బయనా ఆచేరులోను, అలోతులోను;

¹⁷పరూయసు కుమారుడగు యెపోషాపాతు ఇశ్వారు ప్రాంతంలోను;

¹⁸పీలా కుమారుడగు షిమీ బెన్యామీనులోను;

¹⁹షింగిరి కుమారుడైన గిబెరు అనుసతడు గిలాదు లోను అదివతులుగా నియమింపబడ్డారు. (గిలాదు ప్రాంతంలో అమోరీయులకు రాజైన సీపోసు, బాషాను రాజైన బిగు నివసించేవారు). కానీ ఆ ప్రాంత మంతకికి గిబెరు ఒక్కడు మాత్రమే పాలకుడుగా నియమితుడయ్యాడు.

రాజు కుటుంబానికి దినసరి అపోర పదార్థాలు

²⁰యూదాలోను, ఇశ్రాయేలులోను జనభా విషరితంగా పెరిగింది. సముద్రతీరాన ఇసుక రేఖపులా ప్రజాసికం విస్తరించింది. ప్రజలంతా సుఖసంతోషాలతో తింటూ, తాగుతూ, విలసంగా జీవిస్తూ పున్నారు.

²¹యూస్త్రటిసు నది మొదలుకొని ఫిలిష్టీయుల రాజ్యం వరకుగల రాజ్యాలన్నిధిపైన సాలోమోసు పరిపాలన సాగించాడు. అతని రాజ్యం ఈజిష్పు సరిహద్దుల వరకు వ్యాపించింది. ఈ సామ్రాజ్యాది పశులంతా సాలోమోసు అదివత్యాన్ని అతని జీవితాంతంవరకు అంగీకరించి అతనికి పసుగ్గ చెల్లిస్తూ వచ్చారు.*

²²⁻²³ సాలోమోసు రాజుకు, అయిన బల్ల వద్ద భోజనం చేసే వారికి సరిపడు దినసరి అపోర పదార్థాలు ఈ విధంగా పున్నాయి:

అరవందల తూముల^{*} మెత్తని గోధుమ పిండి; పన్నెండు వందల తూముల ముతక పిండి; మాచి మేఘులో ఉన్న పది ఆపులు; పాలాలో మేసే ఇరువది ఆపులు; వంద గౌరైలు; మూడు రకాల దుచ్చులు; ప్రత్యేకంగా ఎంపిక చేసిన బాతులు మొదలగు షడ్జి జాతులు.

²⁴యూస్త్రటిసు నదికి పశిము ప్రాంతాన గల రాజ్యాలన్నిటినీ సాలోమోసు పరిపాలించాడు. ఈ ప్రాంతం తీప్పసు మొదలు గాజు పరకు వ్యాపించి పున్నది. సాలోమోసు సామ్రాజ్యాలో నలుమాలలా శాంతి నెల కొన్నది. ²⁵సాలోమోసు జీవినిసంత కాలం యూదాలోను, ఇశ్రాయేలులోనీ దాసు సుండి బెయేరెబా వరకు ప్రజలంతా శాంతి భద్రతలతో నివసించారు. ప్రజలు

అంగీకరించి ... చెల్లిస్తూ వచ్చారు అంటే ఈ దేశాల వారు సాలోమోసు గొప్పతనాన్ని, అదివత్యాన్ని అంగీకరించి అతనితో శాంతి సంది చేసుకున్నట్లు నిర్మాపణ అపుతుంది.

అరవందల తూములు ఆంగ్ల కొలమానం ప్రకారం నూట ఏడై బుపెల్ని లేక ముపై కార్పు.

తమ తమ అంజార్పు చెట్టు కింద, ద్రాక్షాలతల కిందను కూర్చుని సుఖాంతులతో జీవితం గడిపారు.

²⁶సాలోమోసు తన రథాలనులాగే నాలుగు వేల గుర్రాలను ఉంచుటకు తగిన శాలలు ఏర్పాటు చేశాడు. ఆయనకు పండ్రెండు వేల గుర్రాలు పున్నాయి. తన రథాశ్వములకై సాలోమోసు నాలుగు వేల* గుర్రపు శాలలు కలిగియున్నాడు. సాలోమోసుకు పండ్రెండు వేల మందిగల గుర్రపు దశం కూడా పున్నది. ²⁷ప్రతి నెల పన్నెండు మంది మండలాదిపతులలో ఒక్కొక్కడు వొపున సాలోమోసు రాజుకు కావలసిన సరుకు లన్నెపుటిని సమమార్పి పెట్టేవాడు. రాజు బల్ల వద్ద తినే వారందరికి ఇష్వసీ సరిపోయేవి. ²⁸రాజు యొక్క రథాశ్వములకు, స్వార్పిరి గుర్రాలకు తగినంత పవగడ్డిని, యప్పాన్నమును మండలాదిపతులు సేకరించి సరఫరా చేసేవారు. ప్రతి ఒక్కడూ ఈ ధాన్యాన్ని నియమిత స్వాలాలకు చేరేసేవాడు.

²⁹సాలోమోసుకు దేవుడు మిక్కలి జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాడు. సాలోమోసు అనేక విషయాలను సుష్టుంగా గమనించేవాడు. అతని జ్ఞానం ఉంపు కందిని.

³⁰తూర్పుదేశపు మానసులందరి నివేక జ్ఞానాలకంటే, సాలోమోసు జ్ఞానానిపద మిక్కలి అతిశయించినది. ఈజ్ఞానులోనున్న వారి తెలివితేలు కంటే అతని జ్ఞానుక్కులు మించినవి. ³¹ఈ భూమి మీద ప్రజలందరికంటే అతను తెలివెనవాడు. అతడు ఎభూప్రాయుడైన ఏతాను కంటు, మహోవులు కుమారులైన హేమాను, కల్పలు, దద్ద అనుమారి కంటు మిక్కలి తెలివెనవాడు. రాజైన సాలోమోసు క్రీతి ఇశ్రాయేలు, యూదాల మట్టు పక్కలనున్న దేశాలకు కూడా వ్యాపించింది. ³²తన జీవిత కాలంలో రాజైన సాలోమోసు మూడు వేల సామెతలను రాశడు.* అతనికంగా వెయ్యాన్ని పదుకిర్తనలు కూడా రచించాడు.

³³సాలోమోసు ప్రకృతిని ద్వుళ్లంగా అర్కం చేసుకున్నాడు. సాలోమోసు అనేక ప్రక్కజాతులను గూర్చి చెప్పాడు. లెచ్చానోసులోనీ గొప్ప దేవదారు వాటముల సుండి, గోడలలో పుట్టి పాకే లతజాతుల మొక్కల వరకు అతనికి తెలుసు. రాజైన సాలోమోసు జంతుపులను గూర్చి, ప్రక్కలను గూర్చి, పాములు తడితర పాకే క్రీమికిటులులు, బల్లులు, చేపలు మొదలగు వాటిని గూర్చి కూడా చెప్పాడు. ³⁴రాజైన సాలోమోసు జ్ఞానమును విషటునికి అన్ని దేశాల సుంచి ప్రజలు

వాలుగు వేలు పౌటి, లాటిసు ప్రతులలో నలబెట్ట వేలని పున్నది. కానీ దినప్పత్తులాల రెండవ గ్రంథము 9:25 చూడండి.

అని జ్ఞానం ఉంపుకండి అతని జ్ఞానము సముద్రతీరానగల ఇసుకలూ అనంతం అని పారాంతరం.

సామెతలను రాశడు లేక చెప్పేసు అని పారాంతరం.

వచ్చేవారు. ఇతర దేశాల రాజులు తమ తమ పండితులను, శస్త్రజ్ఞులను రాజైన సాలోమోను చేపే విషయాలను నినటానికి పంపేవారు.

సాలోమోను దేవాలయాన్ని కట్టుట

5 హీరాము అనుసతను తూరు దేశానికి రాజు. అతను దాఫీదుకు చిరకాల స్నేహితుడు. దాఫీదు సాధనంలో సాలోమోను రాజ్యానికి వచ్చాడని విన్న హీరాము తన సేవకులను సాలోమోను వద్దకు పంపాడు. ²సాలోమోను వారిద్వారా రాజైన హీరాముకు ఇలా చెప్పే పుపాడు: ³“నా తండ్రియగు రాజైన దాఫీదు చుట్టుపక్కల రాజ్యాల వారితో అనేక యుద్ధాలు చేసినట్లు నీకు తెలుసు. అందువల్ల యెపోవాయగు తన దేశుని ఘనసరిచేలా ఒక దేవాలయం నిర్మించ లేకపోయాడు. తన శత్రువులందిని యెపోవా తాను ఓండించేలా చేసే వరకు రాజైన దాఫీదు వేచిపుఱ్చాడు. ⁴కానీ ఇప్పుడు యెపోవా దేశుడు నా రాజ్యం సలు మూలలూ శాంతి నెలకొనేలా చేశాడు. ప్రసుతం నాకు శత్రువులు లేరు. నా ప్రజలు నిర్వయంగాపుఱ్చారు.

“యెపోవా నా తండ్రియగు దాఫీదుకు ఒక మాట ఇప్పాడు. యెపోవా ఇలా అన్నాడు, ‘నీ తరువాత నీ కుమారుని రాజును చేస్తాను. నీ కుమారుడు నా పట్ల గౌరవ సూచకంగా ఒక దేవాలయం నిర్మిస్తాడు.’ కావున ఇప్పుడు నా యెపోవా దేశునికి ఘనంగా ఒక దేవాలయం నిర్మించజాస్తున్నాను. ‘అందువల్ల ఈ నిషయంలో నీ సహాయం కోరుతున్నాను. నీ మనుష్యాలను లెబానోసుకు పంపించ. వారక్కడ నా కొరకు దేవదారు వ్యక్తిలను పడగొట్టలి. నా పనివాళ్లు నీ పనివారితో కలిసి పని చేస్తారు. నీ పనివాళ్లకు వేతనంగా నీవు ఎంత నిర్ణయాన్తే అది నేను చెల్లిస్తాను. కానీ నీ సహాయం మాత్రం నాకు కావాలి. మా వద్దంగలు* సిదోసు వద్దంగలకు సాబిరాలు.”

సాలోమోను అఫీగినదంతా విన్న హీరాము వాలా సంతోషపడ్డాడు. “ఆ మహా సాపూర్జానీకి రాజుగా వ్యవహరించబడానికి దాఫీదుకు ప్రజ్ఞాశాలియెన కుమారుని ప్రసాదించినదుకు దేశునికి ఈ రోజు నమస్కరిస్తూన్నాను!” అని రాజైన హీరాము అన్నాడు. ⁵అప్పుడు హీరాము ఒక సమావారాన్ని సాలోమోనుకు యిలా పంపాడు: “నీవు అడిగిన విషయాలన్నీ నేను విన్నాను. నీవు కోరినన్ని దేవదారు వ్యక్తిలను, సరళపు చెట్లను నీకు యిస్తాను. ⁶నా పనివాళ్ల ఆ దూలాలన్నిటినీ లెబానోసు నుండి సముద్రతీణానికి చేరుపోస్తారు. వాటిని నేను తెప్పులుగా కట్టించి సముద్రంలో వేయించి నీవు

కోరిన ప్థలానీకి చేరేలా చేస్తాను. అక్కడ ఆ దూలాలను విడివిడిగా తీస్తాను. వాటిని నీవు తీసుకోవచ్చు. ఈ సందర్భంగా నీవు నా మాట మన్మించి నా రాజకులుంబ పొషణకు తగిన ఆహార పదార్థాలను సమకూర్చుతావని ఆళిస్తున్నాను.”

¹⁰ఆ విధంగా హీరాము దేవదారు, సరళపు చెట్ల కలపను సాలోమోనుకు నరఫరా చేయసాగడు. ¹¹సాలోమోను కూడా హీరాముకు అతని ఇంటి వారి పొషణకు రెండు ల్యాల తూముల గోధుమలు, మూడు వేల ఎనిమిది వందల* పడుల స్వచ్ఛమైన బలీప గింజల నూనెను ప్రతియేచూ పంపాడు.

¹²యెపోవా చేసిన వాగ్దానం ప్రకారం ఆయన సాలోమోనుకు గొప్ప జ్ఞానాన్ని కలుగజేశాడు. హీరాము, సాలోమోనుల మధ్య శాంతి, సామరస్యాలు నెల కొన్నాయి. ఆ ఇద్దరు రాజులు ఒక ఒడంబిడిక చేసు కున్నారు.

¹³రాజైన సాలోమోను ముప్పుదివేల మంది ఇశ్రాయేలియులను ఈ పిలిలో సహాయపడటానికి బటపంతంగా కూరిపనికి చేర్చుకొన్నాడు. ¹⁴పిలిప అధికారిగా అదోని రాము అను వానిని రాజైన సాలోమోను నియమించాడు. సాలోమోను వారిని మూడు జట్లుగా విభజించాడు. ప్రతి జట్లులోసు పడివేల మంది పున్నారు. ప్రతి జట్లు లెబానోసులో ఒక నెలపాటు పనిచేసి, రెండు నెలలు శంఠివద్ద ఉండేవారు. ¹⁵సాలోమోను ఎనుబది వేల మందిని కొండ స్ట్రోంతంలో* పసి చేయ బానికి బటపంతస్టాడు. నీరు రాశ్చ కొట్టి చెక్కాలి. కొట్టిన రాశ్చను చేరువేయటానికి డబ్బుది వేల మంది పున్నారు. ¹⁶ఈ పని చేసే వారిపై ప్రయోజనాకై మూడు వేల మూడు వందల మంది నియమితులయ్యారు. ¹⁷రాజైన సాలోమోను దేవాలయ పునాదులకు పనికి వచ్చే విలువైన పెద్ద బండలు చెక్కుటని పనివారికి ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు. ఈ రాశ్చ అతి నేర్చుగా కొట్టుబడేవి. ¹⁸సాలోమోను యెక్కు హీరాము యెక్కు శిల్పాలు, మరియు బిభోసు* నుండి వచ్చిన వారును రాశ్చను చెక్కాలి. ఈ కట్టడపు పనివారంతా రాశ్చను, దూలాలను, దేవాలయ నిర్వాణానికి తయారు చేశారు.

దేవాలయ నిర్వాణం

6 ఆ విధంగా సాలోమోను దేవాలయ నిర్వాణం మొదలుపెట్టాడు. ఇశ్రాయేలు ప్రజలు ఈజోపులో నుండి వచ్చిన నాలుగు వందల ఎన్ధుకై సంవత్సరాల తరువాత ఇది జరిగింది. అంతేగాకుండా ఇది రాజైన సాలోమోను ఇశ్రాయేలుపై రాజ్యాదిపత్యం వహించిన

మూడు వేల ఎనిమిది వందలు ఇరవై వేల బాతులని శచ్చారం. ఆరు గాలిస్తు ఒక బాతు లని లెక్క.

బిభోసు లేక గెజాలు.

వద్దంగలు వద్దంగలనగా కట్టుతో పసులు చేయు వారు. పూర్వగాలంలో* వీరిని చెట్లు కొట్టి వారిగా భావించే వారు.

నాలుగవ సంవత్సరం. ఆ సంవత్సరంలో అది జీవ్ అను రెండవ నెల. ²దేవాలయం పొడవు తొమ్మిది అడుగులు,* వెడల్పు ముపై అడుగులు.* ఈని ఎత్తు సలుబడి ఐదు అడుగులు.* ³దేవాలయపు ముఖ మండపం పొడవు ముపై అడుగులు; వెడల్పు పదిహేను అడుగులు. ఈ మండపం ప్రధాన దేవాలయానికి ముంగిలనే పున్నది. దీని పొడవు దేవాలయం యొక్క వెడల్పుకు సమానంగా పుంది. ⁴దేవాలయంలో ఇరుకైన కిటికీల పున్నాయి. ఈ కిటికీల చూడానికి బయటి సుండి ఇరుకుగాను, లోపలి పెపు విశాలంగాను* పున్నాయి. ⁵పుమ్ముబు ప్రధాన దేవాలయం గోడల నాసుకొని కొన్ని గదులను సాలొ మొను కట్టించాడు. ఈ గదులు భక్తాని మీద భక్తిగా నిర్మింపబడ్డాయి. ⁶కింది అంతస్తులో ఉన్న గదుల వెడల్పు ఏడున్నర అడుగులు.* మధ్య అంతస్తులో గదుల వెడల్పు తొమ్మిది అడుగులు.* ఈని పై గదుల వెడల్పు పదిన్నర అడుగులు.* గదులకు ఒక పక్క గోడగు పున్న దేవాలయం గోడ, కింద గదుల గోడకన్న మందము తక్కువ. గదులన్నీ ఆ గోడకు అనుకొని కబ్బటిడ్డాయి, వాటి ముఖ్య దూలాలు గోడలలోకి చూచుకొని పెకుండా ఆధార శిలంపై పెట్టబడ్డాయి. ⁷ఈ దేవాలయ నిర్మాణానికి ఉపయోగించిన రాళ్ళన్న అని తీయబడిన గనుల వద్దనే కావలసిన రీతిలో శిల్పి లచే చెక్కబడి, మరలవబడినందున నిర్మాణ శిలంలో సుత్తులు, గౌడ్చభూ, తదితర పనిముట్లు వాడిన శబ్దం వినరించేదు.

⁸దేవాలయం పక్కగా కట్టిన కింది గదులకు ప్రవేశ మార్గం రద్దిణి భాగాన పున్నది. రెండవ అంతస్తుకు వెళ్ళటానికి, అక్కడి సుండి మూడవ అంతస్తు గదులకు వెళ్ళటానికి మెట్ల మార్గాలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. ⁹దేవాలయు పై కప్పును దూలాలతోను, దేవదారు చెక్కలతోను సాలొమొను నిర్మింపజేశాడు. ఆ విధంగా సాలొమొను దేవాలయ నిర్మాణం పూర్తి చేశాడు. ¹⁰దేవాలయం పక్కమను కింది అంతస్తు పని కూడా పూర్తి చేశాడు. అది ఏడున్నర అడుగుల ఎత్తు పుంది.

తొమ్మిది అడుగుల అరవై మూరాలని శబ్దార్థం. మూరాలనగా పదునెనిమిది మొదలు ఇర్వై రెండు అంగుళాలు.

ముప్పుగి అడుగుల ఇర్వై మూరాలు.

సలుబడి ఇమ అడుగులు ముపై మూరాలు. స్తోచిన గ్రీకు అనువాదంలో ఇర్వై ఐదు మూరాలని పున్నది.

లోపలి వైపు విశాలంగా బహుః దీని అర్థం పనిత నంగా అల్లిక చేయబడిన కిటికీలని కావచ్చు.

విడున్నర అడుగుల ఐదు మూరాలు.

తొమ్మిది అడుగుల ఆరు మూరాలు.

పదిన్నర అడుగుల విడు మూరాలు.

ఆది దేవదారు దూలాలతో దేవాలయానికి జత చేర్చ బడిపుంది.

¹¹సాలొమొనుతో యెపోవా ఇలా అన్నాడు: ¹²“నీవు నా న్యాయ సూత్రాలను, ఆజ్ఞలను పాపించి సట్లయితే నీ తండ్రి యగు దావీదుకు నీ గురించి నేను చేసిన వాగ్దానం నెరవేర్చుతాను. ¹³నా ప్రజలేన ఇత్తాయేలీయుల మధ్య నీపు నిర్మించే ఈ దేవాలయంలో నేను నిపసిస్తాను. నేను ఇత్తాయేల ప్రజలను ఎన్నటికీ విడునాడను.”

దేవాలయపు వివరాలు

¹⁴సాలొమొను దేవాలయ నిర్మాణం పూర్తి చేశాడు.

¹⁵దేవాలయపు లోపలి పక్క గోడలకు దేవదారు బల్లలు అమర్పబడ్డాయి. కింది నేల భాగం సరళపు మ్రాను చెక్కలతో కప్పబడింది. ¹⁶ముపై అడుగుల పొడవు గల ఒక గది దేవాలయానికి వెసుకగా కట్టబడింది. కింది సుంచి కప్పు పరకు అమర్పబడిన దేవదారు చెక్కల పనితనంతో ఈ గది దేవాలయం సుండి వేరు చేయబడింది. ఈ గదికి అతి పవిత్ర ఫలమని పేరు. ¹⁷ఈ మిత్తిలి పరిశుద్ధ ఫలం మందున్న గది అరువది అడుగుల పొడవు గలిగిపున్నది. ¹⁸ఆ దేవదారు చెక్కల ప్రాంతంలో విషంచిన పున్మూలు, సర తీగలు* మనోపరంగా చెక్కబడ్డాయి. ఆ గది లోపలి భాగమంతా దేవదారు పలకలతో కప్పబడింది. అందువల్ల ఎవ్వరూ గోడ రాళ్ళను మాడలేరు.

¹⁹అలయ స్తోంగణానికి వెసుక పున్న ఈ అతి పరిశుద్ధ ఫలము దేవుని భడంబడిక పెట్టే పుంచాలనికి నిర్మింపబడింది. ²⁰ఈ అతి పరిశుద్ధ ఫలము ముపై అడుగుల పొడవు, ముపై అడుగుల వెడల్పు ముపై అడుగుల ఎత్తు కలిగిపుంది. ²¹సాలొమొను ఈ అతి పరిశుద్ధ ఫలము లోపలి భాగమంతా పుధ్ర బంగారంతో పాదిగించాడు. ఈ గదికి ముందు బంగారంతో పాద గబడిన ఒక బలీపరిం నిర్మించబడింది. ఈని పుట్టు బంగారు గొలుసులు చుట్టుబడ్డాయి. కెరూబులు రెండూ బంగారు రేకులతో కప్పబడ్డాయి. ²²దేవాలయం మొత్తం బంగారంతో పాదగబడింది. అతి పరిశుద్ధ ఫలము వద్దగల పీరం కూడా బంగారంతో పాదగబడింది.

²³పవిత్రా కెరూబులను రెక్కలతో తయారు చేశారు. అవి ఒలీవ క్రూతో చేయబడ్డాయి. ఈ కెరూబులను అతి పరిశుద్ధ ఫలములో పుంచారు. ప్రతి ఒక దేవదారు పదిహేను అడుగుల పొడవు పున్నది. ²⁴⁻²⁶రెండు కెరూబులు ఒకే పరిమాణంలో, ఒకే రకంగా

సర తీగల బాగా పాకే తీగజాతి మొక్క. దీని కాయలు జాడీల వలె బారుగా పుంచాయి. ఎండిన కాయలు గట్టిపడి, పైపెచ్చు చెక్కలా పుంచుంది.

నిర్మించబడ్డాయి. ప్రతి కెరూబునికి రెండు రెక్కలు న్నాయి. ప్రతి రెక్క ఏపున్నార అడుగుల పాడవుంది. ఒక రెక్క చివరి నుండి మరో రెక్క చివరి వరకు గల మధ్య దూరం పదిహేను అడుగుల పాడవులో మలచబడింది. ²⁷ఈ కెరూబులు అతి పరిషథ శ్శలములో పక్కపక్కన నిల బెట్టబడ్డారు. గది మధ్యలో వారి రెక్కలు ఒక దానితో ఒకటి కలిశాయి. మిగిలిన రెండు రెక్కలు ఆ పక్కగోడ నొకటి ఈ పక్క గోడ నొకటి ఆమకొని పున్నాయి. ²⁸రెండు కెరూబులు బంగారంలో పాదగబడ్డాయి.

²⁹అతి పరిషథ శ్శలము మట్టుపున్న గోడల మీద, లోపల గదుల గోడల మీద కెరూబులు, తమాల వ్యులు, పున్నులు చిత్తి కరింపబడ్డాయి. ³⁰అతి పరిషథ శ్శలము, దేవాలయ స్తోంగణ గది నేలలు బంగారు రేక్కలో కప్పబడ్డాయి.

³¹అతి పరిషథ శ్శలానికి తలుపులు ఏర్పరచబడ్డాయి. ఆ తలుపులు బలీన కర్తతో చేయబడ్డాయి. తలుపు పదు రకాలగా³² తిరిగి విరంగ పదు ముఖముల నిలుకు కమ్మికి ఆమర్చబడింది.

³²రెండు తలుపులు బలీన కర్తతో చేయబడినవే. తలుపుల మీద కెరూబులు, తమాల వ్యులు, పున్నుల చిత్తాలు మలచబడ్డాయి. తలుపులు బంగారంలో పాదగబడ్డాయి.

³³ప్రదౌన గది ద్వారానికి బలీన కర్తతో చేయబడినవే. చదరపు తలుపు ఆమర్చబడింది. ³⁴దాని రెండు తలుపులు సరశ్శపు చెక్కలతో చేయబడ్డాయి. ³⁵ప్రతి తలుపూ రెండు భాగాలగా చేయబడింది. దానివల్ల రెండేని భాగాలు మాయటానికి విల్పతుంది. తలుపుల మీద కెరూబులు, తమాల వ్యులు, పున్నులు చెక్కబడ్డాయి. ఈ చెక్కడాలన్నిటి పైన బంగారు పూత వేయబడింది.

³⁶తలుపాత లోపలి ఆవరణం సిద్ధం చేయబడింది. పెరట మట్టు గోడ నిర్మాణం జరిగింది. ఈ గోడలు చెక్కిన ముఢు రాళ్ల పరుసతో నిర్మింపబడి, వాటికి ఒక పరుసతో దేవారు చెక్క ఆమర్చబడింది.

³⁷ఆ సంపత్తిరంలో దేవాలయ నిర్మాణం పని రెండవ నెలలో స్తోరంభింపబడింది. ఆ నెల పేరు జీవ్. అది సాలోమోను శ్శలయేలను పాలింపటం మొదలు పెట్టిన పిమ్మట నాలుగు సంపత్తిరం. ³⁸సాలోమోను పాలన పదకొండు సంపత్తాలు సాగేనాటికి దేవాలయ నిర్మాణం పూర్తయింది. పూర్తి అయ్యెనాటికి ఆ సంపత్తిరంలో ఎనిమిరు నెల జరుగుతూ పుంది. దాని పేరు బాలు. దేవాలయ నిర్మాణం పథకం ప్రకారం పూర్తయింది. దేవాలయ నిర్మాణ పరిసమాక్షి సాలోమోను ఏడు సంపత్తాలు కృషి చేశాడు.

ఒదు రకాలు ఇక్కడ భావం విశదంగా లేదు.

సాలోమోను భవసం

⁷ రాజే న సాలోమోను తనకె ఒక రాజుభవసం కట్టేంచాడు. సాలోమోను రాజుభవన నిర్మాణానికి పదమూడు సంపత్తాలు పట్టింది. ²అతడింకా “లేబా నోను అరణ్యపు విత్రాంతి గ్రహాన్ని” కూడ ఒకటి కట్టించాడు. అది నూట ఏభై అడుగుల * పాడవు, డబ్బెది పదు అడుగుల * వెడల్పు, మరియు నలభై పదు అడుగుల * ఎత్తు కలిగిస్తుంది. దానికి నాలుగు పరుసల దేవారు స్తంభాలు పున్నాయి. వాటి పైన నగిషి పని చేసిన దేవారు త్రంభ శీర్శాలు నిలబడ్డాయి. ³స్తంభముల మీద పైకప్పుగా దేవారు పలకలు పర్పబడ్డాయి. కప్పు భాగానికి నలభై యొదు దూలాలను పరిచారు. నాలుగు స్తంభాల పరుసల మదు నున్న మూడు భాగాలకు ఒక్కొక్క దానికి పదిహేను కొయ్య కడ్లెలు చోపున అమర్చబడ్డాయి. ⁴ఈ పరుసల మధ్య కిటీకిలున్నాయి. అవి ఒకదానికాటి ఎదురెదురుగా నిర్మింపబడ్డాయి. ⁵తలుపులన్ని చదరంగా పున్నాయి. ప్రతి పరుస చివరమన్న తలుపులు ఒకదానికాటి ఎదురెదురుగా పున్నాయి.

“సాలోమోను “స్తంభాలతో ఒక మండపం” నిర్మించాడు. దాని పాడవు డబ్బె అడుగులు; వెడల్పు నలభై అడుగులు, స్తంభాల నాచారంగా చేసుకొని మండపానికి ముందు ఒక పసారా పుంది.

⁶సాలోమోను తమ న్యాయ విచారణ జల్పపులకు సింపసనమున్న ఒక గదిని కట్టించాడు. దానికి “న్యాయ సభాస్తర్లి” అని పేరు పెట్టాడు. ఆ గదంతా కింద నేల నుండి పైకప్పు దూలాల పరకు దేవారు చెక్కలతో కప్పబడింది.

⁸సాలోమోను నివసించే ఇల్లు ఈ న్యాయ సభా శ్శలానికి బాగా నెనుక భాగంలో పుంది. అదే రకమైన మరియుక ఇంచిని తన భార్యకే నిర్మింపజేశాడు. తేన భార్య శాశ్వత్పు రాజు కుమార్తె. ⁹ఈ భఫనాలన్ని వాలా ఖరీదేన రాళ్లతో కట్టబడ్డాయి. ఈ రాళ్లన్ని కావలిసిన పరిమాణంలో చెక్కబడి, ప్రత్యేక రంపాలతో కోయ బడ్డాయి. ఈ రాళ్ల ముందు వెనుక కోయబడ్డాయి. ఈ ఖరీదేన రాళ్ల పునాదుల నుండి పై పరుస వేయబడ్డాయి. అవరణ గోడలకు, అవరణలోను రాళ్ల వాడబడ్డాయి. ¹⁰పునాదులకు ఖరీదేన పైద బండలు వేయబడ్డాయి. కొన్ని బండలు పదిహేను అడుగుల పాడవు గలవి; మరికొన్ని వన్నెండు అడుగుల పాడవులన్నె పున్నాయి. ¹¹ఈ బండల మీద ఇతర ఖరీదేన రాళ్ల, దేవారు కట్టెలు వేశారు. ¹²భవనపు అవరణ, దేవాలయపు ఆవరణ, దేవాలయ సింహ

సూట ఏబై అడుగుల వంద మూరలు.

డబ్బెది ఒదు అడుగుల ఏబై మూరలు.

నలభై ఒదు అడుగుల ముపై మూరలు.

ద్వారపు గోడలు మూడు వరుసల చెక్కిన రాళ్లతో నిర్మింపబడి వాటి మీద దేవదారు దూలాలు వేయ బడ్డాయి.

13 రాజైన సాలోమోను తూరు పట్టణం సుండి హీరాము అను వానిని తన వద్దకు పీలిపించాడు. 14 హీరాము తల్లి సప్తాలి వంశానికి చెందిన ప్రీతి, మరణించిన తన తండ్రి, తూరు పట్టణపూశాడు. హీరాము కంచు పనిలో బహు నేర్వరి. మంచి అనుభవజ్ఞాడు. రాజైన సాలోమోను అతనిని పిలివగా హీరాము అంగి కరించి వచ్చాడు. రాజైన సాలోమోను కంచు పనుల నిష్టాకి అతనిని అధిపతిగా చేశాడు. కంచుతో చేసే పనులన్నీ హీరాము నిర్వహించాడు.

15 హీరాము రెండు కంచు ప్రంభాలు పోత పోశాడు. ఒక్కొక్కుటి ఇరువై ఏడు అడుగుల పొడవు, పద్మనిమిది అడుగుల చుట్టూ కొలత (ఉరుపు) కలిగి పున్నాయి. అయితే ఈ ప్రంభాల లోపలి భాగం బోలగా పుంది. ప్రంభపు అంచు మందం నాలుగు అంగుళాలు.* 16 అతడు రెండు ప్రంభ శిర్దిలు** కూడా తయారు చేశాడు. అవి ఒక్కొక్కుటి ఏడున్నర అడుగుల పొడవున పున్నాయి. ఈ ప్రంభశిర్దిలను హీరాము ఆను పోత పోసన ప్రంభాలపై నెలిపాడు. 17 ప్రముఖ గౌలుసులతో వలలవంటి అల్లిక తయారు చేసి ప్రథాలాల మీద మన్మశిర్దిలను క్వెలా పైనెవేశాడు. 18 దానిమృకాయల ఆకారంలో వేలాడే బంతులు గల రెండు కంచు గౌలుసులను అతడు తయారు చేశాడు. ఈ కంచు దానిమృకాయల వరుసలను ప్రంభశిర్దిల మీదనున్న లోపపు వలల మీద చుట్టూడు. 19 ఈ ప్రంభశిర్దిల ఏడున్నర అడుగుల పొడవున వికించిన పద్మాకారంలో మరించడాయి. 20 ఈ ప్రంభశిర్దిల కంచు ప్రంభాలమీద పెట్టబడ్డాయి. పొతు ఆకారంలో ఉన్న వలలపై న అవి పెట్టబడ్డాయి. ఆ ప్రదేశంలో ప్రంభశిర్దిల చుట్టూ ఇరవై దానిమృకాయలు గల గౌలుసు చుప్పబడ్డాయి. 21 ఈ రెండు కంచు ప్రథాలను హీరాము దేవాలయపు మందపం వద్ద నిలిచెట్టాడు. ఒక ప్రంభం దశ్మి వెపున, మరొక ప్రంభం ఉత్తరపై పున నిలుపబడ్డాయి. దశ్మి ప్రంభానికి యాకిను అని, ఉత్తర ప్రంభానికి బోయజా అని పేర్లు పెట్టారు. 22 పుష్పమృకారంలో పున్న పీటలు కంచు ప్రంభాలపై ఉంపబడ్డాయి. ఆ విరంగం ప్రంభ నిర్మాణం చపి పూర్తయింది.

23 ప్రముఖ హీరాము కంచుతో ఒక గుండ్రని కోనేరు తయారు చేశాడు. (దానిని వారు “నముర్దం” అని పిలిచారు) ఆ నముర్దం నుమారు నలభై బదు అడుగుల* చుట్టూ కొలత కలిగినంది. ఒక అంచు

నాలుగు అంగుళాలు బెట్టెడు అని పాలాంతరం.

ప్రంభ శిర్దిలు పీటలు అని పాలాంతరం.

నలభై బదు అడుగుల ముప్పది మూరాలు.

సుండి మరొక అంచు వరకు నముర్దం అడ్డుగా పదిహేను అడుగుల పుంది. దాని లోతు నిడున్నర అడుగులు. 24 దాని చుట్టూ బయటి అంచున ఒక కమ్మి ఉన్నది. ఈ కమ్మి కెంద రెండు వరుసల కంచు సార్తిగీ తీగ పాందుపర్చబడింది. అనగా ఈ కంచు సార్తిగీ ఒక్క ముక్కుగానే చెరువుతో పాటు ఒకే సారి మరిచ బడింది. 25 ఈ కోనేటిని పన్నెండు కంచు గిత్తల పీపులపై నిలిపారు. ఈ పన్నెండు గిత్తలు చెరువు నుండి బయటి చుస్తున్నాయి. మూడు ఉత్తరానికి, మూడు తూర్పుకు, మూడు దక్కిణానికి, మరి మూడు పడవరకు చూస్తున్నాయి. 26 కంచు చెరువు అంచు మందం నాలుగు అంగుళాలు. చెరువు అంచు గిప్పె అంచులా, విచ్చిన సూర్యేకులా పున్నది. ఆ చెరువులో సుమారు తొమ్మిది గరిసెలం*** నీరు వచ్చుతుంది. 27 హీరాము తరువాత పది కంచు తొప్పు బంట్ల పంటిపే తయారు చేశాడు. ఒక్కొక్క దాని పొడవు అరు అడుగులు (నాలుగు మూరాలు), వెడల్పు అరు అడుగులు, మరియు ఎత్తు నాలుగున్నర అడుగులు (మూడు మూరాలు), 28 ఏటి పక్కల నాలుగు మూరాలుగా పున్న కంచు పలకరంలో మూయబడ్డాయి. ఆ నాలుగు మూరాలుగా పున్న పలకల చెట్టులతో లిగించబడ్డాయి.

29 ఆ పలకల మీద సింహాల, గిత్త దూడలు, కెరూబలు చిత్తికరించబడ్డాయి. ఆ సింహాల, గిత్తల బొమ్మలపై వరుస, కింది వరుసలలో పున్యల అలంకరణ కంచులోకి దట్టించి ముద్రించబడింది. 30 ప్రతి బండికి నాలుగు కంచు చక్కలున్నాయి. చక్కలకు ఇరుసు లున్నాయి. మూరాల మీద పెడ్ల గిప్పెలు నిలపబనికి కంచు ముక్కుల ఆధారం పుంది. ఆ కంచు ఆధారాల మీద సూలు చెక్కబడ్డాయి. 31 ఆ గిన్నెలకు పైన అంచు చుట్టూ వల్లునుంది. గిన్నెకు పదునెనిమిది అంగుళాల ఎత్తున అదివుంది. గిన్నె మూరాతి గుండ్రంగా పున్నది. గిన్నెలోతు ఇరువది ఏడు అంగుళాలు. చుట్టు మీద కూడా అలంకరణ చెక్కబడ్డాయి. 32 అడుగులు గుండ్రంగా గాక నాలుగు పలకలుగా పుంది. అడుగుల చెల్లం కింద నాలుగు చక్కలున్నాయి. చక్కల ఇరవై ఏడు అంగుళాల ఎత్తు పున్నాయి. చక్కల ఇరుసులు బండిలో ఒక రీతిగా చేయబడ్డాయి. 33 ఏటి చక్కల రథ చక్కల ముప్ప పున్నాయి. చక్కలలో ప్రతిదీ వాటి మద్య కడ్డిలు, అంచులు, చువ్వులు, చక్కపున్డిమి భాగం కంచుతో చేయబడింది.

34 ప్రతి బండికి నాలుగు మూరాలలు నాలుగు ఆధారాలున్నాయి. అప్పీన్ని బండిలో పాటు ఒకే రీతిగా చేయబడినవే. 35 ప్రతి బండి చుట్టు చుట్టూ పెబ్బాగన ఒక బొర్డు వంటి చల్పుముంది. ఆది బండిలో కలిసి ఏకంగా

తొమ్మిది గరిసెలు పదకొండు వేల గాలముల లేక రెండు వేల మందికి సరిపోయే స్నానోదక అని పాలాంతరం.

చేయబడింది. ³⁶బిండి పక్కన గల కంచు పలకలపై కెర్యాబుల, సింహల, తమాల వ్యూల చిత్రాలు మలచ బడ్డాయి. ఎక్కడక్కడ అవకాశం పున్నదో అక్కడ చిత్రాలు, అలంకరణలు చెక్కబడ్డాయి. చుట్టూ అనేక పుష్టాలు చెక్కబడ్డాయి. ³⁷ఆ రకంగా హీరాము పది బండ్లను తయారు చేశాడు. ప్రతీది కరిగించిన కంచును మాసలో పోతపోతారు. కొవున అన్ని బండ్లు ఒకే పరిమాణంలో, ఒకే ఆకారంలో ఉన్నాయి.

³⁸హీరాము ఏముట పది పెద్ద తోట్లను తయారు చేశాడు. ముందు నిర్మించిన పది బండ్ల మీదికి పది తోట్లను నిర్మించాడు. ప్రతి తోట్లీకి ఈ అంచు నుండి ఆ అంచు వరకు అడ్డంగా ఆరడగులు పుంది. ప్రతి తోట్లీకిను ఏడువందల ఇరువది తూముల * నీరు పట్టేది. ³⁹హీరాము ఐదు బండ్లను దేవాలయానికి దర్జిణాన, మిగిలిన పదింటిని ఉత్తర భాగాన ఉంచాడు. పెద్ద కోనేటిని దేవాలయానికి ఆగ్నేయ భాగాన నెల కొలాడు. ⁴⁰హీరాము ఇంకా కొన్ని కుండలను, చిన్నపాటి గరిపెలను, గిన్నెలను తయారు చేశాడు. రాజై న సాలొమోను హీరామును చేయుచుని చెప్పిన పట్టి అతడు పూర్తిచేశాడు. యెహోవా దేవాలయానికి హీరాము చేసిన పసుపులు ఇవి:

⁴¹రెండు ప్రంభాలు;

ఆ రెండు ప్రంభాల మీద నున్న ద్వంభిశీర్మాలకు ఏర్పాటు చేసిన గిన్నెలాంటి పాత్రలు; ప్రంభాల మీద రెండు శీర్మాల కొరకు ఉంచబడిన రెండు గిన్నెలను కష్టాలానికి రెండు అల్లికలు;

⁴²ఆ అల్లికలకు నాలుగు వందల దానిమృకాయల బొమ్మలు; రెండు ప్రంభాల మీద శీర్మాలకు అమర్పిన గిన్నెలపై గల అల్లికల మీద దానిమృకాయల గొలు నును రెండు వరుసల చొప్పున చుట్టారు.

⁴³పది బండ్లు; వాటిపై న తొట్టెలు;

⁴⁴పన్నెండు గిత్తలపై నీలిన ఒక పెద్ద కోనేరు;

⁴⁵కుండలు, చిన్న పాటి గరిపెలు, గిన్నెలు, యెహోవా దేవాలయానికి కావలసిన తదితర పాత్రలు; మరియు రాజు ఇంటికి నలభై ఎనిమిది ప్రంభాలు;

రాజై న సాలొమోను కోరిసిన్ని హీరాము తయారు చేసి పెట్టాడు. అన్ని మెరుగు దిద్దిన కంచులో చేయబడ్డాయి. ⁴⁶సాలొమోను ఈ పసు సాముగిని చేయుటానికి పట్టిన కంచును తూకం వేయలేదు. అది తూచటానికి అలివికానంత ఉంది. అందుచిల వారు ఎంత కంచు వాడినది తెలియదు. ⁴⁷ఈ కంచు సాముగి అంతా రాజు ఆళ్ళ ప్రకారం యొర్దును నది దగ్గర సుకోత్తుకు,

నిదువందల ఇరవది తూములు రెండు వందల ముపై గాలస్త అని; నలబై మందికి సరిపోయే స్నానోదకం అని పాఠాంతరం.

పారెతాసుకు పుర్వ చేయబడ్డాయి. ఈ పసు సాముగి సంతా కంచు కరుచి బంక మట్టితో చేసిన మూసలలో పోసి వారు తయారు చేశారు.

⁴⁸దేవాలయం కొరకు అనేక పసుపులు బంగారంతో చేయుటానికి కూడ సాలొమోను ఆళ్ళ ఇచ్చాడు. బంగారంతో దేవాలయానికి సాలొమోను చేయించిన పసు పులు ఈ నిదంగా పున్నాయి:

బంగారు బలిపీరం; బంగారపు బల్ల (దేశునికి అర్పించు సముఖపు రొట్టెలు ఉండవానికి).

⁴⁹పది దీప ప్రంభాలు: (అతి పరిషథ్ప ఫలము ముందు కుపెక్కన ఐదు, ఎడమపక్కన ఐదు ఇవి ఉంచ బడ్డాయి)

బంగారు పుష్టాలు, ప్రమిదెలు, పటకారులు;

⁵⁰గిన్నెలు; దీపాలను కాంతి కొరక్క ఎగ దోసి పనిముట్లు; పాత్రలు; పెలాలు; ధూపం వేయ ఉనికి బొగ్గులు వేసే బంగారు ధూపకలశం; దేవాలయం సింహాద్వారపు తలపులు.

⁵¹ఆ రకంగా రాజై న సాలొమోను కోరుకున్న ప్రకారం యెహోవా దేవాలయంయొక్క పని పూర్తి అయింది. అప్పుడు రాజై న సాలొమోను తన తండ్రి దాపెదు దేశునికి అంకితం చేసిన పసుపులన్ని దేవాలయానికి తెచ్చాడు. దేవాలయపు ధనాగారంలో ఆ వెండి బంగారాలు భద్రపరిచాడు.

నిబంధన మందసం దేవాలయానికి తేబడుట

8 రాజై న సాలొమోను తరువాత ఇశ్రాయేలు పెద్దలం దరినీ, ఆయా వంశాల ప్రాదాన పురుషులను, ఇశ్రాయేలులో కుటుంబ పెద్దలను ఒక చోటికి పిలిపీం చాడు. వారందరిని యెరూషాలేములో తన వద్దకు రమున్ని చెప్పాడు. సియోను అనబడే దావిదుపురం నుండి దేశుని ఒచుంబిక పెట్టెను దేవాలయానికి తర లించే కార్బుకుమంలో పాల్మానుని సాలొమోను వారిని కోరాడు. ²కొవున ఇశ్రాయేలీయులందరూ రాజై న సాలొమోను వద్దకు వచ్చారు. ఏతనీము అనబడే మాసలో పండుగ సందర్భంగా ప్రత్యేక పెలశ్చ రోజున (పృథ్వీల పండుగ) సమావేశం జరిగింది. అది సంచిత రంలో ఏడవనల.

³ఇశ్రాయేలు పెద్దలందరూ ఆ ప్రథలానికి వచ్చారు. అప్పుడు యాజకులు పవిత్ర ఒడంబిడిక పెట్టె తీసు కున్నారు. ⁴యెహోవా ఒడంబిడిక పెట్టె స్నిధి గుడారము, దానిలోని పవిత్ర వస్తుపులతో పాటు వారు మొసుకోని వెళ్లారు. లేపియులు కొందరు ఈ పసు పులు మొయులులో సహయం చేశారు. ⁵రాజై న సాలొమోను, ఇశ్రాయేలు ప్రజలందరూ ఒడంబిడిక పెట్టె ముందు నమావేశమయ్యారు. వారప్పుడు

ఎవ్వరూ లెక్క పెట్టలేనన్ని గౌగ్రెలను, పశుపతిలను బలి యాన్నారు. ⁶ అప్పుడు యాజకులు యోహోవా ఒడం బడిక పెట్టే దాని అసలైన స్తానంలో ఉంచారు. అది అతి పరిపుద్ధ ఫలము. ఒడంబడిక పెట్టే కెరూబుల రెక్కల కిందుగా ఉంచబడింది. ⁷ ఒడంబడిక పెట్టే ఉంచబడిన స్తానం మీదుగా కెరూబులరెక్కలు వ్యాపించి ఉన్నాయి. ఆ రెక్కలు ఒడంబడిక పెట్టే, దానిని మోయుటకు ఉపయోగించే కోలలను కప్పివేశాయి. ⁸ ఒడంబడిక పెట్టే మోసే కోలలు (కర్మలు) వాలా పాడువేనని. అతి పరిపుద్ధ ఫలం ముందు పవిత్ర ఫలంలో ఎవరు నిలబడి చూసినా ఆ కోలలను చివరి వరకు చూడగలరు. కానీ వాటినెవరూ బయటి నుండి చూడలేదు. ఈ నాటికి ఆ కోలలు అదే స్తానంలో ఉన్నాయి. ⁹ ఆ ఒడంబడిక పెట్టేలో పున్నని కేవలం రెండు రాతి ఘలకాలు. ఈ రెండు ఘలకాలను హోరేబు అనే చోట మోసే ఈ ఒడంబడిక పెట్టేలో భర్పరపాడు. ఇంకా యే శీయులు ఈజెప్పు నుండి బయటికి వచ్చిన తరువాత హోరేబు అనే చోటనే యోహోవా వారితో తన ఒడంబడిక చేశాడు.

¹⁰ యాజకులు అతి పరిపుద్ధ ఫలాన్ని పదిలి బయటికి వచ్చిన ప్రముఖులు, ఒక మేఘం యోహోవా దేవాల యాన్ని కమ్మివేసింది. ¹¹ యోహోవా ముహోతి దేవాలయం నింపిపోగా యాజకులు తమ విదులను నిర్విచితలేక పోయారు.

¹² అప్పుడు సాలొమోను ఇలా అన్నాడు: “ఆకా శంలో ప్రకాశించవానికి యోహోవా సూర్యుడ్ని కలుగజేశాడు, కానీ ఆయన మాత్రం ఒక నల్లని మేఘంలో నివిస్తరసాన్నాడు.

¹³ నిజానికి నేనోక అదుపుతున దేవాలయాన్ని నీ కొరకు నిర్మించాను, అది నీవు శాశ్వతంగా నివిచే స్తాలం.”

¹⁴ ఇంకా యే శీయులందరూ అక్కడ నిలబడియున్నారు. రాణున సాలొమోను వారి తెప్పు తిరిగి వారిని దీపించుపుని దేవుని ఆడిగాడు.

¹⁵ తరువాత రాజైన సాలొమోను దేవునికి సుధీర్థ మెన పూర్ణపు చేశాడు. ఆయనిలా అన్నాడు: “ఇంకా యే శీయుల దేవుడెన యోహోవా ఉన్న తుడు. నా తండ్రి దావీదుకు ఇచ్చిన మాటలు.

¹⁶ యోహోవా నా తండ్రితో, ‘నా ప్రజలైన ఇంకా యే శీయులను నేను ఈజెప్పు నుండి విముక్తులను చేసి తీసుకొని వచ్చాను. కానీ నా గౌగార్థం నాకో దేవాలయం కట్టించబసికి ఇంకా యే శీయులు వంశాలు నివసించే ఏ పట్టణాన్ని నేనింకా ఎన్నుకో లేదు. నా ప్రజలైన ఇంకా యే శీయులను ఏంటానికి నేనోక యమవరంజాను ఎంపిక చేయ

లేదు. కానీ నేను గౌగింపబడే చోటుగా ఇప్పుడు యెరూషాలేమును ఎన్నుకున్నాను. మరియు నా ప్రజలైన ఇంకా యే శీయులను పరిపాలించటానికి దావీదును ఎంపిక చేశాను’ అని చెప్పాడు.

¹⁷ “ఇంకా యే శీయుల దేవుడెన యోహోవాకు ఘనంగా ఒక దేవాలయం కట్టించాని నా తండ్రి దావీదు మిక్కిలిగా కోరుకున్నాడు. ¹⁸ కానీ యోహోవా నా తండ్రి దావీదుతో ‘నాకు తెలుసు, నీవు నాకు దేవాలయం కట్టించి గౌగింపాలని మిక్కిలి అస్తుతితో ఉన్నావు. నాకు దేవాలయ నిర్మాణం చేయాలను కోవటం సంశోధించ తగ్గి విషయం. ¹⁹ కానీ నాకు దేవాలయం కట్టించేది నీవు కాదు. నేను ఆ పనిని నీమ్మన్న ఎంపిక చేయలేదు. నీ రక్తం పంచుకు పుట్టిన నీ కుమారుడు నాకు దేవాలయ నిర్మాణం చేయాలాడు;” అని అన్నాడు.

²⁰ “ఇంకా యే శీయుల ఆయన ఇచ్చిన మాటలు నిలబట్టుకున్నాడు. నా తండ్రి దావీదు స్తానంలో ఇప్పుడు నేను రాజును. యోహోవా కనికిరంచిన విధంగా ఇప్పుడు నేను ఇంకా యే శీయుల ప్రజలను పాలిస్తున్నాను. ఇంకా యే శీయుల దేవుడెన యోహోవాకు నేను దేవాలయం కట్టించాను. ²¹ దేవాలయంలో దేవుని ఒడంబడిక పెట్టేకు ప్రత్యేక స్తాపం ఏర్పాటు చేశాడు. మన పూర్వీకులతో యోహోవా చేసిన ఒక ఒడంబడిక ఆ మందసంలో ఉంది. యోహోవా మన పూర్వీకులను ఈజెప్పు నుండి తీసుకొని వచ్చినప్పుడు ఆయన ఆ ఒడంబడిక చేశాడు.”

²² “ప్రముఖ సాలొమోను యోహోవా బలిపీరం ముందు నిలబడ్డాడు. ప్రజలంతా అతనికి ఎదురుగా నిలబడ్డాడు. రాజైన సాలొమోను చేతులు చాపి, ఆకాం వెప్పు చూశాడు. ²³ అతనిలా అన్నాడు:

“బి ప్రభూ, ఇంకా యే శీయుల దేవా! నీవంటి యోహోవా ఆకాంలో గాని, భూమి మీద గాని మరొక్కడు లేదు. నీ ప్రజలను నీవు మిక్కిలిగా పైమిస్తున్నావు. కాపున నీవు వారితో ఒక ఒడంబడిక చేసుకున్నావు. నిన్ననుసరించే ప్రజల పట్ల నీ ఒడంబడిక త్వప్క అమలు పర్చుతాపు. ²⁴ నీ సేవకుడు, నా తండ్రి అయిన దావీదుకు నీవు ఆ వాగ్దానం చేశాపు. నీవు ఆ వాగ్దానం నెరవేర్పావు. నీ నోటితో నీవే ఆ వాగ్దానం చేశాపు. నీ అమోఘున శక్తి సంపదతో ఆ వాగ్దానం ఈ రోజు నిజమయ్యేలా చేశాపు. ²⁵ ఇంకా యే శీయుల దేవుడైన నా ప్రభువా, నా తండ్రియు నీ సేవకుడు అయిన దావీదుకు నీవు చేసిన శతరు వాగ్దానం చేశాపు. నీవు నా ఆళ్ళాలను పాటించినట్లు నీ కుమారులు కూడా సన్నమసరించే విషయంలో చాలా జుగ్గత్తుగా వుండాలి. వారు అలా చేప్పే నీవు నీ కుటుంబంలో ఎల్లప్పుడూ ఇంకా యే శీయులను పాలించ టానికి ఒకిగి పుంటాపు.”

²⁶ఇతియేలు దేవమగు ఓ నా ప్రభువా, సీపు నా తండ్రికిచ్చిన ఆ వాగ్దానం కొనసాగించుమని కూడా నేను వేడు కుంటున్నాను.

²⁷“కని దేవుడు నిజంగా ఈ భూమి మీద నివసించ గలడా? ఈ ఆకాశము, ఉన్నత ఆకాశాలు నిన్ను భరించ జాలపు. నేను నిర్మించిన ఈ నివాసం కూడా ఇచ్చితంగా నిన్న ఇముడ్చుకోలేదు.

²⁸దయచేసి నా ప్రార్థనను, నా మనవిని అలకించు. నేను నీ సేవకుడను. సీపు నా ప్రభువేన దేవుడపు. నేను చేసే ఈ ప్రార్థన ఆలకించు. ²⁹గతంలో సీపు, ‘నేనుడు గౌరవింపబడుచుని చెప్పాన్ని. దయచేసి ఈ ఆలయాన్ని రాత్రింపబట్టు కనిపెట్టుకుని ఉండు. ఈ దేవాలయంలో నేను చేసే ఈ ప్రార్థన ఆలకించు. ³⁰దయచేసి నీ సేవకుడనేన నేను, ఇతియేలు ప్రజలు ఈ స్తులంలో చేసే ప్రార్థనలన్ని ఆలకించు. మాకు తలసు నీపు పరలోకంలో నివసించవిని, అక్కడ సుండి మా ప్రార్థన ఆలకించి, మమ్మల్ని మన్నించుమని మేము నిన్ను వేడుకుంటున్నాము.

³¹“ఎవరెనా ఒక వ్యక్తి మరో వ్యక్తి పట్ల అపవారం చేస్తే, వాడు ఈ బలిషిరం వద్దకు తేబడతాడు. ఆ వ్యక్తి గుమక నేరం చేయకపోతే, తన నిర్దోషతాన్ని నిరూపించుకుంటూ ఒక ప్రమాణం చేస్తాడు. ³²పరలోకంలో సుండి సీపు అది విని, ఆ వ్యక్తి పట్ల న్యాయ నిర్ణయం చేయి. దోషిని శిక్షించి, అమాయకుడైన వానిని క్షమించు.

³³“కొన్నిప్రార్థన నీ ప్రజలైన ఇతియేలియులు నీ పట్ల పాపం చేయవచ్చ; మరియు వారి శత్రువులు వారిని ఓడించవచ్చ. వారు మరల నీ వద్దకు తిరిగి వచ్చి సీకు పోత్తం చేస్తారు. ఈ దేవాలయంలో వారు నిన్ను వేడుకొంటూ ప్రార్థనలు చేస్తారు. ³⁴పరలోకంలో సీపు వారి ప్రార్థన దయచేసి పిను. నీ ప్రజలైన ఇతియేలియుల పాపాలను క్షమించు. మళ్ళీ వారి రాజ్యం వారికి వచ్చేలా చేయి. ఈ రాజ్యం వారి పూర్వీకులకు సీపు ఇచ్చినదే!

³⁵మరి కొన్ని ప్రార్థన వారు నీకు వ్యతిశేఖంగా పాపం చేస్తే, వారి భూముల్లో వర్షం కురియికుండా నీపు చేస్తాపు. వారు మరల ఈ ప్రదేశానికి వచ్చి నిన్ను ప్రార్థించి, స్తుతిస్తారు. నీపు వారిని బాధించినప్పుడు, వారు చేసిన పాపాలకు వారు పూర్వాంశం పండుతారు. ³⁶ఇది జరిగినప్పుడు, పరలోకంలో నీపు వారి ప్రార్థన ఆలకించుము. నీ సేవకుడనగు నా తప్పులు, ఇతియేలు ప్రజల తప్పులను మన్నించు. పరలోకాన్ని గురించి వారికి బోధించు. యెపోవావా, అప్పుడు దయచేసి రాజ్యంలో వర్షం కురిపించు. ఈ రాజ్యం వారికి నివిచినదే!

³⁷ఈ నేల బాగా ఎండిపోయి, పంటలు పండక పోవచ్చ. లేక భయంకర వ్యాధి ప్రజలలో వ్యాపించ

వచ్చు. బహుశా పండిన పంటనంతా క్రీమిశీలకాదులు నాశనం చేయవచ్చు. లేక నీ ప్రజలు వారి సగరాలలో శత్రువాత పడవచ్చ లేక నీ ప్రజలలో చాలామంది వ్యాధిగుస్తులు కావచ్చ. ³⁸విటిలో ఏదైనా జరిగిన ప్యాడు, ఏ ఒక్కడై నా జరిగిన దానికి పూర్వాత్మావడి, చేతులు చాచి ఈ దేవాలయంలో నిలబడి సీకు ప్రార్థన చేస్తే, ³⁹దయచేసి అతని ప్రార్థన ఆలకించు. పరలోకంలో సీపు నీ నివాసంలో పుండగా దానిని అలకించు. అలకించి ఈ ప్రజలను మన్నించి, వారికి సహాయం చేయి. ప్రజలు నిజంగా ఏమి అలోచిపుస్తూన్నారో తెలుసు కోగం శక్తి సీకు తప్ప మరి ఎవర్యికి ఏదు. కాపున ప్రతి వ్యక్తికి తీర్పు తీర్పి ఏది ఉపితమో వానికి అది చేయి. ⁴⁰నీపు అలాగున చేయి. దానివల్ల వారు నీ పట్ల భయభూంతులతో, భక్తి భావంతో మా పూర్వీ కులకు నీవిచిన ఈ రాజ్యంలో పదా జీవిస్తారు.

⁴¹⁻⁴²ఇతర శ్రీంతాల ప్రజలు కూడా నీ ప్రతిభా విశేషాలను గురించి ఏంటారు. వారు దూర శ్రీంతాల సుండి దేవాలయానికి ప్రార్థనలు చేయబానికి వస్తారు.

⁴³నీ పరలోక నివాసంసుండి దయచేసి వారి మనవి అలకించు. ఇతర శ్రీంతాలవారు నిన్నడిగినదంతా దయచేసి నెరవేర్పు. ఇతియేలులో నీ ప్రజలు నీపట్ల ఎలాంటి భయభక్తులతో మెలుగుతారో, వారు కూడా అలా నీపట్ల విధియులైయంటారు. అప్పుడు సర్వ శ్రీంతాల ప్రజలంతో నీ గౌరవార్థం నేను కట్టించిన ఈ దేవాలయం గురించి తెలుసుకుంటారు. ⁴⁴కొన్ని పార్దు వారి పత్రువుతో పొరడునికి నీపు నీ ప్రజలకు ఆజ్ఞ ఇవ్వచ్చ. అలాంటప్పుడు వారు నీపు ఎన్న కున్న ఈ సగరానికి వచ్చిగాని, నీ గౌరవార్థం నేను కట్టించిన ఈ దేవాలయానికి వచ్చిగాని ప్రార్థన చేస్తారు. ⁴⁵ఆ నమయంలో పరలోకంలో పున్న నీపు విని వారికి సహాయం చేయి.

⁴⁶“నీ ప్రజలు నీ పట్ల పాపం చేస్తారు. ఇది నాకు తెలుసు. ఎందుపట్టనగా పోపం చేయని వ్యక్తి లేదు. నీ ప్రజల పట్ల సీకు కోపం వస్తుంది. వారి శత్రువులు వారిని ఓడించేలా చేస్తాపు. వారి శత్రువులు వారిని బందీలు చేసి దూర శ్రీంతాలకు తీసుకొని పోతారు.

⁴⁷ఆ దూర పరాయి రాజ్యంలో నీ ప్రజలు జరిగిన దానిని జ్ఞాపకు చేసుకుంటారు. వారు చేసిన పాపానికి వారు పూర్వాత్మాపడతారు. ఆ పరాయి రాజ్యంలో బందీలగా పుండి వారు నిన్ను శైఫ్ఫోరు. వారు మేము పాపం చేశాం; మేము తప్పుచేశాం” అని అంటారు.

⁴⁸వారు నిజంగా ఆ పరాయి రాజ్యాలలో నిన్న ఆశయస్తే, నీపు వారి పూర్వీకులకు ఇచ్చిన ఈ రాజ్యం పెపుగాని, నీపు ఎన్న కున్న ఈ సగరంపై గాని, నేను నీ గౌరవార్థం కట్టించిన ఈ దేవాలయమువైపు గాని తిరిగి ప్రార్థించే, ⁴⁹దయచేసి పరలోకంలో పున్న నీపు వారి ప్రార్థన ఆలకించు. ⁵⁰నీ ప్రజల పాపాలనిటినీ

క్షమించు. నీకు వ్యక్తికేంగా తిరిగిసందురు కూడా వారిని క్షమించు. వారి శత్రువులు వారిపట్ల ఉదారంగా పుండెలా చేయి. ⁵¹ వారు నీ ప్రజలే అని ఎల్లప్పుడూ గుర్తు పెట్టుకో. నీపు వారిని ఈజెప్పు నుండి బయటకు తెచ్చినట్లు జ్ఞాపక ముంచుకో. మండుతున్న కొలిమిలో నుండి బయటి తీసినట్లు వారిని రక్షించారు!

⁵² “ప్రభువెన దేవా, నా ప్రార్థనలను, నీ ప్రజలైన ఇశ్రాయేలీయుల ప్రార్థనలను దయచేసి అలంకించు. వారు ఏ సమయములో నీవు నీ సహాయము కోరి ప్రార్థించినా వారి ప్రార్థన విను. ⁵³ ఈ భూలోకంలో పున్న ప్రజలైకమంతపిలో వారిని నీపు నీ ప్రజలుగా ఎంపిక చేశాపు, యెపోవా మా పూర్వీకులను ఈజెప్పు నుండి తీసుకొని వచ్చినప్పుడు, నీ సేవకుడైన హోషే ద్వారా ఈ వాగ్దానం నీవు చేశాపు.”

⁵⁴ ఈ విధంగా సాలోమోను దేవునికి ప్రార్థన చేశాడు. దేవుని బలిపీరం ముందు అతను మోకాళ్ల మీద ఉన్నాడు. తన చేతులను ఆకాశం వెపు చాచి అతడు ప్రార్థించాడు. సాలోమోను ప్రార్థన ముగించిన పీమ్ముట లేచి నిలబడ్డాడు.

⁵⁵ పిమ్ముట, పెద్ద గొంతులో ఇశ్రాయేలు ప్రజ అందరిని దీవించమని దేవుని అర్థించాడు. సాలోమోను ఇలా అన్నాడు:

⁵⁶ “యెపోవాకు సోత్రము కలగునుగా! తన ప్రజలైన ఇశ్రాయేలీయులకు వైశ్వాంతి ఇస్తుని ఆయన వాగ్దానం చేశాడు. అలాగే ఆయన మనకు విశ్వాంతి ఇన్నాడు! తన సేవకుడైన హోషే ద్వారా ఇశ్రాయేలు ప్రజలకు అనేక పథపుదమైన వాగ్దానాలను చేశాడు. యెపోవా ఈ వాగ్దానాలన్నిటినీ నెరవోర్చు. ⁵⁷ మన దేవుడైన యెపోవాను మనతో ఉండుని ఆడగుతున్నాను. ఆయన మన పూర్వీకులతో ఎలా పున్నాడో అలాగే మనతో కూడా ఉండుని ఆడగుతున్నాను. మనలను ఎన్నడూ వదిలి పుండువద్దిని వేడుకుంటున్నాను. ⁵⁸ ఈ రకంగా మనం ఆయనను ఆశ్రయించి, ఆయనను అసుసరించుందాన. ఆయన మన పూర్వీకులకు ఇచ్చిన న్యాయమూల్లాలను, ఆజ్ఞలను మనము ఆవరిద్దాము. ⁵⁹ నా ఈ ప్రార్థన, నేనడిగిన అన్ని విషయాలు సదా గుర్తుంచుకోస్తునే మన దేవుడైన యెపోవాను అడగుతున్నాను. తన సేవకుడైన రాజుకొరకు, ఇశ్రాయేలు ప్రజలకొరకు ఇప్పనీ జరిపించ మని వేడుకుంటున్నాను. ఇలా ప్రతి రోజు జరిపించ మని కూడా వేడుకుంటున్నాను. ⁶⁰ యెపోవా ఇప్పనీ జరిగేలా చేస్తే ప్రతం ప్రజలంతా మన దేవుడైన యెపోవాయే నిజమెన దేవుడిని తెలుసుకుంటారు. ⁶¹ మన దేవుడైన యెపోవాకు మీరంతా వెంది యున్నారు. కాపున మన దేపుడైన యెపోవాకు విధేయులే యుండాలి. ఆయన న్యాయ సూల్లాలను, ఆజ్ఞలను మీరంతా తప్పక అనుసరించాలి. మీరిప్పుడు

చేసేనున్నట్లు భవిష్యత్తులో కూడా ఆయన మాగ్గాన్ని మీరమసరించాలి.”

⁶² తరువాత రాజైన సాలోమోను, ఇశ్రాయేలీయులందరు యెపోవాకు బలులు అర్పించారు. ⁶³ సాలోమోను ఇరువది రెండు వేల పశుపులను, ఒక ల్యో ఇరువది వేల గౌరెలను బలి ఇచ్చాడు. ఇవి సమాధాన బలులుగా అర్పించారు. ఈ విధంగా రాజు, ఇశ్రాయేలీయులు దేవాలయాన్ని దేవునికి అంతిము చేశారు. ⁶⁴ రాజైన సాలోమోను ఇంకా ఆ రోజు దేవుని ఆలయము ముందున్న ఆవరణను దేవుని కార్యము కొరకు పషితుం చేశాడు. అతనక్కడ దహన బలులు, ధాన్యార్పణలు, జంతుపుల కొస్యును సమాధాన సూచకంగా అర్పించాడు. ఆతి పరిశుద్ధ ఫలము ముందున్న కంచు బలిపీరం ఇప్పనీ అర్పించటానికి బహు చిన్నది అగుచే, రాజైన సాలోమోను ఆవరణలో అర్పించాడు.

⁶⁵ రాజైన సాలోమోను, ఇశ్రాయేలీయులు దేవాలయంలో ఆ విధంగా పండుగ జరుపుకున్నారు. ఉత్సర్థభాగాన బహుదూరంలో ఉన్న హమాత కనము నుండి ద్విజీణాన ఈజెప్పు సరిహద్దు పరకుగల ఇశ్రాయేలీయులంతా పండుగలో సాలోన్నారు. లెక్కకు మించిన జనాభా అక్కడ చేరింది. ఏడు రోజులపాటు వారంతా అక్కడ ఆపోరపాసియాలు స్థికరిస్తూ చేడుక చేసుకున్నారు. ⁶⁶ ఏనిదివ రోజు సాలోమోను వారందిరీ తమ ఇండ్కకు వెళ్లమన్నాడు. ప్రజలంతా రాజకు కృతిజ్ఞతా వందనాలు చెప్పి తమ ఇండ్కకు వెళ్లారు. తన సేవకుడైన దానీదుకు, తన ప్రజలైన ఇశ్రాయేలీయులకు యెపోవా ఇచ్చిన సహాయ సంతృప్తికి ప్రజలంతా చాలా సంఠోషపడ్డారు.

దేపుడు మరల సాలోమోను పద్ధకు పచ్చుబడు ⁹ సాలోమోను యెపోవా దేవాలయాన్ని, తన రాజ భవనాన్ని నిర్మించటం పూర్వార్థి చేశాడు. తాను నిర్మించటలమకొన్నట్లు పూర్వార్థి చేశాడు. ² తరువాత యెపోవా సాలోమోనుకు పూర్వార్థి గిధియాను పట్టణంలో ప్రత్యుషమైనట్లు మట్టి కన్పించాడు. ³ యెపోవా అతనితో ఇలా అన్నాడు: “నీ ప్రార్థన విన్నాను. నీపు నమ్మ చేయమని అడిగిన విషయాలను కూడా విన్నాను. నీపు నమ్మ చేయమని అడిగిన విషయాలను కూడా విన్నాను. నీపు ఈ దేవాలయము కట్టించారు. నేను దానిని పిపిత్తపథంగా చేశాను. కాపున నేనక్కడ ఈశ్వర తంగా ఆరాధించబడతాను. నేను దానిని కనిపెట్టుకుని ఉండి ఎల్లప్పుడూ దానిని గూర్చి ఆలోచన చేశాను. ⁴ నీ తండ్రీవలే నీపు సదా సమ్మ ఆరాధిస్తూ పుండాలి. అతడు న్యాయమర్మాలను, నేను నీర్మించిన కట్టుబాట్లను నీపు పాటించాలి.

⁵ “నీపు ఇప్పనీ పాటిస్తే, ఇశ్రాయేలు రాజు ఎల్లప్పుడూ నీ వంశంలో నుండి వచ్చేలా చేస్తాను. ఈ

వాగ్గునం నేను నీ తండ్రి దావీదుకు చేశాను. ఇంకొల్పే యెలు ఎల్లప్పుడూ అతని సంతానంలోని వాడొకనిచే పరి పాలింబడుతుందని నేనఁతనితో చెప్పాను.

6-7 “అయితే నీపు గాని, నీ సంతతి గాని నన్ను అనుసరించక పోయినా, నా న్యాయముల్లా లను, నేను నీరైంచిన కట్టబాట్లను పాటించకపోయినా, లేక మీరు ఇతర దేవుళ్లను సేవించి, ఆరాధించినా, నేను ఇచ్చిన రాజ్యంలో నుంచి ఇంకొల్పే యెల్లియులు బయలుకి పోయిలా ఒత్తిడి తేస్తాను. ఇంకొల్పే యెల్లియులు నలుగు రిలో సమ్ముఖాల్చెత్తారు, క్రమశీక్షణారాపేత్యంలో ఒక ఉద్యాపరణగా మిగిలి పోతారు. నేను ఈ దేవాలయాన్ని పవిత్రపరిచాను. ఇది ప్రజలు నన్ను గౌరవించే స్థలం. కానీ మీరు నా ఆజ్ఞలను మన్మించకపోతే ఈ దేవాల యాన్ని నేలమట్టం చేస్తాను. 8 ఈ దేవాలయం సర్వ నాశనం చెయిబడుతుంది. ఇది చూచిన ప్రతివాడూ విస్క్రయము చెందుతాడు. వారంతా, ‘యేహోవా ఈ రాజ్యాల్పే’, ఈ దేవాలయానికి ఈ భయంకర పరిస్థితిని ఎందుకు కల్పించాడు?’ అని అడుగుతారు. మరి కొందరు, ‘ఈ పరిణామం ఎందుకు వచ్చినంటే ఆ ప్రజలు వారి యేహోవా దేవుని మర్చిపోయారు. వారి దేవుడు వారి పూర్వీకులను ఇంకొల్పే నుండి తీసు కుని వచ్చాడు. కానీ వారు ఇతర దైవాలను సేవించబడం మొదలు పెట్టారు’ అని సమాధానం చెప్పతారు.”

10 ఇరవై సంవత్సరాల కాలవ్యవధిలో రాజైన సాలో మోను యేహోవా యెంక్క దేవాలయాన్ని, తన రాజ గృహప్రాణి కట్టించాడు. 11 ఇరవై సంవత్సరాల తరువాత రాజైన సాలో మోను గలిఱియి దేవమందున్న ఇరవై పట్టణాలను తూరు రాజైన హిరాముకు ఇచ్చాడు. హిరాము రాజు అలయ నిర్మాణంలోను, రాజ స్టోపర నిర్మాణంలోను నపయివడి నందుకు, సాలో మోను ఈ పట్టణాలను ఇచ్చాడు. సాలో మోను కోరినంత దేవదారు కలపను, సరళ వ్యులను, బంగారాన్ని హిరాము ఇచ్చాడు. 12 కాన్సు సాలో మోను ఇచ్చిన ఆ పట్టణాలను చూడానికి తూరు నుండి హిరాము బయలుదేరి వెళ్డాడు. హిరాము ఆ పట్టణాలను చూచి తృప్తిపడలేదు. 13 “ఈ పనికిరాని పట్టణాలను నాకు ఎందుకిచ్చిపట్టు సోదరా?” అని హిరాము రాజు అన్నాడు. హిరాము రాజు ఆ పట్టణ స్టోపర కాబూల్స్ స్టోపరుని పేరు పెట్టాడు. ఈ నాటికి ఆ స్టోపరుని కాబూల్ అని పిలివచుతుంది. 14 హిరాము నుమారు రెండు వందల నలభై * మంబగుల బంగారాన్ని రాజైన సాలో మోనుకు పంపాడు.

కాబూల్ అంటే వ్యధమైనది; లేక నిష్పయోజన మెనడి అని భావం.

రెండు వందల నలభై 9,000 పొనులు, లేక 120 తలాంతలకు సమానం.

15 రాజైన సాలో మోను దేవాలయ నిర్మాణానికి, రాజభవన నిర్మాణానికి బానిసలను బలవంతగా పని చేయించాడు. ఈ బానిసలను చాలా ఇతర కట్టడాల విషయంలో కూడా రాజైన సాలో మోను వినియోగించుకున్నాడు. అతడు మిల్లోను * నిర్మించాడు. అతడింకా సగరానికి చుట్టూ స్టోరం కట్టించాడు. అతను పోసోరు, మిగ్రో, మరియు గెజెరు సగరాలను కూడా పుసర్చించాడు.

16 గతంలో ఇంకొల్పే రాజు గెజెరు సగరంపై దండెత్తి దానిని తగులచెయ్యాడు. అక్కడ నివసించే కన్నాయి అను చంపేశాడు. ఫర్రో కుమార్తెను సాలో మోను విపాహం చేసుకొన్నాడు. పెండ్లె కుమకగా ఫర్రో ఆ సగరాన్ని సాలో మోనుకు ఇచ్చాడు. 17 సాలో మోను ఆ సగరాన్ని తిరిగి నిర్మించాడు. సాలో మోను దిగువ చేత్త పోరాసోను కూడా నిర్మించాడు. 18 రాజైన సాలో మోను బయలుతాతును, యూదయ అరణ్యములో నున్న తద్వైరు సగరాలను కూడా నిర్మించాడు. 19 రాజైన సాలో మోను ధాన్యాగారములు, తదితర పసుపులు నిల్వచేయు గోదాములుండు సగరాలను కూడా కట్టించాడు. తన రథాలకు, గుర్రాలకు తగిన శాలు కూడా నిర్మించేశాడు. యురూషేలములోను, లెబ్బోసు లోసు, ఇంకా తాను రాజ్యం చేసిన స్టోపరు లోసు సాలో మోను రాజు కావాలనుకున్న కట్టడాలను చాలా నిర్మించాడు.

20 ఇంకొల్పే యెల్లియులు కానివారు రాజ్యంలో చాలా మంది పూన్చారు. వారు అపోరీయులు, ప్రాతియులు, పెరిష్టియులు, పొచ్చియులు, యెబూసియులు. 21 ఇంకొల్పే యెల్లియులు ఈ ప్రజలను నాశనం చేయలేక పోయారు. సాలో మోను వారిని బానిసలుగా పనిచేసే బందుకు బలవంతం చేశాడు. వారంతా ఈ నాటికి బానిసలే. 22 కాని సాలో మోను ఇంకొల్పే యెల్లియులను పెన్కిలుగాను, ప్రభుత్వ అధికారులుగాను, ఉద్వ్యోగులుగాను, స్టోర్సులుగాను పని చేశారు.

23 సాలో మోను చేపట్టిన కార్యక్రమాలను పరిశిలించ డానికి ఓదువండల ఏప్పు మంది అధికారులున్నారు. వారు పనివారి మీద అధికారులు. 24 ఫర్రో కుమార్తె దాన్ని సగరం సుండి సాలో మోను అమెకు కట్టించిన భవనానికి వెళ్లింది. అప్పుడు సాలో మోను మిల్లోను నిర్మించాడు. 25 సంవత్సరానికి మూడుపార్పు సాలో మోను బలిపీరం మీద దహన బలులు మరియు

చిల్లో అనగా బహుశః దేవాలయ స్టోరణానికి ఆగ్నేయ భాగాన ఎత్తులున తిన్నె లేక దిబ్బపంచి ప్రశ్నాడసం. ఈ బలిపీరాన్ని సాలో మోను యేహోవాకోరకు నిర్మించాడు.

సమాధాన బలులు అర్పించాడు. ఈ బలిపీరం సాలో మోసు యెహోవా కౌరకు నిర్మించింది. రాజైన సాలోమోసు యెహోవావా ముందు ధూపం వేసివాడు. కావున దేవాలయ నిర్వహణకు కావాలసిన వస్తువులన్ని అతడు సరఫరా చేసివాడు.

²⁶ ఎపోనెగెబరు వద్ద రాజైన సాలోమోసు ఓడలను కూడ నిర్మించాడు. ఈ పట్టాణం ఏలతు దగ్గర పుంది. ఇది ఎదోము రాజ్యంలో ఎల్ర సముద్రపు తీరాన శుంది. ²⁷ రాజైన హీరాము వద్ద సముద్ర విషయాలలో ఆరితేరిన మనుష్యులు కొండరున్నారు. వీరు తరుచు ఓడలలో ప్రయాణం చేసివారు. సాలోమోసు మను ష్యులతో కలిసి సాలోమోసు ఓడలలో పని చేయబానికి హీరాము రాజు ఆ మనుష్యలను పంపాడు. ²⁸ సాలోమోసు ఓడలు ఛిఫీరసు ష్టులానికి వెళ్లాయి. ఆ ఓడలు ఛిఫీరు నుండి ఎనిమిది వందల నలభై మణగుల * బంగారాన్ని రాజైన సాలోమోసుకు తీసుకొని వచ్చాయి.

పేబి దేశపు రాణి సాలోమోసును దర్శించుట

10 పేబి దేశపు రాణి సాలోమోసు ప్రజ్ఞా విషాఫాలను గూర్చి విన్నది. జిఫీలమైన ప్రశ్నలు వేసి అతనిని పరీక్షించాలని అమె వచ్చింది.

² అనేక మంది సేవకులు వెంటరాగా, అమె యెరూషాలేముకు ప్రయాణమె వచ్చింది. సుగంధ ద్రవ్యాలు, వజ్రాలు, బంగారం మొదలైన వాటిని అనేక ఒంటెల మీద ఎక్కించి తనతో తీసుకొని వచ్చింది. అమె సాలోమోసును కలిసి, అమె అలోచించ గలిగినన్ని చిక్కు ప్రశ్నలను వేసింది. ³ సాలోమోసు అన్ని ప్రశ్నలకూ సమాధానం చెప్పాడు. సమాధానం చెప్పుబానికి అమె వేసిన ప్రశ్నలలో * ఏ ఒక్కటి అతనికి కషమైనదిగా కన్నించేదు. ⁴ పేబి దేశపు రాణి సాలోమోసు చాలా తెలివైనాడని తెలుసుకున్నది. అతని నిర్మించిన అతి నుండరమైన రాజభవనాన్ని కూడ అమె తిలికించింది.

⁵ రాజు బల్లవద్ద విలువైన భోజన పద్మాలను ఆమె చూసింది. రాజు కింది అధికారులు సమావేశమయ్యే తీరు తెస్తులు ఆమె గమనించింది. రాజభవనంలో * సేవనేయబకు, వారు ధరించే మంచి దుస్తులను ఆమె చూసింది. రాజు ఇచ్చే విందులు, ఆయన దేవాల యంలో * అర్పించే బలులు కూడా చూసింది. ఇప్పనీ ఆమెకు అనందము ఆశ్చర్యము కలుగజేశాయి.

⁶ కావున రాజైలో * రాణి ఇలా అన్నది, “నీపు చేసే పసుల గురించి, నీ ప్రజ్ఞా ప్రభావాల గురించి నేను నా దేశంలో * చాలా విన్నాను. నేను విన్నప్పుస్తి నిజమని

ఎనిమిది వందల నలభై మణగులు 31,500 పొసులు; లేక తలాంతులకు సమానం.

తేలింది! ⁷ నేనిక్కడికి పచి స్వయంగా నా కళ్ళతో నేను చూచే పరకు నేను విష్ణువున్ని నిజమని సవ్యుల్లు. ఇప్పుడు నేను విన్న దానికంటే ఎక్కువ ఉన్నట్లు చూశాను. నీ తెలివి తేటలు, నీ సిరిసంపదలను గురించి ప్రజలు నాకు చెప్పినదాని కంటే అని అతిశయించి పున్నాయి.

⁸ నీ భార్యలు, నీ సేవకులు చాలా అద్భుతమంతలు! వారికి ఎల్లప్పుడూ నిన్ను సేవించే భాగ్యము, నీ తెలివి తేటలు వినే అద్భుతము లభించింది! ⁹ నీ దేశు దైన యెహోవాకు స్తోత్రము కలుగుసుకగ! నిన్ను ఇశ్రాయేలుకు రాజుగా చేయబానికి ఆయన ఇష్టపడ్డడు. దేశుడైన యెహోవా ఇశ్రాయేలు పట్ల నిరంతర ప్రేమగలిగి పున్నాడు. కావునే ఆయన నిన్ను రాజుగా చేశాడు; నీపు న్యాయమార్గంలో రాజ్యపాలన చేస్తున్నాపు.”

¹⁰ ప్యుట్ల పేబి దేశపు రాణి రెండు వందల నలభై మణగుల * బంగారాన్ని, చాలా సుగంధ ద్రవ్యాలను, రత్నాలను రాజుకు కాసుకగా నమర్చించింది. ముందే న్నడూ ఎవ్వరూ ఇశ్రాయేలు రాజ్యంలోకి తేసిన్ని సుగంధ ద్రవ్యాలను పేబి దేశపు రాణి సాలోమోసుకు సమర్చించింది.

¹¹ ప్రొరాము యొక్క ఓడలు కూడ ఓఫిరు నుండి బంగారం తీసుకుని వచ్చాయి. ఆ ఓడలు చాలా కలప, * పట్లలు కూడ తీసుకుని వచ్చాయి. ¹² ఆ కలపను దేవాలయంలోను, రాజభవనంలోను స్తంభాల చేయబానికి సాలోమోసు ఉపయోగించాడు. గాయకులకు సిలారను, స్వరమండలమును చేయబానికి కూడ ఆ కలపను అతడు ఉపయోగించాడు. ఇశ్రాయేలు లోనికి ఆ రకమెన కలపను ఎవ్వరూ తేలేదు. అప్పటి నుండి మ్లీ ఎవ్వరూ ఆ విధమెన కట్టును చూడలేదు.

¹³ నాటి రాజ్యాదినేత్తు ఒక రాజు ఎలాంటి కాసుకలు ఇస్తాడో, ఆలాగున రాజైన సాలోమోసు పేబి దేశపు రాణికి కాసుకలు ఇస్పాడు. పైగా ఆమె అడ్డిన ఇతర పస్తువులను కూడా ఆమెకు సమర్చించాడు. ఆ తరువాత రాణి, ఆమె పరివారము తమ దేశానికి వెళ్లి పోయారు.

¹⁴ ప్రతి సంవత్సరం సాలోమోసుకు సుమారు ఒక వెయ్యి మాడు వందల ముప్పాది రెండు మణగుల * బంగారం వచ్చేరి. ¹⁵ ఇదిగాక త్వరీషునుండి వచ్చే ఓడలు బంగారం వచ్చేవి. వ్యాపారస్తుల సుండి, అరథి రాజుల

రెండు వందల నలభై మణగులు 9,000 పొసులు.

కలప ఇది ఒక ప్రత్యేకమైన చెక్క. దీనిని వందనస్త కర్త, అని కూడ అంటారు గాని, ఇది ఏమి కర్త అయినదీ సరిగా ఎవ్వరికి తెలియదు.

ముప్పాది రెండు మణగులు 79,920 పొసులు, లేక 666 తలాంతులు.

నుండి, మరియు రాజ్యంలో ఇతర ప్రాంతియ పాల కుల నుండి కూడా రాజుకు బంగారం వచ్చేది.

¹⁶రాజు న సాలోమోను పలకలుగా కొట్టబడిన బంగారంతో రెండు వందల పెద్ద తర్వా డాఢును చేయించాడు. ప్రతి డాలు ఆరు వందల తులాల^{*} బంగారం కలిగి పుండెది. ¹⁷ఆతడింకా మూడు వందల చిన్న తర్వా డాఢును కూడా రేకులు గోటిన బంగారంతో చేయించాడు. ప్రతి డాలు నూటా అరువది తులాల బంగారం కలిగిపుంది. రాజు వాటిని “లెబానోను అరుణయంలోని” విక్రాంతి గృహములో ఉంచినాడు.

¹⁸రాజై న సాలోమోను ఒక పెద్ద దంపు సింహసనాన్ని చేయించాడు. దానికి మేలిమి బంగారు పూత పూయించాడు. ¹⁹సింహసనం ముందు ఆరు మెట్లు పునాదు. ఈ సింహసనపు వెనుక భాగం పైన గుండ్రంగా పుంది. సింహసనానికి ఇర్వైపులా చేతులు పుంచబానికి ఆధార్పు కమ్ములు పునాదు. సింహసనపు చేతులు గాక సింహాల వ్యిపోలి కూడ సింహసనానికి ఇరువక్కల పునాదు. ²⁰ఆరు మెట్లలో ప్రతి మెట్లకు రెండు పక్కలూ రెండు సింహాల బోమ్మలను పెట్టారు. ఏ ఇతర రాజ్యంలోను ఈ రకంగా సింహాలంకరణ చేసి ఉండలేదు. ²¹లెబానోను అరణపు భవనంలో గిన్యెలు, పాన పాతలు, పనిముల్లు, ఆయు ధాలు, అస్తీ పుద్ద బంగారంతో చేయబడ్డాయి. భవన సంలో ఏదీ వెండితో చేయబడలేదు. సాలోమోను కాలంలో బంగారం ఎంత విరివిగా లభించేదనగా ప్రజలు వెండిని విలువైన లోహంగా అసలు పరిగణించనిలేదు!

²²వ్యాపార నిమిత్తం ఇతర దేశాలకు పంపబానికి సాలోమోనుకు చాలా ఓడలున్నాయి. ప్రతి మూడు నెలలకూ ఓడలు తిరిగి పస్తూచుండిని. ఆ ఓడల నిండా బంగారం, వెండి, దంతం, పశుపులు రాజుకోరుకు తేబడిని.

²³ఈ భూమి మీద సాలోమోను మిక్కిలి ప్రభాతీ గాంచిన రాజు. రాజులందరి కంటె ఆతనికి ధనం, తెలిని తేటలు విషేంగా ఉన్నాయి. ²⁴ప్రతి చోట ప్రజలు రాజు న సాలోమోనును చూడాలని ఆరాబ పడేవారు. యేపోవా అతనికిచ్చిన మహా జ్ఞానాన్ని వారంలా విని తెలుసుకుని ఆనందించాలని కుతూహల లపడేవారు. ²⁵ప్రతి సంపత్తిరం రాజును చూడ్డానికి ప్రజలు వచ్చేవారు. వచ్చిన ప్రతివాడూ ఏదో ఒక కానుక పట్టుకు వచ్చేవాడు. వారు వెండి, బంగారు పస్తులు, దుస్తులు, ఆయుధాలు, సుగంధ ర్వాయాలు, గుర్రాలు, కంచర గాడిదలు మొదలగు వాటిని తేచే వారు.

²⁶కావున సాలోమోను అనేక రథములను, గుర్రములను కలిగియున్నాడు. అతనికి ఒక వెయ్య నాలుగు

వందల రథములు, పన్నెండు వేల గుర్రములు పున్నాయి. సాలోమోను ప్రత్యేక నగరాలను నిర్మించి ఈ రథాలన్నిటిని వాటిలో పుంచాడు. ²⁷రాజు ఇల్లాయేలును మిక్కిలి సంపన్న దేశంగా చేశాడు. యెరూషాలేము నగరంలో వెండి రాతి గుట్టల్లా, దేవారు చెక్కల్లా, కొండల్లా, కోనల్లో కాఁచే మేడి పండ్లలా అతి నామూ న్యామె పోయింది. ²⁸ఈజిష్టు నుంచి, కూమ నుంచి సాలోమోను గుర్రములను తెప్పించే వాడు. ఆతని పర్వతులు వాటిని కూయిలో కొని ఇళ్లాయేలకు తెచ్చే వారు. ²⁹ఈజిష్టు నుండి తెచ్చిన రథం ఒక్కటికి ఆరు వందల తులాల వెండి, గుర్రం ఒక్కటికి నూటా ఏబది తులాల వెండి చొప్పున చెల్లించేవారు. సాలోమోను గుర్రాలను, రథాలను పోత్తియుల రాజులకు మరియు అరాము రాజులకు అమ్మెడివాడు.

సాలోమోను మరియు అతని భార్యలు

11 రాజై న సాలోమోను ఇళ్లాయేలీయులు కాని వార్ష అనేక మంది ప్రీలను తైమించాడు. అలాంటి ప్రీలో ఫరో కుమారై, మోయాశీయులు, అమ్మాసీయులు, ఎదోమీయులు, సిదోసీయులు, హితీయులు పున్నారు. ²గతంలో ఇళ్లాయేలు ప్రజలతో యెపోవా దేవుడు ఇలా అన్నాడు: “ఇతర దేశాల వారిని మీరు వివాహం చేసుకోరాదు. ఒక వేళ మీరు అలా చేస్తే ఆ ప్రజలు వాళ్ల దేస్తును మీరు కొలిచేలా చేస్తారు.” కాని సాలోమోను ఈ ప్రీల వ్యామోహంలో పడ్డాడు. ³సాలోమోనుకు ఏడు వందల మంది భార్యలు పున్నారు. (వీరంతా ఇతర దేశాల రాజుల కుమారైలే) అతనికి ఇంకను మూడు వందల మంది భాసిన ప్రీలు ఉపపులుగు ఉన్నారు. అతని భార్యలు అతనిని తెప్పి దారి పట్టించి దేస్తిని దూరం చేశారు. ⁴సాలోమోను వ్యాధుడయ్యే సరకి అతని భార్యలు అతడు ఇతర దేస్తును మొక్కేలూ చేశారు. తన తండ్రి యంగ దావీదు యెపోవా పట్ల మాపిన వినయ విదేయతలు, భక్తి శర్ధలు సాలోమోను చూపలేకపోయాడు. ⁵సాలోమోను అష్టోత్తును అరాదించాడు. ఇది ఒక సిదోసీయుల దేవత. మరియు సాలోమోను మిల్కోమును అరాదించాడు. ఇది అమ్మాసీయుల ఒక భయంకర వ్యిపూం. ⁶కాలాగున సాలోమోను యెపోవా పట్ల అపచారం చేశాడు. తన తండ్రి దావీదువరె సాలోమోను యెపోవాని అనుసరించలేదు.

⁷కెమోసుకు ఒక ఆరాధనా ప్థలన్ని సాలోమోను నిర్మించాడు. కెమోసు మోయాశీయుల ఒక శెంగ వెను విగ్రహం. యెరూషాలేముకు తూర్పుగిలశలో ఒక కొండపై ఆ ఆరాధనా ప్థలన్ని సాలోమోను నిర్మించాడు. అదే కొండ మీద మొలెకునకు కూడా ఒక

ఆరాదనా ఫలాన్ని సాలోమోను నిర్మించాడు. మొత్కు అమోనీసైయులకు చెందిన ఒక భయానక విగ్రహం. ⁸ ఇతర దేశాలకు చెందిన తన భార్యలందరి నిమిత్తం సాలోమోను ఈ మాదిరి ఆరాధనా ప్రశ్నలను నిర్మించాడు. అతని భార్యలు వారి వారి దేవున్నతుకు ధూపం వేసి, బలులు సుమరించేవారు.

⁹ శ్రూయేలీయుల దేవుడైన యెపోవా సుండి సాలోమోను దూరమైనాడు. కావున యెపోవా సాలోమోను పట్ల కోపం వచ్చించాడు. సాలోమోనుకు యెపోవా రెండు సార్లు ప్రత్యుషమైనాడు. ¹⁰ చిల్లగ్ర దేవున్నతు ఆరాధించచూడి యెపోవా సాలోమోనుకు చెప్పాడు: యెపోవా ఆజ్ఞను సాలోమోను పాబించలేదు. ¹¹ కావున యెపోవా సాలోమోనుతో ఇలా అన్నాడు, “నాతో నీను చేసుకొన్న ఒడంబడికను అను సంరించుకు నీవిష్ణుపడలేదు. నీను నా ఆజ్ఞలను శిర సాప్చాంపలేదు. కావున నీ రాజ్యాన్ని నీ సుండి వేరు చేస్తానని నిశ్చయంగా చెప్పున్నాను. దానని నీ సేవకునికి ఇస్తాను. ¹² కాని నీ తండ్రి దావీదును నేను మిక్కిలి ప్రేమించి యున్నాను. అందువల్ల నీను బతికియుండగా నీ రాజ్యం నీ సుండి తీసుకొనను. నీ కుమారుడు రాజు అయ్యే పరుకు నేను వేచి పుంచాను. అప్పుడు వాని సుండి ఈానిని నేను తీసుకుంచాను. ¹³ అప్పుడు కూడా, రాజ్యాన్నంతా నీ కుమారుని వద్ద సుండి తీసుకోను. అతను పరిపాలించపానికి ఒక తెగను అతనికి వదిలి వేస్తాను. ఉన్నతుడైన నా సేవకుడగు దావీదు కొరకు నేనది చేయదిలచాను. నేను ఎంపిక చేసుకున్న యొరూపులేము సగరం కొరకు నేనలా చేస్తాను.”

సాలోమోను శత్రువులు

ఆ సమయంలో ఎదోమీయుడగు హదు అను వానిని యెపోవా సాలోమోనుకు శత్రువయ్యేలా చేశాడు. అతడు ఎదోము వంశానికి చెందిన వారిలో ఒకడు. ¹⁵ అది ఇలా జరిగింది. ఇదివరలో దాయిదు ఎదోము రాజ్యాన్ని ఓడించాడు. అప్పుడు దావీదు స్నేహాదిపతిగా యోవాబు పున్నాడు. చనిపోయిన వారిని పాతి పెట్టించేందుకు యోవాబు ఎదోములోకి వెళ్లాడు. కానీ అతడు అక్కడపున్న మగవారిసందర్భిని చంపేశాడు. ¹⁶ యోవాబు, శ్రూయేలీయులందరూ ఎదోములో ఆరు నెలలు పున్నారు. ఆ సమయంలోనే వారు ఎదోములో పున్న పురుషులనందరినీ చంపేశారు. ¹⁷ కానీ అప్పటికి హదు చాలా చిన్నవాడు. కావున హదు ఈజీప్పుకు పారిపోయాడు. హదు తండ్రి యొక్క సేవకులు కొందరు అతనితో కలిసి వెళ్లారు. ¹⁸ వారు మిద్యాను దేశము సుండి పారానకు వెళ్లారు. పారాను దేశంలో వారితో మరి కొందరు కలిశారు. వారంతా కలిసి ఈజీప్పుకు వెళ్లారు. ఈజీప్పు రాజగు ఫరో వద్దకు వెళ్లి సపోయం ఆధించారు. హదుకు

బక ఇంటిని, కొంత భూమిని ఫరో ఇచ్చాడు. ఫరో అతనికి అన్ని అండ దండలు ఇచ్చి, ఆపోరం కూడా ఏరాయి చేశాడు.

¹⁹ హదును ఫరో మిక్కిలి అభిమానించాడు. హదు దుకు ఫరో ఒక భార్యను కూడా ఇచ్చాడు. ఆమె ఫరో మరదలే! (ఫరో భార్య పేరు రాణి తప్పానేసు) ²⁰ అతగా తప్పానేసు యొక్క సాదిరి హదును వివాహ మాడింది. వారికి ఒక కుమారుడు పుట్టాడు. వాని పేరు గెనుబతు. రాణి తప్పానేసు గెనుబతును తన పెల్లలతో పాటు ఫరో ఇంటిలోనే పెరగిచింది.

²¹ దావీదు చనిపోయినట్లు ఈజీప్పులో పున్న హదు విన్నాడు. సైన్యాదిపతి యోవాబు కూడా చనిపోయి నట్లు అతడు విన్నాడు. అందువల్ల హదు ఫరో వద్దకు వెళ్లి, “నన్ను నా స్వదేశానికి వెళ్ల నియ్యండి” అని అడగాడు. ²² “నీకు ఇక్కడ కావలసినవన్ని సమకూర్చాను! మరి నిపెందుకు నీ స్వదేశానికి వెళ్లిపోవాలను కుంఱున్నారు?” అని ఫరో అన్నాడు. అయితే హదు మాత్రం, “దయచేసి నన్ను మాత్రం శంకించి వెళ్ల నీయండి” అని సైన్యాదేయపడ్డడు.

²³ సాలోమోనుకు మరోక వ్యక్తి శత్రువయ్యేలా యెపోవా చేశాడు. అతడు ఎల్యూడా కుమారుడైన రెజోను. రెజోను తన యజమాని వద్ద సుండి పారి పోయాడు. సౌబా రాజైన హదజెరు ఇతని యజమాని. ²⁴ దావీదు సౌబా సైన్యాన్ని ఓడించిని పిముట రెజోను కొంత మందిని చేరేదిని ఒక చిన్న సైన్యాన్ని తయారు చేశాడు. రెజోను దమస్కు వెళ్లి అక్కడ ఫీరుడ్డడు. తరువాత అతను దమస్కు రాజు అయ్యాడు. ²⁵ రెజోను అరాము దేశమును పాలించాడు. రెజోను ఇశ్రూయేలును అప్పించు కొన్నాడు. కావున సాలోమోను బతికినంత కాలం రెజోను ఇశ్రూయేలుకు శత్రువున్నాడు. రెజోను, హదు ఇశ్రూయేలలో వాలా అలజడిని స్పష్టించారు.

²⁶ నొంత కుమారుడైన యురోబాము సాలోమోను సేవకులలో ఒకడు. యురోబాము ఇశ్రూయేలాము ప్రజల వాడు. అతడు జెరేదా పట్టుణానికి చెందినవాడు. యురోబాము తల్లి పేరు జెరూహో. అతని తండ్రి మరణించాడు. అతడు రాజుకు వ్యతిరేకి అయ్యాడు.

²⁷ యురోబాము రాజుకు వ్యతిరేకం కావలానికి ఒక కారణం పుంది. సాలోమోను మిలో కట్టించి, తన తండ్రి దావీదు నగర గోడను సరిచేస్తూ పున్నాడు.

²⁸ యురోబాము వాలా బలశాలి. అతడు మంచి పనివాడని సాలోమోను గమనించాడు. అందుచే అతనిని యోసేస్తు వంశంవారు* చేసే అతి కష్టమైన పనుల మీద అధికారిగా

యోసేస్తు వంశంవారు యోసేస్తు వంశంలో ఇశ్రూయేలాము, మస్టి వంశాల వారు చేరియున్నారు. యోసేస్తు కుమారుల పేరుతో ఆ వంశాలు వ్యవహరించడుతూ పుండివే.

నియమించాడు.²⁹ ఒక రోజు యర్భాము యెరూషాలీము నుండి ప్రయాణం చేస్తూ పున్చాడు. వీలోనీయుడైన ప్రవక్త అపోయా దారిలో యర్భామును కలిశాడు. అపోయా నూతన పట్టం ధరించియున్నాడు. పాలాల్లో వారిద్దరు తప్ప మరమ్మరూ లేదు.³⁰ అపోయాతాను ధరించిన నూతన పట్టం తీసి దానిని పన్నెండు ముక్కలుగా చించాడు.

³¹ అప్పుడు అపోయా యర్భాములో ఈ విధంగచెప్పాడు: “ఈ పట్టంలో పది ముక్కలు నీవు తీసుకో, ఇత్తయేలు దేవుడైన యెహోవా ఏమి చెప్పినాడనగా: ‘ఈ రాజ్యాన్ని సాలొమోను నుండి దూరం చేస్తాను. అప్పుడు నీకు పది గోత్రాలను ఇస్తాను.³² కనీ దాఫీదు కుబంబం ఒక గోత్రపువారిని ఏలటానికి అనుమతి ఇస్తాను. ఇది నా సేవకుడైన దాఫీదు జ్ఞాపకారం, యెరూషాలము నగరం కొరకు నేను దినిని చేస్తాను. ఇత్తయేలు వంశాలవారుండి నగరాలన్నింటిలో యెరూపాలమును నేను ఎన్నుకున్నాను.³³ సాలొమోను నన్నసున రించటం మానివేసినందుకు నేను ఇదంతా చేయదలి చాను. నన్ను విడిచి అతను సిద్ధానీయుల దేవత అప్పోలోను, మోయాచీయుల దేవత కెహోమును, అమోయానీయుల దేవత మిలోచీయును మెకుషుతున్నాడు. ఉత్తము కొర్యాలు, ధర్మ మాగ్నిస్తి అనుసరించటం సాలొమోను మానివేశాడు. నా న్యాయ సూత్రాలను, ఆజ్ఞలను శిరసప్వించటం లేదు. తన తండ్రి దాఫీదు నడచిన మాగ్నిస్తి అతడు నడుచుట లేదు.³⁴ కొపున అతని నుండి రాజ్యాన్నంతా తీసుకుంటాడు. అయినా అతను బతికిసంత కాలం తాను రాజుగా వుండేలా మాస్తాను. నా సేవకుడైన దాఫీదు గౌరాప్రాతి నేనెలా చేస్తాను. నేను దాఫీదును ఎందుకు ఎన్నుకున్నానునగా అతడు నా ఆజ్ఞలను, నా ధర్మసూత్రాలను అన్నిటినీ పాటించాడు.³⁵ ఈ రాజ్యాన్ని నేనెతని కుమారుని పద్ధతి నుండి తీసుకుంటాను. మరియు యర్భామూ, పది వంశాల వారిని పరిశీలించ టానికి నీకు అనుమతి ఇస్తాను.³⁶ సాలొమోను కుమారుడు ఒక వంశం వారిపై పాలనాదికారం కలిగి పుండేలా చేస్తాను. నా సేవకుడైన దాఫీదు నా ముందు యెరూపశేములో ఎలిప్పుచ్చు రాజ్యం కలిగి పుండేందుకు ఆ విధంగా చేస్తాను. యెరూపశేమును నా న్యంత నగరంగా నేను ఎన్నుకున్నాను.³⁷ కనీ నీపు కోరిసంత మట్టుకు నీపు రాజ్యం చేయగలిగేలా చేస్తాను. ఇత్తయేలు నంతటినీ నీపు ఏలుబడి చేస్తాపు.³⁸ నీకు గనుక నా న్యాయ సూత్రాలను, నా ఆజ్ఞలను పాటిస్తూ సన్మార్గాలో నేడు ఇప్పిస్తే ఇప్పిన్నీ జరిగేలా నేను చేస్తాను. దాఫీదు నా ధర్మసూత్రాలను, ఆజ్ఞలను పాటించినటల్లు నీపు కూడ పాటిస్తే నేను నీకు త్రాప్తి పుంటాను. దాఫీదుకు చేసినటల్లు, నీ వంశం కూడ రాజ వంశమయేలా చేస్తాను. ఇత్తయేలును నీకిస్తాను.³⁹ ఆజ్ఞాపాలన చేయక

పోయిన కారణంగా దాఫీదు సంతోషాన్ని నేను శిక్షిస్తాను. కనీ వారిని నేను శాశ్వతంగా శిక్షకు గురి చేయసు.”

సాలొమోను మరణం

⁴⁰ సాలొమోను యర్భామును చంప ప్రయత్నించాడు. కానీ యర్భాము ఈజీప్పుకు పారోయాడు. ఈజీప్పు రాజగు షైవు వద్దకు అతను వెళ్లాడు. సాలొమోను చనిపోయేవరకు యర్భాము అక్కడే వున్నాడు.

⁴¹ తన పరిపాలన కాలంలో సాలొమోను అనేకొను ప్రజ్ఞాప్తాభవాలతో కూడిన పమలను చేశాడు. ఈ విషయాలన్నిస్తాను చరిత్రగ్రంథంలో పాందు పర్యాప్తాడ్యా.

⁴² యెరూషాలము నుండి ఇత్తయేలంతటిపైన సాలొమోను నలబది సంవత్సరాలు పరిపాలన చేశాడు.⁴³ తరువాత సాలొమోను చనిపోయాడు. అతడు తన పూర్వీకులతో సమాది చేయబడ్డాడు.* అతడు తన తండ్రీయగు దాఫీదు పురములో సమాది చేయబడ్డాడు.

అంతః కలపాం

12 ¹⁻² నెఱాలు కుమారుడైన యర్భాము సాలొమోను నుండి తెప్పిచుకొని ఈజీప్పుకు పారి పోయాడు. అక్కడే సుండి పోయాడు. అతడు సాలొమోను మరణం గురించి విన్నుప్పుడు, ఎప్పొయాము కొండలలో పుష్ప జెరేదా అను తన నగరానికి తిరిగి వచ్చాడు.

రాజే నసాలొమోను చనిపోయి, తన పూర్వీకులతో పోటు నమాది చేయబడిన పిమ్మట అతని కుమారుడు రెహబాము అతని స్థానంలో రాజుయాడు. ³ ఇత్తయేలు ప్రజలంతా షైకెమును వెళ్లారు. వారంతా రెహబామును రాజుగా చేయబానికి వెళ్లారు. రెహబాము కూడా రాజు రావటానికి షైకెమునకు వెళ్లాడు. ⁴ ప్రజలు రెహబాములో, “నీ తండ్రీ మమ్మలైని బలవంతంగా భరింపరాని శరీర కష్టం చేయించాడు. కనీ ఇప్పుడు నీను మాకుశ్రమ తగ్గించాలి. నీ తండ్రీ మాకు విధించిన శరీరకష్టం నీను మాన్యించాలి. అప్పుడు మేము నీకు సేవ చేస్తాను” అని అన్నారు.

* దానికి సమాధానంగా రెహబాము, “మాడు రోజుల తరువాత నా వద్దకు రండి. అప్పుడు మీకు నేను సమాధానం చెప్పుతాను” అని అన్నాడు. కాలున ప్రజలంతా వెళ్లిపోయారు.

“సాలొమోను జీవించిపున్నప్పుడు అతనికి పరిపాలనలో సహాయపడిన కొందరు పెద్దలైన

తండ్రు ... చేయబడ్డాడు తన పితరులతో కలిసి నిద్రించెనని జూర్లు.

సలహాదారులున్నారు. కావున రాజైన రెహబాము ఈ సందర్భంలో, “ఆ ప్రజలకు ఏట్ చెప్పాలని మీరను కొండున్నారు?” అని సలహా అడిగాడు.

“పెద్దలు ఇలా అన్నారు, “ఈ రోజు నీవు వారి సేవకునిలా మెలగితే, శేరు వారంతా నిన్ను సేపిస్తారు. నీవు వారితో ప్రేమగ కనికరంతో మాట్లాడితే వారంతా నీ కొరకు ఎల్లప్పుడూ పనిచేస్తారు.”

8 కానీ రెహబాము వారి సలహాను పెడవచిని పెట్టాడు. తన స్నేహితులైన యువకులను మళ్ళీ సలహా అడిగాడు. “నీ తండ్రి ఇచ్చిన కినిసెనెన పనికంటే తక్కువ పని ఇమ్మని ప్రజలు నస్పడుగుణున్నారు. నేనేమీ సమాధానం చెపితే మంచిదని మీరనుకుంటున్నారు? నన్నేమీ చెప్పమంటారు?” అని రెహబాము తన స్నేహితులను అడిగాడు.

10 రాజు యెక్క యువ స్నేహితులు, “ఆ ప్రజలు నీ వద్దకు వచ్చి, ‘నీ తండ్రి మిమ్మల్ని బండ వాకిరి చేయటానికి బలవంతం చేశాడు. కనుక మా పనిని ఇప్పుడు సులభం చేయము’ అని అడిగారు కదా! అయితే నిష్పిత్తుడు కొన్ని డంబాలు పరిశి, ‘నా చిట్టికన వేలు నా తండ్రి శరీరం కంటే పెద్దదిగి పుండి. 11 నా తండ్రి మిమ్మల్ని బండ వాకిరికి గురిచేశాడు. కానీ నేను ఖిమ్మల్ని ఇంకా కష్టపడేలా చేస్తాము! నా తండ్రి మీచే పని చేయించటానికి కొరడాలు ఉపయాగిం చాడు. కానీ నేను పదునెన లోహపు ముక్కలతో కూర్చుబడిన కొరడాలతో, మిమ్మల్ని చీల్చునట్టుగ కూడాతను” అని సమాధానం చెప్పమన్నారు.

12 రెహబాము ప్రజలను, “మూడు రోజుల తరువాత తన వద్దకు రమ్మనీ” చెప్పాడు. కావున మూడు రోజుల తరువాత ఇంకా యెలీయులంతా రెహబాము వద్దకు వచ్చారు. 13 అప్పుడు రాజైన రెహబాము వారితో వాలా పొరుషంగా మాట్లాడాడు. పెద్దిలిచ్చిన నలహా రాజు పెడవచిని పెట్టాడు. 14 తన యువ స్నేహితులు చెప్పి నడె చేశాడు. రెహబాము వారితో, “నా తండ్రి మిమ్మల్ని హింసించి శరీర కష్టం చేయించాడు. కానీ నేను మీకు ఇంకా కినిసెనెన పని ఇంకాను. నా తండ్రి మిమ్మల్ని కొరడాలతో కొట్టి పని చేయించాడు. కానీ నేను మిమ్మల్ని ఏలా కొడుతానట్టే మీరు తేట్లు కుట్టినట్టు బాధపడతారు!” అని చెప్పాడు. 15 కావున రాజు తన ప్రజలు కోరిన దానిని చేయలేదు. ఇదంతా యెప్పావాయే తన చిత్రప్రకారం జరిపించాడు. తాను నెబాతు కుమారుడెన యరోబాముకు ఇచ్చిన వాగ్గునం నెరవేరే లాగున యేప్పావా ఇది ఈ విధంగా జరిగేలా చేశాడు. పీలోహుకు చెందిన ప్రవక్త అప్పాయా ద్వారా ఈ వాగ్గునం చేశాడు.

16 “ఇంకా యెలీయులంతా కొత్త రాజు తమ అభ్యర్థన వినిలేడిని గమనించారు. అందువల్ల ప్రజలు ఇలా అన్నారు: “మనం దావీదు వంశానికి చెందినవారమా?

కాదు, యెష్యుయి రాజ్యంలో మనకేమొ పన్నుందా? రాదు! కావున ఇంకా యెలీయలై సోదరులారో, మనమంతా మన ఇండ్లకు పోదం పదండి, దావీదు కుమారుణ్ణి తన ప్రజలను ఏలుకోనీయండి!” తరువాత ఇంకా యెలీయులందరూ తమ తమ ఇండ్లకు వెల్లిపోయారు. 17 అయినా రెహబాము యూదా నగరాలలో ఉన్న ఇంకా యెలీయులందరిని ఏలాడు.

18 కూరులిపిని చేసే వారిపై అదోరాము అమనతడు అధికారిగా పుండెవాడు. రాజైన రెహబాము అదోరమును ప్రజలతో మాట్లాడిటుందుకు పంపాడు. కానీ ఇంకా యెలీయులు వానిని ఇండ్లతో కోట్లి హంపేశారు. అది విని రాజైన రెహబాము తన రథమెక్కి యెరూషాలేముకు తప్పీంచుకుపోయాడు. 19 అలా ఇంకా యెలీయులు దావీదు వంశంపే తిరుగుబాటు చేశారు. వారు ఈసాటికి దావీదు వంశానికి వ్యతిరెకులుగానే పున్నారు.

20 యరోబాము తిరిగి వచ్చినట్లు ఇంకా యెలీయులు విన్నారు. కావున వారతనిని ఒక సభకు అప్పునించి, ఇంకా యెలీయులంతటికి రాజుగా చేశారు. యూదాగోల్రం వారుకూరు మాత్రమే దావీదు కుటుంబాన్ని అనుసరించారు.

21 రెహబాము యెరూషాలేముకు తిరిగి వెళ్లాడు. అతడు యూదా గోత్రపువారిని, బెన్యామీను గోత్రపువారిని సమావేశపరివాడు. వారిని ఒక ల్యాం ఎనుబద్దివేల మందిగం ఒక స్టేషన్సంగా తయారు చేశాడు. రెహబాము ఇంకా యెలీయులంతో యుద్ధం చేయ సంకల్పించాడు. తన రాజ్యాన్ని తిరిగి సంపాదించాలని అతని కోరిక.

22 కానీ యెప్పావా ఒక దైవజ్ఞుని (ప్రశ్నకుతో) మాట్లాడాడు. అతని పేరు పెముయా. యెప్పావా ఆ ప్రశ్నకుతో ఇలా అన్నాడు: 23 “నీను వెల్లి సాలోమోను కుమారుడు, యూదా రాజు అయిన రెహబాముతోను, మరియు యూదా, బెన్యామీను ప్రజలతోను మాట్లాడు. 24 మీ సాదరుల మీదికి మీరు యుద్ధానికి పెళ్ళపడ్డని నా మాటలూ వారికి పెప్పు ‘మీలో ప్రతి చక్కడూ ఇంటికి వెళ్లాలి. ఇప్పునీ జరిగేలా నేనే చేశాను.’ ఈ విషయం యెప్పావా మీకు తెలియు చేయమ న్నాడని చెప్పు.” ప్రశ్న వెల్లి చెప్పుగా రెహబాము స్టేషన్సిలోని వారంతా విని యెప్పావా ఆజ్ఞ శిరసాప్పాంచారు. వారు ఇండ్లకు వెళ్లారు.

25 యరోబాము తరువాత పెకెమును చాలా బలమైన నగరంగా తీర్పిద్దీడ్డాడు. ఆ నగరం ఎప్పాయాము కొండ లలో పుంది. యరోబాము అక్కడ నిపసించాడు. అతడు పెసూయేలు అను నగరానికి వెల్లి దానిని కూడా మంచించాడు. 26-27 యరోబాము ఇలా అనుకున్నాడు: “ఇప్పుడు ప్రజలంతా యెరూషాలేములో యెప్పావా దేవాల యానికి యథా ప్రకారంగా వెళుతూ పుంచే, వారు దావీదు వంశం వారిచే పాలింపబడాలని అనుకుంచారు.

26-27 యరోబాము ఇలా అనుకున్నాడు: “ఇప్పుడు ప్రజలంతా యెరూషాలేములో యెప్పావా దేవాల యానికి యథా ప్రకారంగా వెళుతూ పుంచే, వారు దావీదు వంశం వారిచే పాలింపబడాలని అనుకుంచారు.

ಯೂದಾ ರಾಜೆನ ರೆಪಾಬ್ಲಿಕ್‌ನೇ ವಾರು ಮುಕ್ಕಿ ಅನುಸರಿಂಚ ವಹು. ಆ ತೆರುವಾತ ವಾರು ಸನ್ನು ಹಂಪಸೂವಹು.²⁸ ಅಂದುವಲ್ಲಿ ತಾನು ಏಮಿ ಚೆಯಾಲ್‌ ತೆಲಿಯಜೆಯಮನಿ ರಾಜು ತನ ಸಲಪ್‌ದಾರುಲನು ಅಡಿಗಾಡು. ವಾರಿ ಸಲಪ್ ಮೇರುಕು ಅತಡು ರೆಂಡು ಬಂಗಾರು ಕೋಡೆದೂಡಲನು ಚೆಯಿಂ ಚಾಡು. ರಾಜೆ ನ ಯರ್ಭಾಮು ಪ್ರಜಿಲಸುದೈನಿಂಬಿ, “ಮೀರು ದೇಶನ್ನಿ ಆರಾದಿಂ ನೇಂದುಕು ಯೆರೂಪ್‌ಲೇಮುಕು ವ್ಯಾವಹಾರ್. ಇತ್ಯೇಲೀಯಿಲುಲಾರಾ, ಇವಿಗೇ ಮಿಮುಲ್ಲಿನ್ ಕಳಿಫ್ಲೂ ಸುಂಡಿ ತೀಸುಕನಿ ವಚ್ಚಿನ ದೇವತಲು ಇವೆ” ಅನಿ ಅನ್ನಾಡು.²⁹ ಅಲ್ಲಾ ಅನಿ ರಾಜೆ ನ ಯರ್ಭಾಮು ಒಕ ಬಂಗಾರು ಕೋಡೆದೂಡ ಬೊಮ್ಮನು ಬೇಕೆಲಿಸುಂದುನು, ರೆಂಡು ದಾಸನಿ ದಾಸನು ನಗರ ಮಂಡುಸು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಂಬಾಡು. ³⁰ ಕಾನಿ ಇಡಿ ಘೋರ್ಮನು ಪಾಪಂ. ಪ್ರಜಿಲ ಬೇಕೆಲು, ದಾಸ ಸಗರಾಲಕು ಪ್ರಯಾಂಕ್‌ಮೆ ಕೋಡೆ ದೂಡಂ ವಿಗ್ರಹಾಲನು ಆರಾದಿಂ ವಬಂ ಮುದಲು ವೆಟ್ಟಾರು.

³¹ ಗುಟ್ಟಲ ಮೀರು, ಕೊಂಡಲ ಮೀರ ಯರ್ಭಾಮು ಅರಾದನಾಥ್‌ಲಾಲನು ಕಟ್ಟಿಂಬಾಡು. ವಿವಿಧ ವಂಶಾಲ ಸುಂಡಿ ಯಾಜಕುಲನು ಎಂಪಿಕ ಚೇಡಾಡು. (ಕೆವಲಂ ಲೇವಿಯುಲ ಸುಂಡಿ ಮಾತ್ರಮೇ ಅತಡು ಯಾಜಕುಲನು ಎಂಪಿಕ ಚೇಯಲೇದು).

³² ರಾಜೆನ ಯರ್ಭಾಮು ಒಕ ಕೊತ್ತ ಪಂಡುಗರ್ಜೆ ಪ್ರಕಟಿಂಬಾಡು. ಇಡಿ ಪಾಪ್‌ ಪಂಡುಗ ವಂಡಿದಿ. ಅದಿ ಎನಿ ಮಿರುವ ನೆಲಲ್‌ ಪಡುನೆದ ರೋಜೆ. (ಒಕಬು ನೆಲ ಪಡಿ ವೇಸುವ ರೋಜನ ಕಾಡು). ಯೂದಾಲ್‌ ಬೇಕೆಲು ನಗರಂಲ್‌ ಸುನ್ನ ಪೀರಂ ವರ್ದು ಆ ರೋಜನ ರಾಜು ಬಳಿಲು ಸಮರ್ಪಿಂ ಚಾಡು. ತಾನು ತಯಾರು ಚೆಯಿಂಬಿನ ದೂಡಲ ಬೊಮ್ಮು ಲಕು ರಾಜು ಬಳಿಲು ಅರ್ಪಿಂಬೇವಾಡು. ತನು ಏರ್ಪಾಯಿ ಚೆನಿಸ ದೇವಾಲಯಾಲ್‌ ಸೇವೆ ಚೆಯಂತಿನಿಕೆ ರಾಜೆ ನ ಯರ್ಭಾಮು ಯಾಜಕುಲನು ಬೇಕೆಲು ಸುಂಡಿ ಕೂಡ ತೀಸುಕನ್ನಾಡು. ³³ ಕಾಪುನ ರಾಜೆ ನ ಯರ್ಭಾಮು ಇತ್ಯೇಲೀಯುಲಕು ಪಂಡುಗ ನಿಮಿತ್ತಂ ತನಕು ಅನುಕೂಲಾಳಿವೆ ರೋಜನು ಮಾತ್ರಮೇ ನಿರ್ದ್ಯಾಯಿಂಬಾಡು. ಅದಿ ಎನಿಮಿದ್ದ ವೆಲಲ್‌ ಪಡುನೆದ ರೋಜೆ. ಆ ಸಮಯಂಲ್‌ ಅತನು ನಿರ್ದ್ಯಾಯಿಂಬಿನ ಬಳಿಂಬಾಲ ವರ್ದು ಅತಡು ಬಳಿಲು ಸಮರ್ಪಿಂಬಿ, ಧಾರಂ ವೇಸೇವಾಡು. (ಈ ಕಾರ್ಯಾಲು) ಅತನು ಬೇಕೆಲು ನಗರಂಲ್‌ ನಿರ್ಯಾಂಪಿಂಬೇವಾಡು.

ದೇಶ್ವದು ಬೇಕೆಲುಕು ವ್ಯತಿರೇಕಂಗಾ ಪಲುಕುಯ

13 ಒಕ ರೋಜೆ ಯೂದಾ ದೇಶ್ವ ವ್ಯಾದ್ವನ ಒಕ ದೈವ ಜನುಡ್‌ ಬೇಕೆಲು ನಗರಾನಿಕಿ ವ್ಯಾಪ್ತಮನಿ ಯೆಪೋವಾ ಅಜ್ಞ ಇವ್ವಾಡು. ಆ ದೈವಜನುಡು ಅಕ್ಕಡೆಕೆ ವ್ಯಾದ್ವ ಸರಿಕೆ ರಾಜೆ ನ ಯರ್ಭಾಮು ಬಳಿಪೀರಂ ವರ್ದು ನಿಲಬಡಿ ಧಾರಂ ವೆಸ್ತ್ರ್‌ ಸುನ್ನಾಡು. ² ಅ ಬಳಿಪೀರಾನಿಕಿ ವ್ಯತಿರೇಕಂಗಾ ಮಾಲ್ಲಾಡ ಮನಿ ಯೆಪೋವಾ ದೈವಜನುನಿಕಿ ಅಜ್ಞ ಇವ್ವಾಡು. ಅಯನ ಇಲಾ ವೆಪ್ಪಾಡು:

“ಬಳಿಪೀರಮಾ, ನೀಕು ಯೆಪೋವಾ ಇಲಾ ಚೆಪ್ಪು ಮನಾಡು: ‘ದೀರ್ಘಿ ವಂಶಂಲ್‌ ಯೆಸ್ವೀಯಾ ಅನುವಾದ್‌ ಕಡು ಜನಿಸ್ತ್ರೆದು. ಈ ಯಾಜಕುಲ ಇಪ್ಪುಡು ಕೊಂಡಲಪೈ,

ಗುಟ್ಟಲಪೈ ಆರಾದಿಸ್ತುನ್ನಾರು ಕಾನಿ ಓ ಬಳಿಪೀರಮಾ, ಯೆಸ್ವೀಯಾ ಈ ಯಾಜಕುಲನು ನೀ ಮೀದ ಪೆಟ್ಟಿ, ವಾರಿನಿ ವಂಪುತ್ತಾಡು. ಇಪ್ಪುಡು ಯಾಜಕುಲ ನೀ ಮೀದ ಧಾರಂ ವೆಸ್ತ್ನುನ್ನಾರು. ಕಾನಿ ಯೆಸ್ವೀಯಾ ನೀಮಿದ ಮಾನಸ್ರು ಅಷ್ಟಿಕಲನು ತಗುಂಬದೆತ್ತಾಡು. ಅಪ್ಪುಡು ನೀಪು ದೇನೀಕೆ ಉಪ ಯೋಗುಡುಪು.’”

³ ಇವಿ ಜಿರಿಗಿ ತೀರುತ್ತಾಯನಂತಾನಿಕೆ ದೈವಜನುಡು ಒಕ ಸೂರಣಾವಾಡು. “ಯೆಪೋವಾ ಈ ಸೂರಣ ನಾಕು ತೆಲಿಯಜೆಪ್ಪಾಡು. ಈ ಬಳಿಪೀರಂ ನಿಲಾವುನಾ ಪಗಿಲಿ ಪೋತುಂದಿ. ದಾನಿ ಮೀದಿ ಬೂಡಿದ ಕಿಂದಿಕಿ ಪಡಿ ಪೋತುಂದಿ” ಅನಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನ್ನಾಡು.

⁴ ಬೇಕೆಲುಲ್‌ ಪುನ್ನ ಬಳಿಪೀರಾನ್ನಿ ಗುರಿಂಬಿ ದೈವಜನುಡು ಚೆಪ್ಪಿನ ಸಮಾವಾನಿ ರಾಜೆ ನ ಯರ್ಭಾಮು ವಿನ್ನಾಡು. ಅತಡು ತನ ಚೆತಿನಿ ಬಳಿಪೀರಂ ಮೀದಿಸುಂಬಿ ತೀಸಿ ಪ್ರವತ್ತ ವೆಪು ಚಾನ್ನ್ತಾ, “ಅತನಿನಿ ನಿರ್ವಂಧಿಂಬಂಡೆ!” ಅನಿ ಅನ್ನಾಡು. ರಾಜು ಅಲ್ಲಾ ಅನ್ನುದೇ ತಡಪುಗ ಅತನಿ ಚೆಯಿ ಚಮ್ಮ ಪಡಿಪೋಯಂದಿ. ದಾನಿನಿ ಅತಡು ಕಡಲಂಲೇಕ ಪೋಯಾಡು. “ಅಂತೆ ಗಾಕುಂಡಾ, ಬಳಿಪೀರಂ ಮುಕ್ಕಿಲ್ ಪೋಯಂದಿ. ದಾನಿ ಮೀದಿ ಬೂಡಿದ ಕಿಂದಿಕಿ ಪಡಿಪೋಯಂದಿ. ದೇಶನಿ ಸಮಾವಾರಂಗಾ ಆ ದೈವಜನುಡು ದೀನಿನೆ ಚೆಪ್ಪಾಡು. “ಅಪ್ಪುಡು ಯರ್ಭಾಮು ದೈವಜನುನಿತ್ತೋ, “ರಯಚೆನಿ ನಾ ಕೌರು ನೀ ದೇಶ್ವದೆನ ಯೆಪೋವಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಂಯ. ನಾ ಚೆತಿನಿ ಬಾಗು ಚೆಯಮನಿ ಯೆಪೋವಾನು ಅಡುಗು” ಅಂಬು ಪ್ರಾರ್ಥಿಯವುಡ್ಡಾಡು.

ಅಂದುಕೌರು ದೈವಜನುಡು ಯೆಪೋವಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಂ ಚಾಡು. ತ್ವಜಳಮೇ ರಾಜು ಚೆಯಿ ಸ್ವಫ್ತವಡಿದಿ. ಅದಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯಪು ಚೆಯಿಲು ಆರ್ಥಗ್ಯನಂತಂಗಾ ಪುಂದಿ. ¹ ಅಪ್ಪುಡು ರಾಜು ಅ ದೈವಜ್ಞಾಡೆತ್ತೋ, “ರಯಚೆನಿ ನಾತ್ ನಾ ಇಂಟಿಕೆ ವಚ್ಚಿ, ನಾತ್ ಭೋಜನಂ ಚೆಯಿ. ನೇನು ನೀಕು ಒಕ ಕಾಸುಕ ಸಮರ್ಪಿಂಬದಲಿವಾನು” ಅನಿ ಅನ್ನಾಡು.

⁵ ಅಡಿ ವಿನ್ನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ರಾಜಾತ್ತೋ, “ನೇನು ನೀತ್ತೋ ನೀ ಇಂಟಿಕೆ ರಾಸು! ನೀಪು ನೀ ರಾಜ್ಯಾಂಲ್‌ ಸಗಂಭಾಗಂ ನಾಿಚಿನ್ನಾ ನೇನು ನೀತ್ತೋ ರಾಸು! ಈ ಧ್ವಂಭಾಗಂ ನೇನೆಡಿ ತಿನನು, ತಾಗುನು. ⁶ ನೀದಿ ತಿನಕೂದಾದನಿ ತಾಗಾರದನಿ ಯೆಪೋವಾ ಅಜ್ಞ. ನೇನಿಕ್ಕಿಡಿಕಿ ವಚ್ಚಿನ ಬಾಬ ವೆಂಬ ಮುಕ್ಕಿಪ್ರತ್ಯೂಳಾಂ ಚೆಯಿವರ್ದನಿ ಕೂಡಾ ಯೆಪೋವಾ ಅಜ್ಞ ಇವ್ವಾಡು” ಅನಿ ಅನ್ನಾಡು.

⁷ ಅಂದುವಲ್ಲಿ ಅತಡು ಮರ್ತೋ ಮಾರ್ಗಾನ ತಿರುಗು ಪ್ರಯಾಳಂ ಸಾಗಿಂಬಾಡು. ಬೇಕೆಲುಕು ವಚ್ಚಿನ ಬಾಬ ವೆಂಬ ತನು ತಿರಿಗಿ ತೆತ್ತಾಡೆ.

¹¹ ಆ ರೋಜಾಲ್‌ ಬೇಕೆಲು ನಗರಂಲ್‌ ವರ್ದುಡ್ಡೆನ ಒಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿವಿಸ್ತ್ರ್‌ ಸುಂದೆವಾಡು. ಆ ವರ್ದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಯೆತ್ತುಕುಮಾರುಲು ದೈವಜನುಡು ವಚ್ಚಿ ಬೇಕೆಲು ನಗರಂಲ್‌ ಚೆಸಿ ಸದಂತಾ ತಮ ತಂಡ್ರಿತ್ತೋ ಚೆಪ್ಪಾರು. ರಾಜೆ ನ ಯರ್ಭಾಮುತ್ತೋ ಆ ದೈವಜನುಡು ಚೆಪ್ಪಿನದಂತಾ ಕೂಡಾ ವಾರು ತಮ ತಂಡ್ರಿತ್ತೋ ವಿವರಿಂಚಾರು. ¹² ಅಯಿತೆ “ಅತಡು ನ ಮಾರ್ಗಾನ ವೆಲ್ಲಾಡನಿ” ವೃಧ್ಧ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅಡಿಗಾಡು. ಯೂದಾ

నుండి వచ్చిన దేవజనుడు వెళ్లిన దారిని తమ తల్లికి అతని కుమారులు చూపించారు. ¹³వృథ ప్రవక్త తన కుమారులలో అతని గాడిదస్తే గంత వేయుమని చెప్పాడు. వారతని గాడిదస్తే గంత వేయగా, దానిపై ఎక్కి ప్రవక్త ప్రయాణమే వెళ్లాడు.

¹⁴ఆ వృథ ప్రవక్త దేవజనుడిని వెతుక్కుంటూ పోయాడు. దేవజనుడు ఒక సింధూర వ్యక్తం కింద కూర్చుని పుండటం వృథ ప్రవక్త చూశాడు. “యూద నుండి వచ్చిన దేవజనుడువు నీవేనా?” అని వృథ ప్రవక్త అడిగాడు. “అప్పును నేనే” అన్నాడు దేవజనుడు.

¹⁵“అయితే దయచేసి నా ఇంటికి వచ్చి, నాతో భోజనం చేయండి” అంటూ వృథ ప్రవక్త అడిగాడు.

¹⁶కానీ దేవజనుడిలా అన్నాడు: “నేను నీతో రాలేను. నీతో ఈ ప్రదేశంలో అన్నపానాదులు తీసు కోలేను. ¹⁷ అక్కడ నీవేది తినరాదు; తాగారు. నీపు వెళ్లిన దారిన తిరిగి రాకూడదు; అని కూడ యొపోవా నాకు ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు.”

¹⁸“కని నేను కూడా నీలాగే ఒక ప్రవక్తు” అన్నాడు ఆ వృథ ప్రవక్త. అతడు ఒక అబ్దం కూడా చెప్పాడు. “యొపోవా యొక్క దేవదూత నావాడకు వన్నాడు. ఆ యొపోవా యొక్క దేవదూత నిన్ను నా ఇంటికి తీసుకని వెళ్లమని, నాతో నీపు భోజనాదులు చేసేలా అనుమతివ్వమని అన్నాడు” అని చెప్పాడు.

¹⁹ఈ మాటలు నమ్మి ఆ దేవజనుడు వృథ ప్రవక్త ఇంటికి వెళ్లాడు. అతనితో కలిపి భోజనాదికములు చేశాడు. ²⁰వారు బల్భవిష్ట కూర్చునించగా, యొపోవా వృథ ప్రవక్తో మాట్లాడడు. ²¹ఆ వృథ ప్రవక్త యూద దేశపు దేవజనునితో ఇలా అన్నాడు: “ప్రభువాళ్జు నీపు పాటించేదిని ఆయన అన్నాడు! యొపోవా ఆడిశించిన దానిని నీపు చేయలేదు. ²²ఈ ప్రదేశంలో నీపు ఏమీ తినరాదని, తాగారాదని యొపోవా ఆజ్ఞాపీంచాడు. కానీ నీపు తిరిగి వచ్చి భోజనాదికాలు నిర్విటించాపు. అందుపై నీ శాంతి నీ పీతుల సమాధిలో ఉంచుడయ్య.”

²³దేవజనుడు భోజనం ముగించాడు. వృథ ప్రవక్త గాడిదస్తే గంత వేయగా, దేవజనుడు దానిపై వెళ్లాడు. ²⁴ తను ఇంటికి తిరిగి వెళ్జే మార్గంలో ఒక సింహం దేవజనుని మీదపడి చంపసింది. దేవజనుని శరీరం బాటుపై పడుంది. గాడిదు, సింహం శంపం పక్కన నిలబడి వన్నాయి. ²⁵కొందరు ఆ దారిన పోతు, శంపం పక్కన సింహం నిలబడిపుండటం మాశు. వృథ ప్రవక్త రున్న సగరానికి వచ్చి, వారు దారిలో మాసినదంతా చెప్పారు.

²⁶ఆ వృథ ప్రవక్తే యూద దేశపు దేవజనుని వెనుకకు తీసుకొని వన్నాడు. వృథ ప్రవక్త జరిగినదంతా విని, “ఆ దేవజనుడు యొపోవా ఆజ్ఞ పాటించలేదు. అందులన యొపోవా ఒక సింహపై అతనిని చంప టానికి పంపాడు. ఇది చేస్తానని యొపోవా చెప్పియు న్నాడు” అని అన్నాడు. ²⁷“తన గాడిదస్తే గంత

వేయమని” తన కుమారులలో ప్రవక్త చెప్పాడు. తన కుమారులు గాడిదస్తే గంతవేశారు. ²⁸వృథ ప్రవక్త దానిపై వెళ్లి శంపం బాటుపై పడెనుండటం చూశాడు. గాడిదు, సింహం ఇంకా శంపం పక్కన నిలబడి వన్నాయి. పైగా ఆ సింహం శాఖన్ని తినటం గాని, గాడిదు గాయపర్చటం గాని చేయలేదు.

²⁹వృథ ప్రవక్త శాఖన్ని తన గాడిదస్తే వేశాడు. దేవజనుని మృత్తికి సంతాపం తెలియజేయటానికి శాఖన్ని ప్రవక్త వెనుకకు తీసుకుని వన్నాడు. ³⁰శాఖన్ని ప్రవక్త తన కుమారులలోనికి సంబంధించిన సమాధిలో పెట్టాడు. వృథ ప్రవక్త అతని మృత్తికి సంతాపం తెలియజేశాడు. ఆ ప్రవక్త, “ఓ నా సహోదరుడా, నీ మరణానికి మృత్తిలీ లిపిష్టున్నాను” అని అన్నాడు. ³¹వృథ ప్రవక్త దేవజనుని శాఖన్ని పాతిపెట్టాడు. తరువాత తన కుమారులలో ఇలా అన్నాడు: “నేను చనిపోయినప్పుడు నా శాఖన్ని ఇది సమాధిలో ఉంచండి. నా ఎముకలను అతని ఆఫీకల పక్కనే ఉంచండి.

³²యొపోవా ఆతని ద్వారా చెప్పిన మాటలు నిజమయి తీరుతాయి. యొపోవా బేతీలులోని బలి పీరానికి, సమరియ పట్టణా లలోని ఉన్నత స్థలాలకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడటానికి అతనిని ఉపయోగించు కున్నాడు.

³³రాజైన యరోబాములో ఏమీ మార్పు రాలేదు. అతడు చేడ్డ పనులు చేస్తూనే వన్నాడు. వేర్యేరు వంశాల నుండి మనుష్యాలను అతడు యాజకులుగా* ఎంపిక చేస్తూనే వన్నాడు. ఈ యాజకులు ఉన్నత ప్రదోశలో పూజా కార్యక్రమాలు నిర్విటించారు. ఎవరు యాజకుడు కావాలనుకుంటే వారికా అవకాశం ఇస్త బడింది.

³⁴ఇది ఒక మపో పొపమె తన రాజ్యం సర్వ నాశనం కావలానికి ప్రధాన కారణమైయ్యంది.

యరోబాము కుమారుని మరణం

14 ఆ సమయంలో యరోబాము కుమారుడు అభియా తీవ్రంగా జబ్బు పడ్డాడు. ²యరోబాము తన భార్యలో ఇలా అన్నాడు: “నీపు పిల్లోపుకు వెళ్లు. అక్కడ ప్రవక్త అప్పియాను దర్శించు. నేను ఇస్తాయేలుకు రాజున్నతానని చెప్పిన వాడే ఈ అప్పియా. నీపు నా భార్యను ప్రజలకు తెలియకుండా మారువేషం వేసుకొని వెళ్లు. ³ ప్రవక్త కొరకు పదిరొట్టలను, తీపి పదార్థాలను, ఒక జాడి తేను కాసుకు పట్టుకు వెళ్లు. తరువాత మన కుమారునికి ఏమి జరుగుతుంది చెప్పమని ఆయనను అడుగు. ప్రవక్త యైన అప్పియా అంతా చెప్పుతాడు.”

పేర్యేరు ... యాజకులుగా దర్గాశాప్త ప్రకారం లేచి వంశం వారినే యాజకులుగా నియమించాలి.

⁴అందువర్త రాజు భార్య పీలోహకు వెళ్లింది ప్రపక్త అప్పియా ఇంటికి వెళ్లింది. అప్పియా పండు ముసలి వాడయాడు. మాపుపోయింది. ⁵కానీ ఈ లోపు యెపోవా అప్పియాతో, “యరోబాము భార్య నీ పద్ధకు పస్తాపుంది. ఆమె కుమారునికి జబ్బు చేయగా, అతనికి ఏమి జరుగుతుందో తెలుసుకోవాలని పస్తాపుంది” అని తెలియజేశాడు. తరువాత అప్పియా అమెకు ఏమి చెప్పాలో కూడ యెపోవా వివరించాడు. యరోబాము భార్య అప్పియా ఇంటికి వచ్చినంది. ఆమె ఎవరో ప్రజలకు తెలియకుండా పుండాలని ఆమె ప్రయత్నిస్తూ పుండి. ⁶ఆమె ద్వారం పద్ధకు వచ్చినట్లు అప్పియా శబ్దం విన్నాడు. వెంటనే అప్పియా ఇలా అన్నాడు: “యరోబాము భార్య, లోపిలికి రా, ప్రజలు నిన్ను ఎవరో అనుకోవాలని నీసు ఎందుకు ప్రయత్నిస్తూన్నావు? నీకు ఒక దుర్వార్థ చెప్పదిలిషాను. ⁷నీసు ఇంటికి తిరిగి వెళ్లి ఇశ్రూయేలు దేశుడై న యెపోవా యరోబాముకు చెప్పున్న పద్ధమానం తెలియజేయి. యెపోవా ఇలా అంటున్నాడు: ‘యరోబామా, ఇశ్రూయేలియు లందరిలోను నేను నిన్ను ఎంపిక చేశాను. నా ప్రజలకు నిన్ను పాలకునిగా చేశాను. ⁸దాఫిదు వంశం ఇశ్రూయేలును ఏలుతూ పుంది. కానీ వారినుండి రాజ్యాన్ని తీసుకుని, లానిని నేను స్కిప్పాము. నా సేవకుడగు దాఫిదువల నీసు ప్రప్రతించలేదు. అతడు నా ఆజ్ఞలను ఎల్లప్పుడు పాటించాడు. పూర్ణ హృదయంలో అతడు సన్ను అనుసరించాడు. నేను అంగిక రించిన వాటినే అతడు చేసేవాడు. ⁹కానీ నీసు ఘోరమైన పాపాలను చాలా చేశపు. నీ ముందు పాలించిన వారు చేసిన పాపాలకంటే నీసు అతి భయంకరమైన పాపాలు చేశపు. నెన్ను పదిలిపెట్టి పెడ మార్గాన పెడుపు. నీసు గ్రిపోలను, చిల్లర దేవుళ్లను తయారు చేశపు. ఇది నాకు వాలా కొప కారణమయ్యాంది. ¹⁰కాపున నేను యరోబాము కుటుంబానికి కప్పులు కలుగడిన్నాను. నీ కుటుంబాలో పూర్ణమాందరినీ వంపిపేశ్శాను. ఎండీన పేడను అగ్ని దృష్టించి వేయునట్లు నేను నీ కుటుంబాన్ని సర్వానశనం చేస్తాను. ¹¹సగరంలో చనపోయన నీ కుటుంబం వారిని కుక్కలు పీక్కుతింటాయి. పాడుమకు తింటాయి.” ఇదే యెపోవా వాక్కు..”

¹²యరోబాము భార్యతో ప్రపక్త అప్పియా ఇంకా ఇలా అన్నాడు: “ఖుప్పుడు ఇంటికి వెళ్లు. నీసు సగర ద్వారం ప్రవేశించగానే నీ కుమారుడు చనిపోతాడు. ¹³ఇశ్రూయేలంతా వాని కొరకు విలపించి, అతనిని సమాధి చేస్తారు. యరోబాము కుటుంబంలో నీ కుమారుడు ఒక్కడే సమాధి చేయబడతాడు. ఎందునటనవాగా యరోబాము కుటుంబంలో అతడొక్కడే ప్రథునే ఇశ్రూయేలు దేవుని సంతోషపరివాడు. ¹⁴యెపోవా ఇశ్రూయేలు ప్రాపు మరో కొత్త రాజును నియమిస్తాడు. ఆ

కొత్త రాజు యరోబాము కుటుంబాన్ని నాశనం చేస్తాడు. ఇది శిష్టుంగా జరుగుతుంది. ¹⁵అప్పుడు యెపోవా ఇశ్రూయేలు ప్రజలు నీటిలోని ఎత్తెన గడ్డి అల్లాడెనట్లు తల్లడ్లో పోతారు. ఇశ్రూయేలు ప్రజల్లిన ఈ మంచి దేశం నుండి యెపోవా లాగిపోస్తాడు. ఈ రాజ్యాన్ని వారి పూర్వీకు లకు ఆయన ఇచ్చాడు. యుప్పుటిసు నదికపల వీరు చెల్లాచెద్ద పొయెలా చేస్తాడు. ఇది జరుగుతుంది. కారణమేమంచే యెపోవా ఆ ప్రజల పట్ల కోపంగా వున్నాడు. ప్రత్యేకమైన ప్రంభాలు నిర్మించి అపేరాను ఆరాధించబంచు మొదలుపెట్టి ప్రజలాయనకు చాలా కోపం కలుగ జేశరు. ¹⁶యరోబాము పాపం చేశాడు. అతడు పాపం చేసి ఇశ్రూయేలు ప్రజలు కూడ పాపం చేయబానికి కారకుడయ్యాడు. కాపున ఇశ్రూయేలు ప్రజలు ఒడించబడేలా యెపోవా చేస్తాడు.”

¹⁷యరోబాము భార్య తిర్యకు తిరిగి వెళ్లింది. ఆమె ఇంటికి వెళ్లగానే బాలుడు చనిపోయాడు. ¹⁸ఇశ్రూయేలీ యులంతా అతని కొరకె నిలపించి, అతనిని సమాధి చేశారు. యెపోవా ఎలా జరుగుతుందని చెప్పాడో, అదే విధంగా ఇది జరిగింది. తన సేవకుడైన ప్రపక్త అప్పియా ద్వారా ఈ విషయాలప్పి చెప్పొడు.

¹⁹రాజున యరోబాము అనేకమైన ఇతర పమలు చేశాడు. అతడు యుద్ధాలు చేశాడు. ప్రజలపాలన కొన సాగించాడు. అతడు చేసిన పమలన్నీ ఇశ్రూయేలు రాజుల చరిత్రగ్రంథంలో వివరించబడ్డాయి.

²⁰యరోబాము రాజుగా ఇరువది రెండు సంవత్సరాలు పరి పాలించాడు. తరువాత అతడు చాలా చేశారు. వారిని అతని పూర్వీకులతో సమాధి చేశారు. అతడు చేసిన పమలన్నీ ఇశ్రూయేలు రాజుల నాదాబు అతని స్తానంలో ర్హాజునాడు.

²¹యూదాకు రాజయ్యేనాటికి సాలోమాను కుమారుడు రెపాబాము 41 సంవత్సరాలవాడు. యెరూపులేము నగరంలో రెపాబాము పదిహేడు సంవత్సరాలు పాలించాడు. ఈ నగరంలోనే యెపోవా లాను గౌర వింపబడాని నిశ్చయించాడు. ఇశ్రూయేలు రాజ్యమంఠ టిలో ఈ నగరాన్నే ఆయన ఎన్నుకున్నాడు. రెపాబాము తల్లి అమ్మానీయురాలగు నయమ్మా.

²²యూదా ప్రజలు యెపోవా దృష్టిలో పాప కార్యాలు చేయబడు. వారించే కోప గింమకునేలా ప్రజలు యెపోవా పట్ల అనేక పాప కార్యాలు చేశారు. వారికి ముందు నిపసించిన వారి పిత రులకంటే ఘోరమైన పాపాలను వారు చేశారు.

²³అ ప్రజలు ఉన్నత ఫ్లాలను,* స్వారక్షిలను, పవిత్ర కొయ్యగుంజలను నిర్మించారు. వీటన్నిటినీ వారు కొండల మీద, పచ్చని పట్ల కింద ఏప్పాయి

*ఉన్నత ఫ్లాలు బూటకపు దేవుళ్లను మాజించ చాపికి ప్రజలు యివ్వించేవారు.

చేశారు. ²⁴దేవుని ఆరాదన పేరుతో నీమెన లెంగిక కార్యాలకు* అమ్ముడు పోయే పురుషులు కూడా అక్కడ పున్నారు. యూదా వారు కూడా వాలా చెడుకర్యలకు పొల్పిడ్డారు. వారికి ముందు ఈ రాజ్యాలలో⁵ నివసించిన జనులు కూడా అదే రకపు చెడుకర్యాలు చేశారు. అందుచే యెపోవా రాజ్యాన్ని వారి నుండి తీసుకుని శ్రోయేలు ప్రజలకు అప్పిగినాడు. ²⁵రెహబాము రాజ్యాన్నికి వచ్చిన ఐదవ సంవత్సరంలో, ఈజిష్టు రాజైన పీషము యెరూపులేము పేకి దండెత్తి పాచాడు. ²⁶పేషకు దేవాలయ ఖజ్ఞాను, రాజభవనాన్ని కొల్పోట్టాడు. అరాము రాజైన పూదడె జరు సైనికుల నుండి దావిదు తీసుకున్న బంగారు డాళ్ళను కూడా అతడు ఎత్తుకొనిపోయాడు. దావిదు ఈ డాళ్ళను యెరూపులేముకు తీసుకుని పాచాడు. పీషకు బంగారు డాళ్ళాన్ని పట్టుకు పోయాడు. ²⁷అందు వాల్ రాజైన రెహబాము నీటికి మారుగా వాలా డాళ్ళను చేయించాడు. అయితే ఈ డాళ్ళాన్ని బంగారానికి బదులు కంచుతో చేయబడ్డాయి. రాజభవన ద్వార పాలకులకు అతనియెక్క డాళ్ళను ఇచ్చాడు. ²⁸రాజు యెపోవా దేవాలయానికి వెళ్లినప్పుడల్లో తన అంగ రక్షకులు వెంట వెళ్లేవారు. వారు డాళ్ళను చేతపుల్కోని వెళ్లేవారు. వారు పని ముగించిన పొమ్ములు వాటిని రక్షక భటుల గదిలో⁹ గోడకు తగిలించేవారు.

²⁹రాజైన రెహబాము చేసిన కార్యాలన్ని యూదా రాజుల చీతిత్రగ్రంధంలో పొందుపర్చబడ్డాయి. ³⁰రెహబాము, యురోబాము ఇద్దరూ ఏప్పుడూ ఒకరితో ఒకరు యుద్ధం చేస్తూ పుండెవారు.

³¹రెహబాము చినిపోగా అతను తన పూర్వికులతో దావిదు నగరంలో¹⁰ సమాధి చేయబడిందాడు. (అతని తల్లి అమ్మానీయమాలగు నయమా) రెహబాము కుమారుడు అభీయాము అతని స్థానంలో¹¹ రాజయ్యాడు.

యూదాకు అభీయాము రాజగుట

15 నెబాతు కుమారుడు యురోబాము శ్రోయేలును పాలిస్తా పుండెను. అతని పాలనలో పదునెనిమిదో¹² సంవత్సరం గడున్నా పుండగా, అభీయాము యూదాకు రాజ అయ్యాడు. ²అభీయాము మూడు సంవత్సరాలు పాలించాడు. అతని తల్లి పేరు మయ్కా. అమె అభీయాము అతని స్థానంలో¹³ రాజయ్యాడు.

³పూర్వం తన తంత్రి, చేసిన తప్పులన్ని అతను కూడా చేశాడు. తన తూత దావిదు తన ప్రభువేన యెపోవాకు యథార్థడై పున్నట్లు, అభీయాము యెపోవాకు విశ్వాన పాత్రుడై పుండలేదు. ⁴యెపోవా దావిదును ప్రేమించాడు. అందువల్ల అభీ

యాముకు యెరూపులేములో¹⁴ ఒక రాజ్యాన్ని ఇచ్చాడు. అతనికి ఒక కుమారుని కూడా కలుగజేశాడు. యెపోవా ఇంకా యెరూపులేమును సురక్షితంగా పుండెలా చేశాడు. ఇదంతా యెపోవా దావిదు అన్ని సహాయాన్ని పసులు చేశాడు. యెపోవా ఆజ్ఞలను సదా పాచించాడు. హిత్తియుడెన ఊరియా పట్ల తన చేసిన పాపం ఒక్కటి తప్ప, దావిదు యెపోవాకు సదా విధేయుడెన యున్నాడు. ⁵రెహబాము, యురోబాము ఇద్దరూ ఒకరితో ఒకరు ఎల్లపుడు యుద్ధం చేస్తూనే పున్నారు. ⁶*అభీయాము చేసిన ఇతరమైన పసులన్ని యూదా రాజుల చరిత్రలో రాయబడ్డాయి.

అభీయాము పరిపాలించే నమయంలో¹⁷ అభీయాముకు, యురోబాముకు యుద్ధం జరిగింది.

⁸*అభీయాము వినిపోయినప్పుడు అతడు దావిదు సగరంలో¹⁸ సమాధి చేయబడ్డాడు. అభీయాము కుమారుని పేరు ఆనా. అభీయాము స్థానంలో¹⁹ ఆనా రాజయ్యాడు.

యూదా రాజుగా అసా

⁹*యురోబాము పాలన మొదలై ఇరువదియిన సంవత్సరం జలుగుతూండగా, ఆనా రాజ్యాన్నికి తప్పాడు. ¹⁰అసా యెరూపులేములో²⁰ సలుబది యొక్క సంవత్సరాలు పాలించాడు. అతని తల్లి పేరు మయ్కా. మయ్కా అభూతోము కుమార్తె.

¹¹*అసా తన పూర్వికుడైన దావిదువలే యెపోవా దృష్టిలో²¹ యథార్థడైన వాటిని చేశాడు. ¹²ఆ రోజులలో²² కూడా లెంగిక వాంఘలకై తమ శరీరాలను ఆరాదనాప్రాలలలో²³ అమ్ముకుని చిభ్రిల దేవతల్లను పూజించే పురుషులను వులున్నారు. అఱువంటి పురుషులను ఆసా దేశం సుండి నెడలగొట్టాడు. మరియు ఆసా తన పూర్వికులు తయారు చేసిన విగ్రహంనిటినీ తీసి చేశాడు. ¹³తన తల్లి మయ్కాను రాణి పడవి మయ్కా ఆసా తొలగించాడు. కారణ మేమంచే మయ్కా ఒక హేయమైన అప్పేరా దేవతా విగ్రహాన్ని తయారు చేయించింది. ఈ భయం కర విగ్రహాన్ని ముక్కలు చేసి ఆసా వాటిని కిద్దోను లోయలో²⁴ తగులబెట్టాడు. ¹⁴కానీ ఆసా ఉన్నట్లు పుండగును నాశనం చేయలేదు. తన జీవిత కాలమంతా ఆసా యెపోవాకు విశ్వాన పాత్రుడగు ఉన్నాడు. ¹⁵అసా తండ్రి, కొన్ని వస్తుపులను యెపోవాకు సమర్పించాడు. ఆసా కూడా కొన్ని కానుకలను యెపోవాకు సమర్పించాడు. వారు బంగారం, వెండి, తదితర వస్తు సామగ్రిని కానుకలగా సమర్పించారు. అమ్మీ ఆసా దేవాలయంలో²⁵ పుండాడు.

యెపోవా ... పున్నారు ఈ పచనం స్థాచిన గ్రీకు అను వాదంలో²⁶ లేదు.

“యూదా రాజుగా ఆసా కొనసాగినంత కాలం, ఇత్తయేలు రాజైన బయటాతో యుద్ధాలు కొనసాగిన చాడు. ¹⁷బయటా యూదా వారితో యుద్ధం చేశాడు. ఆసా రాజ్యమైన యూదాకు ప్రజల రాకపోకలను నిలిపి వేయమని బయటా సంకలించాడు. అందువల్ల రామా నగరాన్ని అతడు చాలా పటిష్ఠపుర్ణాడు. ¹⁸దీవాలయం ఖజానా నుండి, రాజబవనం నుండి ఆసా వెండి, బంగారాలను తీశాడు. అతని సేవకులకు వాటినిచ్చి అరాము రాజైన బెష్టాదదుకు పంపాడు. (బెష్టాదదు తండ్రి వేరు బల్లిమౌను, బల్లిమౌను తండ్రి వేరు పోబోన్ను) అతడు దమస్కు నగరంలో సుంటున్నాడు. ¹⁹అతనికి ఆసా ఇలా వద్దమాను పంపాడు, “నూ తండ్రికి, నీ తండ్రికి మధ్య ఒక శాంతి భడంబడిక జరిగింది. ఇప్పుడు నీతో నేను కూడా శాంతి భడంబడిక నొకదానిని చేసుకోదలిచాను. నీకు వెండి బంగారాలు కానుకలుగా పంపుతున్నాను. ఇత్తయేలు రాజైన బయటాతో నీకున్న ఒప్పందన్ని రద్దు చేసుకోవలసిందిగా కోరు తున్నాను. అప్పుడు బయటా నా రాజ్యం వదిలి పోతాడు.”

²⁰రాజైన బెష్టాదదు ఆసా రాజు కోరిన దానికి ఒప్పు కున్నాడు. కావున ఇత్తయేలు పట్టణాలమిదికి తన త్వైన్యాలను పంపాడు. ఈయోను, దాను, ఆచేలైత్తై యుకా, కిన్నెరెతు పట్టణాలను ఓడించాడు. కిన్నెరెతు, నష్టాలిను అతడు వూర్తిగా ఓడించాడు. ²¹ఈ దండయాత్రలను గురించి బయటా మిన్నాడు. దానితో అతడు రామా నగరాన్ని కట్టు దిట్టం చేయబం మానివేశాడు. అతడు రామా నగరాన్ని వదిలి తిర్యకు తిరిగి వెళ్లాడు. ²²అప్పుడు రాజైన ఆసా యూదా ప్రజలందరి నహకారాన్ని కోరుతూ ఒక అభ్యర్థన చేశాడు. వారంతా బయటా రామా నగరాన్ని పటిష్ఠం చేయటానికి మినియోగిస్తున్న రాఫ్సు, కలపను తీసుకొనిపోయారు. నాటిని బెన్యూమీనియుల నగరమెన గెఱుకు, మరియు మిస్టాక్సు చేరేవారు. రాజైన ఆసా ఆ రెండు నగరాలను పటిష్ఠంగా పునర్నిర్మించాడు.

²³ఆసా చేసిన ఇతరమెన అన్ని పసులు, అతని బంలం, అతను నిర్మించిన నేగరాల విషయం యూదా రాజుల చరిత్రగ్రంథో ప్రాయబడ్డాయి. ఆసా మును లివాడె నప్పుడు, అతని పాదాలలో జబ్బి ఏర్పడింది. ²⁴ఆసా చనిపోయినప్పుడు, అతని వూర్యుకుడైన దావీదు నగరంలో సమాధి చేయబడ్డాడు. తప్పవాత ఆసా కుమారుడు యెపోపాత అతని స్కాసంలో రాజు అయ్యాడు.

ఇత్తయేలు రాజుగా నాదాబు

²⁵యూదాకు రాజైన ఆసా పాలన రెండప సంవత్సరం గడుస్తూ పుండగా యర్బాము కుమారుడు నాదాబు ఇత్తయేలుకు రాజయ్యాడు. నాదాబు ఇత్త

యేలును రెండు సంవత్సరాలు పాలించాడు. ²⁶యెపోవా దృష్టిలో అతను చాలా తప్పులు చేశాడు. తన తండ్రి యర్బాము చేసిన తప్పులన్నీ ఇతడూ చేశాడు. యర్బాము ఇత్తయేలు ప్రజలు కూడ పాపం చేయటానికి కారకుడయ్యాడు.

²⁷బయటా ఆపీయా కుమారుడు. వారు ఇత్తయోరు వంపులు. రాజైన నాదాబు చంపి వేయబానికి బయటా పదకం వేశాడు. అది నాదాబు, ఇత్తయేలు వారంతా కలిసి గిచ్చెతోను నగరంపై దాడి జరుగుతున్న సమయం. గిచ్చెతోను ఫిలిప్పియుల నగరం. అక్కడ నాదాబును బయటా పూత్య చేశాడు. ²⁸యూదాపై ఆసా పాలన మూడవ సంవత్సరం జరుగుతుండగా ఇది జరిగింది. ఇత్తయేలుకు తరువాత బయటా రాజు అయ్యాడు.

ఇత్తయేలు రాజుగా బయటా

²⁹బయటా రాజైన పిమ్మిట అతడు యర్బాము కుమాలంబాన్ని పూతమార్చాడు. యర్బాము కుమాల బంలో ఒక్కడిని కూడా బయటా ప్రాణంతో పదల లేదు. యెపోవా ఎలా జరుగుతుందని పెలివాడో, అదే రీతిలో ఇదంతా జరిగింది. పీలిపూలో తన సేవకు దెన అపీయా ద్వ్యా యెపోవా ఇది పలికాడు. గీశుంతా ఎందుకు జరిగినదనగా రాజైన యర్బాము చాలా పాపకార్యాలు చేశాడు. అంతే కాకుండా, ఇత్తయేలు ప్రజలు కూడా పాపకార్యాలు చేయబానికి యర్బాము కారకుడయ్యాడు. పోయిషెన తన పను లతో యర్బాము ఇత్తయేలు దేవుడైన యెపోవాకు మిక్కిలి కోపం కలించాడు.

³⁰నాదాబు చేసిన ఇతర కార్యాలన్నీ ఇత్తయేలు రాజుల చరిత్రగ్రంథో ప్రాయబడ్డాయి. తొబయటా ఇత్తయేలు చేసుకొని నేగరాన్త కాలం యూదా రాజైన ఆసాతో యుద్ధాలు చేసునేపున్నాడు.

³¹నాదాబు చేసిన ఇతర కార్యాలన్నీ ఇత్తయేలు రాజుల చరిత్రగ్రంథో ప్రాయబడ్డాయి. బయటా ఇత్తయేలుకు రాజుయ్యాడు. బయటా ఇరువది నాలుగు సంవత్సరాలు తిర్యగో పరిపాలించాడు. ³²కాని బయటా యెపోవాకు వ్యతిరేకంగా అనేక దుష్టకార్యాలు చేశాడు. యర్బాము చేసిన పాపాలే ఇతడు కూడ చేశాడు. ఇత్తయేలు ప్రజలు కూడా పాపం చేయబానికి యర్బాము కారకుడయ్యాడు.

బయటా మరణం

³³తరువాత యెపోవా హనానీ కుమారుడై నాదిస్తుండగా, ఆపీయా కుమారుడై న బయటా ఇత్తయేలుకు రాజుయ్యాడు. బయటా ఇరువది నాలుగు సంవత్సరాలు తిర్యగో పరిపాలించాడు. ³⁴కాని బయటా యెపోవాకు వ్యతిరేకంగా అనేక దుష్టకార్యాలు చేశాడు. యర్బాము చేసిన పాపాలే ఇతడు కూడ చేశాడు. ఇత్తయేలు ప్రజలు కూడా పాపం చేయబానికి యర్బాము కారకుడయ్యాడు.

³⁵“నీనుక ముఖ్యమైన వ్యక్తిగా నేను చేశాను. ఇత్తయేలియులైన నా ప్రజలపై నిస్సు మువర్జుగా

చేశాను. సీపు కూడా యరోబాము మార్గాన్నే అను సరించావు. నా ప్రజలైన ఇత్తయేలీయులు తప్పు దారి పట్టేలా చేశారు. వారి పాపకార్యాలలో వారు నాకు కోపం కలుగజేశారు. ³కావున ఓ బయిషా, నిన్ను నీ కుటుంబాన్ని నేను నాశనం చేస్తాను. నెబాతు కుమారు డైన యరోబాము కుటుంబానికి చేసినదంతా నీ కుటుంబానికి కూడా చేస్తాను. ⁴నీ కుటుంబం వారు నగర ఏధుల్లో పడి చనిపోతారు. వారి శాలను కుక్కలు తింటాయి. నీ సంతతిలో కొందరు పాలాల్లో చని పోతారు. వారి శాలను ప్ఫ్టులు తిని పోతాయి.

⁵బయిషా చేసిన ఇతర విషయాలన్నిటిని గురించి, అతని సెనిక బలం గురించి ఇత్తయేలు రాజుల చరిత్ర గ్రంథంలో ప్రాయమింది. ⁶బయిషా చనిపోయి నప్పుడు అతని తిర్యాలో సమాధి చేశారు. అతని కుమారుడు ఏలా అతని స్థానంలో రాజు అయ్యాడు.

⁷కావున ప్రవక్తయగు యెహూకు యెహోవా ఒక వర్తమానం అందించాడు. ఆ వర్తమానం బయిషాకు, అతని కుటుంబానికి వ్యతిశేకంగా పుండి. యెహోవా దృష్టిలో నీచమైన కార్యాలనేకం బయిషా చేశాడు. ఇది యెహోవాకు కోపకారణమయ్యాంది. అతనికి ముందు యరోబాము సంతతి వారు చేసిన పనులే బయిషా కూడా చేశాడు. బయిషా యరోబాము కుటుంబం వారినందరినీ చంపివేసినందుకు కూడా యెహోవా కోపంగా పున్నాడు.

ఇత్తయేలు రాజుగా ఏలా

⁸యూదా రాజుగా అసా పాలన ఇరువది ఆరవ సంవత్సరం గడుస్తూ పుండగా ఏలా ఇత్తయేలుకు రాజు అయ్యాడు. ఏలా అనువాద బయిషా కుమారుడు. అతడు తిర్యాలో రెండెండ్లు పరిపాలించాడు.

⁹రాజు నీ ఏలా కింది అదికారులలో జిస్ట్రీ ఒకడు. ఏలా యెక్కు రథబలంలో సగానికి జిస్ట్రీ అధిపతి. కాని ఏలకు వ్యతిశేకంగా జిస్ట్రీ కుల్ల పున్నాడు.

¹⁰రాజు నీ ఏలా తిర్యాలో ఉన్నాడు. అతడు అఱ్ఱ ఇంటిలో బగా మద్యపాసం చేసి మత్తుగా ఉన్నాడు. తిర్యాలో పున్న రాజుభవన నియాహకుడు అర్ఱ. ¹¹జిస్ట్రీ ఆ ఇంటిలో ప్రవేశించి రాజు నీ ఏలకు నంపేశాడు. అసా పాలన యూదాలో ఇర్చివది ఏడవ సంవత్సరం జరుగుతూ పుండగా ఇది జరిగింది. తరువాత ఏలా స్థానంలో జిస్ట్రీ ఇత్తయేలుకు రాజు అయ్యాడు.

ఇత్తయేలు రాజుగా జిస్ట్రీ

¹¹జిస్ట్రీ రాజుగా సింపోసనాన్ని అదిష్టించగానే, అతడు బయిషా కుటుంబం వారినందరిని సంహరించాడు. బయిషా వంశంలోనీ మగవారినెవ్వరినీ అతడు ప్రాణాలతో పదలంలేదు. బయిషా స్నేహితులను కూడా జిస్ట్రీ చంపేశాడు. ¹²జిస్ట్రీ ఆ విధంగా బయిషాయెక్క

వంశాశనం గావించాడు. ప్రవక్తయేన యెహూ ద్వారా బయిషాకు వ్యతిశేకంగా ఏమీ జరుగుతుందని యెహోవా పలికాడో ఆ రీతిగా ఇది జరిగింది. ¹³బయిషా, అతని కుమారుడు ఏలా చేసిన పాపాల పలితంగా ఇది జరిగింది. వారు పాపం చేయబమే కాకుండా, ఇత్తయేలీయులు పాపం చేయబానికి కూడా వారు కారకులయ్యారు. వారు విగ్రహంను చేయబానికి పాల్గొనించుకు కూడా యెహోవా కోసి గించాడు.

¹⁴ఏలా చేసిన ఇతర కార్యాలన్నీ ఇత్తయేలు రాజుల చరిత్ర గ్రంథంలో లౌయబడ్డాయి.

¹⁵ఆసా పాలన యూదాలో ఇరువది ఏడవ సంవత్సరం జరుగుతూ పుండగా, జిస్ట్రీ ఇత్తయేలుకు రాజు య్యాడు. జిస్ట్రీ తిర్యాలో ఏడు రోజులు పాలించాడు. అసలు జరిగిన విషయమేమనగా:

¹⁶ఫిలిష్టీలు నగరమైన గిబ్రెలోను వద్ద ఇత్తయేలు సైన్య దిగియుండెను. ¹⁷రాజుకు వ్యతిశేకంగా జిస్ట్రీ కుల్ల పస్సుతున్నాడని సైనికులు విన్నారు. అతడు రాజును చంపివేశాడని కూడా విన్నారు. అదే రోజు ఇత్తయేలీయులు ఒప్పీని రాజుగా అదే ఇబరంలోనే ప్రకటించారు. ఒప్పీ సైన్యాద్ధక్కుడు. ¹⁸తరువాత బస్తు, ఇత్తయేలు సైన్యం గిబ్రెలోను విషయమే ప్రార్థించి దండెత్తి వెళ్లారు. ¹⁹నగరాన్ని ముఖ్యంచి పట్టుకు న్నానిని జిస్ట్రీ తెలుసుకున్నాడు. అతడు రాజుభవనం లోకి వెళ్లి దానికి నిప్పుపెట్టాడు. అతడు భవనంతో పాటు కాలిపోయాడు. ²⁰జిస్ట్రీ పాపం చేయబట్టి అతడు నాశమయ్యాడు. అతడు పాపం చేశాడు. యెహోవా దృష్టిలో అనేక చెడు కార్యాలు చేశాడు. యరోబాము మాదిరిగానే అతను కూడా పాపం చేశాడు. యరోబాము ఇత్తయేలు ప్రజలు కూడా పాపం చేయబానికి కారకుడయ్యాడు.

²¹జిస్ట్రీ పన్నిన కుల్ల విషయం, అతను చేసిన తచితర కార్యాలు ఇత్తయేలు రాజుల చరిత్ర గ్రంథంలో లౌయబడ్డాయి. జిస్ట్రీ రాజైన ఏలికి వ్యతిశేకంగా తిరిగి నప్పుడు జరిగిన సంఘటనలు కూడా ఆ గ్రంథంలో పాందు పర్చబడ్డాయి.

ఇత్తయేలు రాజుగా జిస్ట్రీ

²²ఇత్తయేలు ప్రజలు రెండు పర్గాలుగా విడి పోయారు. ఒక వద్దం గీసతు కుమారుడైన తిట్టిని బిలపరిప్ప, అతనిని రాజుగా చేయ సంకల్పించింది. రెండవ వద్దం ఒప్పీని అనుసరించింది. ²³బిప్పి అనుచరులు గీసతు కుమారుడైన తిట్టి వద్దం వారికంచె బిలంగా పున్నారు. అందువల్ల తిట్టి వంపబడ్డాడు. ఒప్పీ రాజుయ్యాడు.

²⁴ఆసా పాలన యూదాలో ముప్పుదియుక్త సంవత్సరం జరుగుతూ పుండగా, ఒప్పీ ఇత్తయేలుకు

రాజుయ్యాడు. ఒప్పీ ఇత్తాయేలను పన్నెండు సంవత్సరాలు పాలించాడు. అందులో ఆరు సంవత్సరాలు తిర్యగ్గలో నుండి ఏలాడు. ²⁴కానీ ఒప్పీ పోవ్రాను కొండను కొన్నాడు. దానిని పెమెరు అను వానియెద్ద నాలుగు మంగుల * ఎండి నిచ్చి కొన్నాడు. ఆ కొండ మీద ఒప్పీ ఒక సగరాన్ని కట్టాడు. ఆ కొండ యజమాని యైన పెమెరు జ్ఞాపకార్థం ఆ సగరానికి పోవ్రాను * అని వేరు పెట్టాడు.

²⁵కాని ఒప్పీ యెప్పావా రృష్టిలో అనేక దుష్ట కార్యాలు చేశాడు. తనకు ముందు యేలిన రాజులందరి కంటే అతడు ఎక్కువ పోండి చేశాడు. ²⁶అతడు నెబాతు కుమారుడెన యర్బాము చేసిన తప్పులన్నీ చేశాడు. ఇత్తాయేలీయులు పాకర్యాలు చేయబానికి యర్బాము కారకుడయ్యాడు. కాపున వారంతా ఇత్తాయేలీయుల దేవుడైన యెప్పావాకు మిక్కెలి కోపం కలుగజేశారు. యెప్పావాకు కోపం రావటానికి కారణ మేమనగ వారు పనికిమాలిన నిగ్రహార్థాదన చేశారు.

²⁷ఒప్పీ చేసిన ఇతర కార్యాలు, తన పై నికిలం మొదలగు విషయాలన్నీ ఇత్తాయేలు రాజుల చరిత్ర గ్రంధంలో న్యాయబడ్డాయి. ²⁸ఒప్పీ చనిపోయాడు. అతనిని పోవ్రానులో సమాధి చేశారు. అతని కుమారుడు అపోబు అతని స్థానంలో రాజు అయ్యాడు.

ఇత్తాయేలు రాజుగా అపోబు

²⁹యూదాలో ఆసా పాలన ముపై ఎనిమిదవ సంవత్సరం జరుగుతూండగా ఒప్పీ కుమారుడైన అపోబు ఇత్తాయేలకు రాజు లాడు. పోవ్రాను నుండి ఇరువది రెండు సంవత్సరాల పాటు ఇత్తాయేలను పాలించాడు. ³⁰అపోబు యెప్పావా చేయవద్దన్నా కార్యాలను చేశాడు. తనకు ముందు పాలించిన వారంది రికంటే అపోబు ఎక్కువ చెడుకార్యాలు చేశాడు. ³¹నెబాతు కుమారుడైన యర్బాము చేసిన పాప క్రీయలు అపోబుకు వాళా సామాన్యమైనవిగా కన్పివు చాయి. ఆ తప్పులు చాలవన్నట్టు అతడు ఎత్తయులు కుమార్తెయగు యెజెబెలను వివాహం చేసుకున్నాడు. ఎత్తయులు సీదోనుకు రాజు. దానితో అపోబు బయలు దేవతను * కొండపం మొదలు పెట్టాడు. అపోబు అతనిని ఆరాదించాడు. ³²పోవ్రానులో బయలు ఆరాధనకు ఒక అలయాన్ని కట్టించాడు. ఆ అలయంలో ఒక బట్టిపీరం ఏర్పాటు చేశాడు. ³³ఆపేరా

నాలుగు మంగులు అంగ్గ తులామానం ప్రకారం నూట ఏబడి పొనులు. రెండు తలాంతులని పాలాంతరం.

ఫాప్రాను సమరియ అని పాలాంతరం.

బయలు దేవత బయలు సీదోనీయల ప్రదాన దేవత అతను భక్తులకు బహు సంతాపాన్ని ప్రాదీపికాడని, పంటలు బాగా పండేలా చేప్పాడని ప్రజల విశ్వాసం.

దేవతను ఆరాదించబానికి అపోబు ఒక త్రయ్యేక స్తుంభాన్ని నిర్మించాడు. తనకు ముందు యేలిన రాజులందరి కంటే అపోబు ఎక్కువ పోండి చేశాడు. పోవ్రాను పాకర నిర్మాణపు పనిని మొదలు పెట్టగానే, అతని పెద్ద కుమారుడగు అభీరాము చనిపోయాడు. పోవ్రాను నగర ద్వారాలు నిర్మించేబుపుడు అతని చిన్న కుమారుడగు పెగాబు చనిపోయాడు. నూను కుమారుడైన యెప్పాషువ ద్వ్యారా ఏది ఎలా జరుగు తుందిన యెప్పావా చెప్పాడో ఇదంతా ఆ విధంగా జరిగింది.*

³⁴అపోబు రాజ్యం చేసే కాలంలో బేతేలు వాడైన హియేలు యెరిక్కి పట్టణాన్ని పునర్నిర్మించాడు. హియేలు నగర నిర్మాణపు పనిని మొదలు పెట్టగానే, అతని పెద్ద కుమారుడగు అభీరాము చనిపోయాడు. హియేలు నగర ద్వారాలు నిర్మించేబుపుడు అతని చిన్న కుమారుడగు పెగాబు చనిపోయాడు. నూను కుమారుడైన యెప్పాషువ ద్వ్యారా ఏది ఎలా జరుగు తుందిన యెప్పావా చెప్పాడో ఇదంతా ఆ విధంగా జరిగింది.*

17 ఏలీయా మరియు వద్దభావ పరిష్కారి ప్రవక్తయైన ఏలీయా గిలాదులోని తిప్పీ సగరానికి చెందినవాడు. ఏలీయా వచ్చి రాజున అపోబుతో ఇలా అన్నాడు: “ఇత్తాయేలు దేవుడైన యెప్పావాను నేను సేపిస్తాను. ఆయన స్క్రీలో నేను ఆశ్చర్యింగా చెప్పేదేమనగా రాబోపు కొద్ది సంవత్సరాలలో మంమగాని, ప్రూలానిని కురియదు. నేను ఆజ్ఞ శ్రేష్ఠుని వర్షం పడదు.”

²తరువాత యెప్పావా ఏలీయాతో, ³*నీను ఈ ప్రదేశాన్ని పదిలి తూర్పుదిశగా వెళ్లి, కెరితు వాగువద్ద దగ్గరి పుండు. ఆ వాగు యోర్దాను నదికి తూర్పున ఉన్నది. ⁴నీను ఆ వాగు నీటిని తాగుపు. నీకు ఆపోబాలన్నీ అక్కడికి చేరెవేయమని నేను కాకోలములకు * ఆజ్ఞ ఇచ్చాను” అని అన్నాడు. ⁵కాపున యెప్పావా చెప్పిన విధంగా ఏలీయా చేశాడు. యోర్దాను నదికి తూర్పున పున్న కెరితువాగు రద్గర నివసించానికి అతడు వెళ్లాడు. ⁶బొంత కాకులు ప్రతి ఉదయం రోష్టును, ప్రతి సాయంత్రం మాణిస్తీ తెచ్చి ఇచ్చేచి. ఏలీయా వాగు నీటిని తాగేవాడు.

⁷వర్షాలు పడక పోవటంలో, కొంత కాలానికి వాగు ఎండిపోయింది. ⁸అప్పుడు యెప్పావా ఏలీయాతో ఇలా అన్నాడు:

⁹“సీదోనులోని సారెపతు అను పట్టణానికి వెళ్లి, అక్కడ నివసించు. ఆ ప్రదేశంలో ఒక విధవాలు

నాను ... జరిగించ యెప్పాషువ యెరిక్కో పట్టణాన్ని నాశనం చేసినప్పుడు, ఈ పట్టణాన్ని ఎవరెతే తిరిగి నిర్మించ శ్రానుకంటారో అతని పెద్ద కుమారుడు, చిన్న కుమారుడు చనిపోతారని చెప్పాడు. (మాడండి యెప్పావా గ్రంథం 6:26).

కాకోలములు పెద్ద జాతికాకులు. నీటినే బొంత కాకులు అని కూడ అంటారు.

నివసిస్తూశుంది. నీకు అపోరం ఇవ్వమని ఆమెను ఆదే శించాను.”

¹⁰కాపున ఏలీయా నారెపతు అను పట్టణానికి వెళ్లాడు. అతడు నగర ద్వారం పద్ధకు వెళ్లి సరికి అతనక్కడ ఒక విద్వ త్రీని చూడాడు. అమె పంటకే పుల్లులు ఏరుకొంటూ పుండి ఏలీయా ఆమెను, “నాకు తాగణానికి ఒక చెంబుతో నీరు తెచ్చి పెడతావా?” అని అడిగాడు. ¹¹అతనికి నీరు తేఱటానికి ఆమె వెళ్లాండగా, “నాకో రొట్టె ముక్క కూడా దయచేసి తీసుకుని రా” అని ఏలీయా అన్నాడు.

¹²“నీ దేవుడైన యెపోవా స్థాగ్గా నేను చెప్పు న్నాను. నా వద్ద రొట్టె లేదు. ఒక జూడీలో కొద్ది పిండి మాత్రం పుంది. తాజాలో కొంచెం బిలిప సూనె పుంది. ఏప్పు రాజేయటానికి రెండు పుల్లులు ఏరు కోడానికి నెనిక్కడికి వచ్చాను. నేనవి తీసుకొని వెళ్లి మా అభరి పంట చేసుకోవాలి. నేను, నా కుమారుడు అది తిని, తరువాత ఆకరితో మాడి చనిపోతాము” అని ఆ త్రీ అన్నది.

¹³ఏలీయా ఆమెతో ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ బాధ పడకు. నీపు చెప్పిన రీతిలో నీపు ఇంటికి వెళ్లి పంట చేసుకో. కానీ నీ వద్దపున్న పిండిలో సుంచి ఒక చిన్న రొట్టె ముంటగా చేసి, దానిని నాకు తెచ్చి పెట్టు. తర్వాత నీ కొరకు, నీ బిడ్డ కొరకు పంట చేసుకో.” ¹⁴ఇశ్రాయేలీయుల దేవుడైన యెపోవా ఇలా అన్నాడు: ‘‘ఆ పిండి జూడి ఎప్పుడూ ఖాళీ కాదు. ఆ కూజాలో మానె ఎప్పుడూ తీరిగిపెదు. ఈ రాజ్యం మీద యెపోవా వర్షం కురిపించే పరకు ఇది కొన సాగుతుంది.’’

¹⁵అందువల్ల ఆ త్రీ, ఇంటికి వెళ్లింది. ఏలీయా ఆమెకు ఏమి చేయమని చెప్పాడో అదంతా చేసింది. ఏలీయా, ఆ త్రీ, ఆ కుమారుడు వాలా దినముల పరకు సరిపడు ఆపోరం కలిగియున్నారు. ¹⁶పిండి జూడి, సునె కూజా ఎప్పుడూ ఖాళీ కాలేదు. యెపోవా ఎలా జరుగుతుందని చెప్పాడో, అంతా అలానే జరి గింది. ఈ విషయాలన్నీ యెపోవా ఏలీయా ద్వారా చెప్పాడు.

¹⁷కొంత కాలం తరువాత ఆ విధవ త్రీ కుమారునికి జబ్బు చేసింది. జబ్బు రోబ్రోజాకు తీక్ష్ణమయ్యాంది. చివరిగా అతని స్వాను అగిపోయింది. ¹⁸అమె ఏలీయా పద్ధకు వచ్చి, “నీపు దేవపజుడు కదా! నీపు నా బిడ్డకు సహాయం చేయగలవా? లేక కేవలం నేను చేసిన తప్పులన్నిటినీ నాకు జూపకం చేయటానికి నీపు ఇక్కడికి వచ్చావా? నా కుమారుడు చనిపోయేలా చేయటానికి నీపు వచ్చావా?” అని అడిగింది.

¹⁹“నీపు నీ కుమారుని నాకు ఇశ్రవ్వ” అని ఏలీయా ఆమెతో అన్నాడు. ఏలీయా ఆమె వద్ద సుండి బిడ్డసు తీసుకుని పై అంతస్తుకు వెళ్లాడు. తను ఉంటున్న

గదిలో పక్కమీద బాలుని పడుకోబెట్టాడు. ²⁰తరువాత ఏలీయా ఇలా ప్రార్థన చేశాడు: “ఓ నా ప్రభువైన దేవా! ఈ విధవాలు తన ఇంటిలో నాకు ఆశ్చర్య మిచ్చింది. అటువంటి త్రీకి ఇటువంటి ఆపద నీపు కలుగజేస్తావా? ఆమె కుమారుడు చనిపోయేలా చేస్తావా?” ²¹పమ్ముట ఏలీయా ఆ బాలుని మీద మూడు పార్చు పడి, “ఓ నా ప్రభువైన దేవా! ఈ బాలుడు మరల జీవించేలా చేయు” మని ప్రార్థించాడు.

²²యెపోవా ఏలీయా ప్రార్థన అలాకించాడు. బాలుడు శ్వాసపీల్చటం సౌరంభించాడు. వాడు బతి కాడు. ²³ఏలీయా బాలుని కిందికి తీసుకుని వచ్చాడు. బాలుని అతని తల్లికి ఇస్తూ, “మాడు! నీ కుమారుడు బతికాడు” అని ఏలీయా అన్నాడు.

²⁴“నీపు నిజంగా దైవజనుడవేని నేను ఇప్పుడు విష్ణుస్తున్నాను. నిజంగా యెపోవా నీద్వారా మాట్లాడుతున్నాడని నేను తెలుసుకున్నాను” అని ఆ త్రీ అన్నది.

ఏలీయా మరియు బయలు ప్రవక్తలు

18 పర్మలు లేకుండా పోయి మూడు సంపత్తుల య్యాంది. అప్పుడు యెపోవా ఏలీయాతో, “నీపు వెళ్లి రాజున అపోబు కలుసుకో”. నేను తల్లిలో పర్షం కురిసేలా చేస్తాము” అని చెప్పాడు. ²కాపున ఏలీయా అపోబును కలిసేటందుకు వెళ్లాడు.

అప్పుడు పోప్రొములో జ్ఞామం నెలకొన్నది. ³రాజున అపోబు బిబద్యాను పెలిపించాడు. బిబద్యా రాజభవన నిర్వాహకుడుగా చని చేస్తున్నాడు. (బిబద్యా యెపోవాకు నిజపెన అసుచరుడు) ⁴ఒకసారి యెజెబెలు యెపోవా ప్రవక్తలందిరికి చంపటం మొదలు పెట్టింది. అప్పుడు బిబద్యా సూరుమంది ప్రవక్తలను చేరడినీ, వారిని రెండు గుహలలో దాహాడు. బిబద్యా నిబద్ధి చుట్టూ ఒక గుహలోను, మరో నిబద్ధి చుట్టూ ఒక గుహలోను దాహాడు. బిబద్యా వారికి ఆశర పాసియాలు ఇన్ని కాపాడాడు.) ⁵రాజున అపోబు బిబద్యాతో ఇలా అన్నాడు: “నాతో కలిసిరా. మనిద్వరం దేశంలో పున్న నీటి వనరులన్నీ పరిశిల్చిద్దము. మన గుర్తులు, కంచర గడిదలు బతికటానికి తిగిన పచ్చగడ్డి దౌరుకుతుందేవో మాట్లాడం. అప్పుడు మన పశువులను చంపే అపసరము వుండడు.” ⁶నీటి వనరులు వెడకటానికి ఎవరేదిశకు వెళ్లాలో వారు నిర్ణయించు కున్నారు. వారిద్దరూ దేశమంతా తిరగనారంభించారు. అపోబు ఒక దిశలో వెళ్లాడు. బిబద్యా మరోదిశలో వెళ్లాడు. ⁷బిబద్యా ప్రయాణం చేస్తుండగా అతడు ఏలీయాను కలిశాడు. ఏలీయాను మాడగానే, అతని పరో బిబద్యా తెలుసుకున్నాడు. బిబద్యా ఏలీయాకు సాపోంగ నమస్కారం చేసి, “నీపు నా యజమానివైన ఏలీయావే గదా?” అని అడిగాడు.

“అఱును నేనే. నీపు వెళ్లి నేనిక్కడ పున్నావని నీ యజమాని రాజుకు తెలియజేయ” అని ఏలీయా సమాధానం చెప్పాడు.

⁹అందుకు బిబిద్య ఇలా అన్నాడు: “నేను అహా బుతో నీవిక్కడ పున్నదీ నాకు తెలుసునని చెప్పితే అతడు నన్ను చంపుతాడు! నీ పట్ల నేనేమీ అవవారం చేయలేదు! నేను చనిపోవాలని నీవెందుకు కోరు కుండున్నావు? ¹⁰నీ దేవుడైన యొహోవా సాఫ్ట్‌గొ చెప్పున్నాను. రాజు నీ కొరక్క ప్రతి చోటా చూస్తున్నాడు! నేను వెదమని తన మసుష్యులను అన్ని దేశాలకు పంపాడు. ఏ పొలకుడైనా తన దేశంలో నీపు లేవని చెపితే అహాబు అంతటితో ఆగడ నీవటని రాజ్యంలో లేవని ప్రమాణం చేయమని బలవంతపెట్టు తున్నాడు. ¹¹ఈ పరిస్థితులో నేను వెళ్లి నీవిక్కడ పున్నావని చెప్పమంటున్నావా? ¹²ఒకవేళ నేను పోయి రాజున అహాబుతో నీవిక్కడ పున్నావని చెపితే, ఈ లోపు యొహోవా నీన్ను ఇక్కడ నుంచి మరో చోటికి తీసుకుని పోవమ్మ. రాజైన అహాబు వచ్చి నీవిక్కడ లేకపోవటం చూచి, నన్ను చంపేస్తాడు! నేను నా బాల్యం నుండి యొహోవాను ఆశ్రయించియున్నాను. ¹³నేను ఏమి చేశానో నీపు వినే పుంటపు! యెజెబెలు యొహోవా యొక్క ప్రపక్కలను ఒక గుహలోను, మరో ఏభై మందిని వేరొక గుహలోను దాచాను. వారికి అన్న పొనాదులిచ్చి ఆదుకున్నాను. ¹⁴ఇప్పుడు నన్ను వెళ్లి నీవిక్కడ పున్నాప్పులు రాజుతో చెప్పమంటున్నావు. రాజు నన్ను చంపేస్తాడు!”

క్రీతి అది విన్న ఏలీయా, “నర్వశక్తిమంతుడైన యొహోవా సాఫ్ట్‌గొ ఈ రోజు నేను రాజు ముందు నిలుస్తానుని ప్రమాణం చేస్తున్నాను” అని అన్నాడు.

¹⁵అందుపట్ల బిబిద్య రాజైన అహాబు వద్దకు వెళ్లాడు. ఏలీయా ఇక్కడ పున్నది అతనికి చెప్పాడు. రాజైన అహాబు ఏలీయాను చూడచానికి వెళ్లాడు.

¹⁶ప్రమాణం ఏలీయాను అహాబు చూచి, “నీవేనా? ఇశ్రాయేలులో కల్లోలం స్పష్టించటం లేదు. కష్టాలన్నీ నీ మూలంగా, నీ తండ్రి కుబుంబం వారివల్ల వచ్చినపే. యొహోవా అజ్ఞలను తిరస్కరిస్తూ బూటకు దేవుళ్లను పూంజిస్తూ, నీవే ఈ కష్టాలన్నీటికి కారుకడవయ్యావు. ¹⁷ఇశ్రాయేలి యులందరినీ ఇప్పుడు కర్మెలు పర్వతం వద్ద నన్ను కలవచిని సమావారం పంపు. వైగా నాలుగు పందల ఏభై మంది బయలు దేవత ప్రపక్కలను, నాలుగు పందల మంది బూటకు దేవత ఆషేర్వా ప్రపక్కలను అక్కడికి తీసుకొనిరా. రాణి యెజెబెలు ఈ ప్రపక్క

లందరిని పోషిస్తూ* పున్నది.” ²⁰పెమ్ముట అహాబు ఇశ్రాయేలు వారందరినీ, ఆప్రపక్కలను కర్మెలు పర్వతం వద్దకు పీలువనంపాడు. ²¹ఆ ప్రజలందరి వద్దకు ఏలీయా వచ్చాడు. అతడు వారిసుదైశించి, “మిరంతా ఎవరని అనుసరించాలనేది ఎప్పుడు నిర్ణయిస్తారు? యొహోవా నిజమైన దేవుడైతే మీరాయనను అనుసరించండి. బయలు నిజమైన దేవత అయితే మీరా దేవతను అనుసరించండి” అని అన్నాడు.

ప్రజలు ఏమి మాటలు లేదు. ²²అందున్నల్నా ఏలీయా ఇలా అన్నాడు: “ఇక్కడ నేనొక్కడినే యొహోవా యొక్క ప్రపక్కసు. నేను ఒంబరిగా పున్నాను. కాని నాలుగు పందల ఏభై మంది బయలు ప్రపక్కలున్నారు. ²³కావున మీరు రెండు ఆబోతులను తీసుకునిరండి. వాటిలో ఒక దానిని బయలు ప్రపక్కలను తీసుకోని వ్యండి. వారు దానిని చంపి ముక్కలు చేయిసియండి. ఆ మాంసాన్ని ఒక చిత్తిపై పుంచండి. కాని ఆ చిత్తికి నీప్పు పెట్టువద్దు. నేను కూడా ఆ రెండవ ఆబోతును అలాగే చేసును. నేనూ ఆ చిత్తికి నీప్పు అంచించును. ²⁴బయలు దేవత ప్రపక్కలరా! మీరు మీ దేవసుకి ప్రార్థించండి. నేను నా యొహోవాను ప్రార్థిస్తాను. ఏ దేవుడైతే ప్రార్థనలను ఆలకించి, చిత్తిని రగిలింప చేస్తూడో అతడి జిఖమైన దేవుడు!”

ప్రజలంతా ఇది మంచి ఆలోచన అని ఒప్పు కున్నారు.

²⁵బయలు ప్రపక్కలలో మళ్లీ ఏలీయా ఇలా అన్నాడు: “మీరు వాలా మంది పున్నారు. కసుక పని మీరు ముందు మొదలు పెట్టింది. ఒక ఆబోతును ఎన్నుకుని తయారు చెయ్యిండి. కాని నీప్పు మాత్రం రగల్కండి.”

²⁶కావున ఆ ప్రపక్కల తమక్కెబడిన ఆబోతును తీసుకున్నారు. దానిని తయారు చేశారు. వారు బయలు దేవతకు మధ్యాప్సూం పరకు ప్రార్థనలు చేశారు. “ఓ బిబులు చేపేతా! మా ప్రార్థనలు అలకించు!” అని వేడుకున్నారు. కానీ ఎలుపుంచి చప్పుడు లేదు. ఎవ్వరూ సమాధాన మియ్యలేదు. వారు నిర్మించిన బలిపీఠం చుట్టూ ప్రపక్కలు నాట్యం చేశారు. కానీ నీప్పు రాజిలదు.

²⁷మధ్యాప్సూం నేను ప్రపక్కల ఏలీయా వారిని ప్రాశించి చేయాలంభించాడు: “బయలు నిజంగా దేవమైతే మీరు బిగుగా ప్రార్థన చేయాల్సిపుంటుందేమో! బహుః అతడు ఆలోచిస్తూ ఉండవచ్చు! లేక అతడు చాలా పని ఒత్తిడిలో ఉండవచ్చు. లేక అతను ప్రయాణం చేస్తూ ఉండవచ్చు! అతడు నిర్వహించి లేవలసి ఉంటుంది!” అంటూ

రాణి ... పోషిస్తా ఈ ప్రపక్కలందరూ యెజెబెలు బల్లవద్ద భోజనం చేస్తారని శాశ్వతం.

అపపణ్ణుం చేశడు ఏలియా. ²⁸అందునల్ల ఆ ప్రవక్తలు బిగరగా స్తోధనలు చేయునారంభించారు. వారు కత్తుల లోను, ఈచెలతలోను శరీరమంతా చీరుకున్నారు. (అది వారి ఆరాధనా తీరు) వారు రక్తం కారేలాగు ఒట్టు చీరుకున్నారు. ²⁹మధ్యహ్న సమయం దాచీ పోయింది. అయినా నిప్పు అంటుకోలేదు. సాయంత్రము బలుల సమయం అయ్యేవరకు ఆ ప్రవక్తలు తమ భయానక చేష్టలు* సాగించారు. బయలు వద్ద నుండి సమాధానం లేదు. చిత్తికి ఏమీ జరగలేదు.*

³⁰అప్పుడు ఏలియా ప్రజలతో, “నా వద్దకు రండి” అని అన్నాడు. వారంతా ఏలియా చుట్టూ చేరారు. బేతేలులో ఉన్న యెహోవా యొక్క బలిపీరం నాశనం చేయబడింది. ఏలియా దానిని మళ్ళీ నిర్మించాడు. ³¹ఏలియా పన్నెండు రాళ్ళను తీసుకున్నాడు. ఒక్కొక్క గోత్రానికి ఒక్కొక్క రాయి చౌచ్చున ఇత్తు యెలు పన్నెండు గోత్రాలకు పన్నెండు రాళ్ళను తీసాడు. యాక్కోబు పన్నెండు మంది కుమారుల పేర్లతో ఈ గోత్రాలు పిలబడుతూ చున్నాయి. యాక్కోబునే యెహోవా ఇత్తుయేలని పిలిచాడు. ³²ఏలియా ఈ రాళ్ళను యెహోవా గౌరవర్థం బలిపీరాన్ని నిర్మించ బునికి ఉపయాగించాడు. పీరం చుట్టూ ఏలియా చిన్న కండకం త్వించాడు. అది రెండు షియాలు* విత్తునాయి నీటితో సహస పట్టింత వెడల్పు, లోతు కలిగిపుంది. ³³అప్పుడు ఏలియా కట్టునంతా బలిపీరంపై పుంచాడు. అతడు ఆబోతును ముక్కలుగా నరికి, వాటిని పేరిన కట్టులైపై పుంచాడు.

³⁴తరువాత ఏలియా ప్రజలను నాలుగు జాడీలతో నీరు తీసుకుని మాంసం మీద, కట్టుల మీద వల్ల మన్నాడు. వారిని అదే విదంగా మళ్ళీ చేయమన్నాడు. అయిన వారితో మూడవ సారి కూడా అలానే చేయ మన్నాడు. ³⁵ఆ నీరు బలిపీరం నుండి జారి చుట్టూ చున్న కండకాన్ని నింపేసింది.

కీసాయంకాలపు బలులు ఇచ్చే వేళ అయ్యంది. ప్రవక్తయుగు ఏలియా పీరం వద్దకు వెళ్లి ఇలా స్తోధిం చాడు: “ఓ! ప్రభువా! అల్లాహుము, ఇస్లాము, యాక్కోబుల దేవా! ఇత్తుయేలియుల దేవం నీవేనిని నిరూపించుని నేనిప్పుడు నీన్నడుగుతున్నాను. నేను నీ సేవకుడనని నిరూపించుని నీవుపించు. ఈ సమాంన్ని చేయమని నన్ను నీవే ఆదేశించినట్లు కూడ ఈ ప్రజలకు

భయానక చేష్టలు హైల్రీ లో ఈ మాటకు “బఛ్స మరచుట” అని అర్థం కూడ పుంది.

బయలు ... ఇగరలేదు ఎవరూ వినలేదనీ, ఏమీ పట్టించు కోలేదనీ పాలాంతరం.

రెండు షియాలు ఆంగ్ల కొలమాసం ప్రకారం ఏడు గాలిస్త నీరు పట్టింత కండకం. లేక రెండు మానికల ధాన్యం పట్టింత కండకం.

తెలియజేయి. ³⁷ఈ ప్రభువా, నా స్తోధన ఆలించు. ప్రభూ! నీవే దేవుడవని ఈ ప్రజలకు నిరూపించు. అప్పుడు ఈ ప్రజలందరిని మరల నీసు నీ దగ్గరకు చేయుకుంటున్నవని నీరు తెలుసుకుంటారు.”

ఓఁఅప్పుడు యెహోవా అగ్ని పంపించాడు. బలి మాంసాన్ని, కట్టులను, రాళ్ళను, బలిపీరం చుట్టూపున్న ప్రదేశాన్ని అగ్ని దహించి వేసింది. కండకంలో పున్న నీరు కూడ అగ్నివల్ల ఇగ్రి పోయింది. ³⁹ప్రజలంతా ఇది చూశారు. వారు భాషి మీర సాగిలపడి, “యెహోవా వాయే దేవుడు! యెహోవాయే దేవుడు! అని స్తుతించసాగారు”

⁴⁰అప్పుడు ఏలియా, “బయలు దేవత ప్రవక్త లందరిని పట్టుకొనండి. ఒక్కడినీ పారి పాసీయవద్దు!” అని అన్నాడు. ప్రవక్తలందరిని ప్రజలు పట్టుకున్నారు. ఏలియా వారందరిని కీషోను వాగు దగ్గరకు తీసుకుని వెళ్లాడు. అక్కడ ఆ ప్రవక్తలందరిని చంపేశడు.

తరిగి పడ్డలు పడబం

⁴¹ఏలియా రాజై న అపోబుతో, “నీను శప్పుడు వెళ్లి అప్పుసాదులు స్వీకరించు. ఒక భారీ వర్షం పడ బోతూ పుంది” అని అన్నాడు. ⁴²రాజై న అపోబు భోజనానికి వెళ్లాడు. అదే సమయంలో ఏలియా కర్రెలు పర్వతం మీద అతడు వంగి తన మోకాళ్లమర్యాతలను పెట్టాడు. ⁴³అప్పుడు ఏలియా తన సేవకునితో సముద్రం చూడమన్నాడు. సముద్రం కనసడ చోటుకు సేవకుడు వెళ్లాడు. “నేనేమీ చూడలేదు” అని సేవకుడు తరిగి పచిచెప్పాడు. మళ్ళీ వెళ్లి చూడమని ఏలియా అన్నాడు. ఈ విదంగా ఏడుసార్లు జరిగింది. ⁴⁴ఏడవసారి నొకరు తిరిగి పచిచీ ఒక పిడికెడంత మబుసు చూసినట్లు చెప్పాడు. అది సముద్రం మీద సుంచి పశ్చున్నదని అన్నాడు. ఏలియా తన సేవకునితో, “రాజై న అపోబు పద్డకు వెళ్లి తన రతు సిద్ధం చేయకూని వెంటి థంటికి వెళ్లమని చెప్పు. అతనిప్పుడు వెళ్లకపోతే వర్షం అతనిని ఆపేస్తుంది” అని అన్నాడు.

⁴⁵ఆ తరువాత కోద్ది సేవకికి ఆకాశంలో కారు మేఘాలు కమ్ముకోవ్యాయి. భయంకరంగా గాలి, వాన స్తోధమొనాయి. అపోబు తన రథమెక్కి యెంజైలుకు తిరుగు ప్రయాణం సాగించాడు. ⁴⁶యెహోవా శ్రీ ఏలియా పీడికి పచింది. ఏలియా తన బట్టలను సడుముకు బిగించి కట్టి రాజై న అపోబుకంపె ముందుగా యెంజైలుకు పరుగత్తుకొని వెళ్లాడు.

సేవాలు పర్వతంపై ఏలియా

19 ఏలియా చేసిన పసులన్ని రాజై న అపోబు తన భార్యాయుగు రాణి యెంజైలుకు చెప్పాడు. కత్తి పట్టి ఎలా ప్రవక్తలందరిని ఏలియా చంపాడో

అపోబు ఆమెకు విపరించాడు.² అది విన్న యెజెబెలు ఒక దూతము ఏలీయా వద్దకు పంపింది. ఆమె వర్త మానం ఇలా పుండి: “రేపు ఈ పాటికి నీపు ప్రవక్తలను చంపిన విధంగా నిన్ను నేను చంపుతానని ప్రమాణం చేస్తున్నాను. నేనా పనిలో విజయం సాధించలేని పడ్డంలో దేవతలు నన్ను చంపుగాక!”

³ తది విన్న ఏలీయా భయపడ్డాడు. తన స్థాం కాపాడుకోనేదుకు పారిపోయాడు. అతనితో తన నౌకరును తీసుకుని వెళ్లాడు. వారు యూదాలోని బెయేరైబూకు వెళ్లారు. బెయేరైబూలో తన నౌకరును ఏలీయా పడిలాడు. ⁴ తరువాత ఒక రోజులూ ప్రయాణం చేసి ఏలీయా ఎడారోలోకి వెళ్లాడు. ఏలీయా ఒక పాడికింద కూర్చున్నాడు. అతడు చని పోవాలిని కోరుకున్నాడు. ఏలీయా యెపోవానిలా స్థాంచాడు: “ప్రభువా, నాకే దాలు. ఇక నన్ను చనిపొచియుండి. నా పూర్వీ కుల కంటే నేను ఉన్నతమైనవాడిని కాను.”

ఏలీయా తరువాత చేట్లు కింద పడుకోని నిర్మ పోయాడు. యెపోవా దూత వచ్చి ఏలీయాను తట్టాడు. “నిద్ర లేచి, ఆపోరం తీసుకో!” అన్నాడు దేవదూత. ⁵ ఏలీయా తన వద్ద నిప్పుల మీద కల్పిస్త రొట్టు, ఒక కూజాలో నీరు పున్నాట్లు చూడాడు. ఏలీయా ఆ రొట్టెను తిచి, నీరు తాగాడు. అతను మరల నిద్ర పోయాడు.

⁶ యెపోవా దేవదూత మళ్ళీ అతని వద్దకు వచ్చి, “లేచి ఆపోరం తీసుకో”, నీవు భోజనం చేయకపోతే నీవు చేయవలసిన ప్రయాణం నీపు నడవలేవంతగా ఘంటుంది” అని అన్నాడు. ⁸ అందుచేత ఏలీయా లేచి అన్న పానాదులు స్వీకరించాడు. ఏలీయా తిన్న ఆపోరం అతనికి నలభై రోజులు రాత్రింటగభ్య నడవ గలిగే శక్తి నిచింపింది. అతడు దేవుని పర్యతం అనబడే పోరాటు పర్యతం వద్దకు వచ్చాడు.

⁹ అక్కడ ఏలీయా ఒక గుహలోకి వెళ్లి ఆ రాత్రి తలదాయకున్నాడు.

అక్కడ యెపోవా ఏలీయాతో మాటలాడి, “ఏలీయా! నినిక్కడండుకున్నాను!” అని అడిగాడు.

¹⁰ ఏలీయా ఇలా సమాదానం చేపాడు: “సర్వశక్తి మంతుడవేన యెపోవా, నేను నిష్టు పదా సేవిస్తూ వచ్చాను. నా శక్తికొలది నేను నిన్ను ఆరాధించాను. కాని ఇశ్రాయేలు ప్రజలు నీతో చేసుకున్న ఒడం బడికను భంగపర్చాడు. నీ బలిపీరాలను వారు నాశనం చేశారు. వారు నీ ప్రవక్తలను చంపేశారు. నేనొక్కడినే ప్రవక్తగా ఇంకా జీవించి పున్నాను. ఇప్పుడు వారు నన్నా చంప జాస్తున్నారు!”

¹¹ అందుకు యెపోవా ఏలీయాతో: “నీవు వెళ్లి పర్యతం మీద నా ముందు నిలబడు. నేను నీ పక్కగా వెళతాను” అని అన్నాడు. యెపోవా అలా చేయగా, ఒక పెనుగాలి పీచింది. ఆ గాలి కొండలను రెండుగా

చీలివేసింది. యెపోవా ముందు ఆ గాలి పెద్ద గుట్టలను పిండి చేసింది. కాని ఆ పెనుగాలి యెపోవా మాత్రం కాదు! గాలి తగ్గిన పీమృట ఒక భూకంపం వచ్చింది. ఆ భూకంపం కూడా యెపోవా కాదు. ¹² ఆ భూకంపం పొయిన పీమృట అగ్ని పుట్టింది. ఆ అగ్నికూడా యెపోవా కాదు. అగ్ని తరువాత శ్రాంత నెలకొన్నా, ఒక ముదువెన శబ్దం వినమచింది.

¹³ ఏలీయా ఆ శబ్దాన్ని విన్నప్పుడు తన అంగీతో తన ముఖం కప్పుకున్నాడు. అతను గుహ ద్వారం వద్దకు వెళ్లి నిలబడ్డాడు. ఇంతలో “వీలీయా, ఇక్కడందుకున్నాపు?” అంటున్న ఒక కంర స్వర్ం లినాడు.

¹⁴ ఏలీయా ఇలా అన్నాడు: “సర్వశక్తిమంతుడవే నీ యెపోవా దేవా, శక్తి వంపన లేకుండా నేను నిష్టు సదా సేవిస్తావచ్చాను. కాని ఇశ్రాయేలు ప్రజలు వారు నీతో చేసుకున్న ఒప్పుదానికి ఫిషాతం కలుగబేశారు. నీకై నిర్మించిన బలిపీరాలను నాశనం చేశారు. నీ ప్రవక్తలను చంపేశారు. జీవించియున్న ప్రవక్తలు మరెవ్వరూ లేరు నేను మినహా. వారిప్పుడు నన్ను చంపజాస్తున్నారు.”

¹⁵ యెపోవా ఇలా అన్నాడు: “నీవు వచ్చిపు దారిలోనే తిరిగి దమస్కు ఎడారికి వెళ్లు. నగరంలో ప్రవేశించి హజాయేలును అరాము దేశానికి (సిరియా) రాజుగా అభిషేకించు.”

¹⁶ పీమృట నింపి కుమారుడెన యెపోవాను ఇశ్రాయేలుపై రాజుగా అభిషేక్తని చేయి. తరువాత, అబేలైప్పాలావాడైన ఓపోతు కుమారుడెన ఏలీపోకు నీ తర్వాత ప్రవక్తగా అభిషేకించేయి. ¹⁷ హజాయేలు ఇశ్రాయేలు సుండి తప్పించుకున్న ప్రతివాడినీ యెపోవా సంపరిస్తాడు. యెపోవా కత్తి పొటుసునుంచి తప్పించుకున్న ప్రతివాడినీ హజాయేలు చంపేస్తాడు. ¹⁸ ఇశ్రాయేలులో ప్రదువేల మందిని నేను వదిలి పెడతాను. కా ఏడువేల మంది బయలు ముందు ఎన్నడూ వంగి పమసురీంచ లేదు. బయలు భీషణ లెన్నడూ వారు ముద్దు పెట్టు కోలేదు.”

ఏలీపో ప్రవక్త అవం

¹⁹ కాపున ఏలీయా ఆ ప్రదేశాన్ని వదిలి వెళ్లాడు పాపాతు కుమారుడెన ఏలీపోను చూశాడు. ఏలీపో ఎద్దులను కట్టి 12 ఎకరాల పాలం దుస్కలున్నాడు. ఏలీయా వచ్చి సుప్పుడు ఏలీపో చివరి ఎకరాన్ని దుస్కలు చుండెను. ఏలీయా తన అరిగిని తీసి ఏలీపో మీద కప్పాడు.

²⁰ అప్పుడు ఏలీపో పాలంలోస్కున్న తన ఎద్దులను వదిలి పెట్టాడు. అతడు చరుగెత్తి ఏలీయా వద్దకు వెళ్లి, “నన్ను వెళ్లి నా తలదిరంపులను ముద్దు పెట్టుకొని వారి వద్ద వీచ్చే గైలను తీసుకోనియండి. తరువాత నేను మీతో వస్తాను” అని అన్నాడు.

“అది వాలా మంచిది. వెళ్లు. నిన్ను నేనాపను”* అని ఏరీయా అన్నాడు.

¹ ఎలీషా వెల్లి తన ఇంటి వారితో ఒక ప్రత్యేకమైన విందరిగించాడు. ఎలీషా వెల్లి తన ఎద్దులను చంపాడు. ఎద్దకు కట్టిన కాడి కర్తతో నిప్పుచేసి, ఎడ్డ మాంసాన్ని ఉడకడబెట్టాడు. ఆ మాంసాన్ని అందరికి ఇచ్చాడు. వారంతా ఆ మాంసాన్ని తిన్నారు. ఎలీషా తరువాత ఏరీయాను అనుసరించి వెళ్లాడు. ఎలీషా ఏరీయాకు సహాయకుడయ్యాడు.

బెష్ట్ దదు, అపోబు యుద్ధానికి తలపడుట

20 బెష్ట్ దదు సిరియా రాజు, అతడు తన స్తోన్యాల న్నీటినీ సమీకరించాడు. తనతో ముపై ఇద్దరు రాజులున్నారు. వారికి రథాలు, గుల్రాలు వున్నాయి. వారు సమరియను (^{పోచ్చొరు}) ముట్టి డించి యుద్ధం చేశారు. ² ఇత్తాయేలు రాజైన అపోబు వద్దకు సిరియా రాజు దూతలను పంపాడు. ³ వారు బెష్ట్ దదు మాటగా అపోబుతో ఇలా అన్నారు: “నీను నీ యెసక్కు వెండి బంగారాలను నాకు ఇచ్చేయాలి. అంతేగాక నీ భార్యలను, పిల్లలను కూడ తప్పక నాకు ఇచ్చేయాలి.”

⁴ ఇత్తాయేలు రాజు ఇలా అన్నాడు: “నా యజమాని యెన ఓ రాజు, నేను నీ వాడనని ఒప్పుకుంటున్నాను. నాకున్న ప్రతిది నీకు చెందినదే.”

⁵ దూతులు మరల అపోబు వద్దకు పచ్చారు. వారు బెష్ట్ దదు తరువున ఇలా అన్నారు, “నీను నీ వెండి బంగారాలను, నీ భార్యలను, పిల్లలను నాకు ఇవ్వాలని నేనింతకు ముందే చెప్పాను. ⁶ నీనిప్పుడు నా మనుష్య లను పంపి నీ భవనాన్ని, నీ కింది పాలకుల ఇంట్లకు వెడికించాలుకుంటున్నాను. నా మనుష్యలకు ఏది నచితే అది తీసుకుని వస్తారు.”

⁷ ఇది విని, రాజైన అపోబు తన దేశంలో పున్న పెద్దల (^{నాయకులు})తో ఒక సమావేశం ఏర్పాయి చేశాడు. వారితో ఇలా అన్నాడు: “చూడండి! బెష్ట్ దదు కయాగ్యానికి సిద్ధమవుతున్నాడు. నా భార్యలను, పిల్లలను, నా వెండి బంగారాలను నేనతనికి ఇవ్వాలని ముందుగా చెప్పాడు. అవన్ని ఇప్పటానికి నేను ఒప్పుకున్నాను. కానీ ఇప్పుడతను సర్వం తీసుకోవాలని చూస్తున్నాడు.”

⁸ ఇది విన్న పెద్దల (^{నాయకులు}), ఇతర ప్రజలు “బెష్ట్ దదును లెక్క చేయవద్దనీ, అతను చెప్పినట్లు చేయవద్దనీ” అన్నారు.

⁹ బెష్ట్ దదుకు తిరుగు సమాధానంలో అపోబు ఇలా అన్నాడు: “నేను సీను మంచి చేపునని?” అని శాస్త్రం.

కానీ నీను రెండవసారి ఆజ్ఞ ఇచ్చినట్లుగా నేను చేయ జూలను.”

రాజైన బెష్ట్ దదు మనుష్యులు ఈ సమాచారాన్ని అతనికి అందజేశారు.

¹⁰ బెష్ట్ దదు నుంచి మరో పర్మమానం తీసుకుని దూతలు మళ్ళీ చూచారు. ఆ సమాచారం ఇలా పుంది, “నేను పోచొసును పూర్తిగా నాశనం చేస్తాను. ఆ నగ రంలో ఏది మిగిలి పుండరని నేను ప్రమాణం చేసి చెప్పున్నాను! నా మనుష్యులు గుర్తుగా* ఇంటికి తెచ్చుకోవటానికి కూడ ఆక్కడ ఏమీ మిగలదు. నేనిది చేయక పోతే దేవుడు నన్ను సర్వవాజనం చేయుగా!”

¹¹ రాజైన అపోబు ప్రత్యుత్తమిస్తూ “బెష్ట్ దదుకు ఇలా చెప్పండి. కవవాన్ని ధరించువాడు దానిని ధరించి విప్పిన వానివలె గొప్పులు చెప్పురాదు”* అని చెప్ప మన్నాడు.

¹² రాజైన బెష్ట్ దదు ఇతర పాలకులతో కలసి తన దేరాలో పున్నాడు. ఆ సమయంలో అతని దూతలు తిరిగి పచి రాజైన అపోబు ఇచ్చిన సమాధానాన్ని అతనికి అందజేశారు. రాజైన బెష్ట్ దదు నగరాన్ని ముట్టి డించబానికి సప్పుద్దులు కండని తన మనుష్యులకు ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు. కాపున వారంతా తమ తమ స్కాలకు వెళ్లారు.

¹³ అదే సమయంలో ఒక ప్రతక్త రాజైన అపోబు వద్దకు వెల్లి యెపోవా ఇలా అంటున్నాడని చెప్పాడు: “ఆ పెద్ద స్తోన్యాన్ని సీను చూస్తున్నావు గదా! దేవుడనే నేను నీను ఆ మపో స్తోన్యాన్ని ఈ రోజు బిడించేలా చేస్తాను. అప్పుడు నేనే నిత్యుడనై యెపోవావనని నీను గుర్తుస్తామా.”

¹⁴ “పారిని బిడించబానికి నీను ఎవరిని ఉపయోగిస్తామా?” అని అపోబు అడిగాడు.

“యువకులైన ప్రభుత్వాదికారులను” అని యెపోవా సాలిష్టున్నాడని ప్రతిక్త అన్నాడు.

“ప్రధాన స్తోన్యాన్ని ఎవరు నడుపుతారు?” అని రాజు అడిగాడు. “నీవే” అని ప్రతక్త అన్నాడు.

¹⁵ కాపున అపోబు యువ ప్రభుత్వాదికారులను సమాయుత్తరవాడు. వారు రెండు వందల ముపై రెండుమంది ఉన్నారు. ఇత్తాయేలు స్తోన్యున్ంతటని రాజు సమీకరించాడు. వారంతా ఏడు వేల మంది పాలకులు వారి

మనుష్యులు గుర్తుగా పౌర్తిలో గుప్పెడు మట్టి కూడ అని శభ్దం.

కవచాన్ని ... చెప్పురాదు ‘నిజమెన స్తోన్యున్ంత యుద్ధం ముగించా గొప్పుతనం చెప్పుకుంటాడు గానీ, యుద్ధానికి ముందు కాదు’ అని పాతాంతరం.

గుడారాలలో బాగా మద్యపాశన చేసి వెకుంలో పున్నారు. ఈ సమయంలో రాజై న అహాబు దండ యాత్ర మొదలయ్యాంది. ¹⁷ యువ ప్రభుత్వాధి కారులు ముందుగా ఎదుర్కొన్నారు. రాజై న బెస్ట్ దదు మనుష్యులు ఆయనతో పోచ్చొను నుండి కొందరు సైనికులు బయటికి వచ్చినట్లు చెప్పారు. ¹⁸ “అయితే వారు యుద్ధానికి పన్ను పుండరమ్. లేదా వారు సంధి నిమిషిత్వమే పన్ను పుండరమ్. ఏది ఏమెనా వారిని సభింగా పట్టుకోండి” అని బెస్ట్ దదు అన్నాడు.

¹⁹ రాజై న అహాబు యొక్క యువసేనికులు దండ యాత్రను నడుపుతున్నారు. ఇత్తుయేలు సైన్యం వారిని అపసరిస్తూ పుంది. ²⁰ ఇత్తుయేలు అధికారులలో ప్రతియొక్కదూ తనని ఎదుర్కొన్న శత్రువును చంపి వేశాడు. కావున అరాము నుండి వచ్చినవారు పారి పోయారు. ఇత్తుయేలు సైన్యం వారిని తరిమికొణ్ణింది. రాజై న బెస్ట్ దదు ఒక రథాశము నెక్కి తేప్పించు కున్నాడు. ²¹ రాజై న అహాబు తన సైన్యాన్ని నడిపించి అరాము సైనికుల గుర్తాలను, రథాలను స్వీధిన పర్మకున్నాడు. ఆ విధంగా రాజై న అహాబు తేతిలో సిరియను సైన్యం ఫోర పరాజయం పొందింది.

²² అప్పుడు ప్రవక్త రాజై న అహాబు వద్దకు వెళ్లి ఇలా అన్నాడు, “ఆరాము రాజై న బెస్ట్ దదు రాబోయించే వసంతకాలం నాటికి మళ్లీ నిమిషిదికి యుద్ధానికి వచ్చాడు. ఇప్పుడు నీసు నీ వివాసానికి వెళ్లి నీ సైన్యాల్లో బాగా బలపర్చుకో. అతని దండయాత్ర నుంచి నిన్ను నీసు రక్షించుకోవటానికి తగిన పూర్వాఫ్ఱులు సిద్ధం చేయి.”

బెస్ట్ దదు తిరిగి యుద్ధానికి వచ్చుట

²³ రాజై న బెస్ట్ దదు సేవకులు కొందరు వచ్చి ఆయనకు ఇలా సంలపో ఇచ్చారు, “ఇత్తుయేలు దేవతలు కొండ దేవతలు. మనం యుద్ధం పర్యత ప్రాంతంలో నిర్వ్యాపించాం. అందువల్ల ఇత్తుయేలు ప్రజలు గెలివారు. కావున ఈ సారి మనం మొదాన స్థాంతంలో యుద్ధం నిర్వ్యాపించాలి. అప్పుడు మనం గెలుస్తాం.” ²⁴ ఇప్పుడు నీవాకియి చేయాలి. ఈ ముప్పది యుద్ధరు పాలకులను సైన్యాలను నడిపించేందుకు అసుమతించవద్దు. వారి సైనికులో దాఢిపతులను నియమించు.

²⁵ “తర్వాత నీసు పోగొట్టుకున్నటువంటి సైన్యాన్ని నీసు భర్తి చేయాలి. పూర్వాఫ్ఱు సైన్యాన్ని పున్నట్లుగా గుర్తాలను, రథాలను మళ్లీ సేకరించు. అప్పుడు ఇత్తుయేలు సైన్యాన్ని మెదాన ప్రాంతంలో మనం ఎదుర్కొండాం. అప్పుడు విజయం మనదే!” బెస్ట్ దదు వారి సంలపో పాటించాడు. వారు చెప్పించంతా చేశాడు.

²⁶ పసంత కాలం వచ్చే సరికి బెస్ట్ దదు అరాము ప్రజలను సమీకరించాడు. ఇత్తుయేలుతో యుద్ధం చేయటానికి అతడు ఆఫెకు నగరానికి వెళ్లాడు.

²⁷ ఇత్తుయేలీయులు కూడా యుద్ధానికి తయారై నారు. ఇత్తుయేలు ప్రజలు అరాము సైన్యంతో పోరాడ చూనికి వెళ్లారు. అరాము సైనికులు దిగిన చోటికి ఎదురుగానే ఇత్తుయేలు సైనికులు మకంవేశారు. అరాము మీయులు ఆ ప్రదేశాన్నంతా ఆక్రమించియుండగా, ఇత్తుయేలీయులు కేవలం రెండు మేకల మందలవలే పున్నారు.

²⁸ ఇత్తుయేలు రాజు వద్దకు దెవజనుడొకు వర్త మానాన్ని తెచ్చాడు. యెహోవా ఇలా చెప్పాడు: “అరాము ప్రజలు ప్రభువైన సన్ను ఒక కొండ దేవతగా బ్రతించారు. నేను లోయలకు కూడ దేశుడనేని వారు భావించలేదు. కావున నీసు ఈ పెద్ద సైన్యాన్ని ఓడించేలా చేస్తాను. అప్పుడు సర్వత్రా నేనే ప్రభువైని నీసు తెలుసుకుంటావు.”

²⁹ ఇరు సైన్యాలు ఎదురెరుగా ఏడు రోజుల పాటు మాకరించి పున్నాయి. ఏడవరోజు యుద్ధం మొదలయ్యాంది. ఇత్తుయేలీయులు ఒక్క రోజులో ఒక లాష్ మంది అరాము సైనికులను నంపేశారు.

³⁰ మిగిలిన వారు ఆఫెకు నగరానికి పారిపోయారు.

నగర స్ట్రారపు గోడ విరిగి పడగా ఇరవై ఏడువేల

మంది సైనికులు చెప్పుదదు కూడ నగ

రానికి పారిపోయాడు. అతడుక గిలోడ్ దక్కున్నాడు.

³¹ ఈ లోపు కొండరు సేవకులు అతనితో ఇలా అన్నారు: “ఇత్తుయేలు రాజులు కనికరం చూపను స్వట్టులు మేము విన్నాం. మనం గోనెబట్టులు దరించి, తాళ్ల తలకు చుట్టుకుని* ఇత్తుయేలు రాజు వద్దకు వెళ్లాం. ఒప్పఃకి అతడు మనల్ని బతకివొచ్చుమ్.”

³² వారు గోనెబట్టులు చుట్టుకుని, తలపై తాళ్ల వేసుకున్నారు. వారు ఇత్తుయేలు రాజు వద్దకు వచ్చి,

“మీ సేవకుడు బెస్ట్ దదు దయచేసి తనను బతకివ్వ మని అడుగుతున్నాడు” అని చెప్పారు.

“అయితే అతడికొ బతికే పున్నాడా? అతడు నా సప్పాదరుడే!” అన్నాడు అహాబు.

³³ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

³⁴ అతనిని వారు వద్దకు తీసుకుని రండి” అని అహాబు అన్నాడు. తరువాత బెస్ట్ దదు రాజై న అహాబు ముందుకు వచ్చాడు. అహాబు అతనిని తనతో తన రథం ఎక్కుమన్నాడు.

³⁵ బెస్ట్ దదు వచ్చుకుని, తలపై చుట్టుకుని విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

³⁶ “అతనిని నా వద్దకు తీసుకుని రండి” అని అహాబు అన్నాడు.

తరువాత బెస్ట్ దదు రాజై న అహాబు ప్రాంతంలో ముందుకు వచ్చాడు.

³⁷ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

³⁸ “అతనిని నా వద్దకు తీసుకుని రండి” అని అహాబు అన్నాడు.

తరువాత బెస్ట్ దదు రాజై న అహాబు ప్రాంతంలో ముందుకు వచ్చాడు.

³⁹ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁴⁰ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁴¹ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁴² బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁴³ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁴⁴ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁴⁵ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁴⁶ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁴⁷ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁴⁸ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁴⁹ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

⁵⁰ బెస్ట్ దదు మనుష్యులు రాజై న అహాబు నిజంగా దయచాపి బెస్ట్ దదును చంపన్ని నిరూపించే విధంగా ఏదైనా చెప్పాలని కోరుకున్నారు. ఎప్పుడయితే బెస్ట్ దదును నా సప్పాదరుడని అహాబు అన్నాడో, వచ్చిప మనుష్యులు వెంటను, “అర్థను! బెస్ట్ దదు నీ సేద రడు!” అని అన్నారు.

34 బెస్తుదదు అతనితో ఇలా అన్నాడు: “అపోబు, నా తండ్రి నీ తండ్రి వద్ద నుండి తీసుకున్న పట్టణ లన్నిచేసి నేను నీకు తిరిగి ఇస్తాను. నా తండ్రి పోప్రొములో చేసిన విధంగా, దమస్కులో నీరు కొన్ని వీధులను నిర్మించి, వ్యాపార కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయమా?”

ఆది విన్న అపోబు, “నీవు ఇందుకు ఒప్పుకుంటే నేను నిన్న పదిలి పెడతాను” అని అన్నాడు. తరువాత ఆ రాజులిద్దరూ ఒక శాంతి భద్రంబడిక కురురుకు న్నారు. రాజైన అపోబు రాజైన బెస్తుదదును స్వేచ్ఛగా వదిలాడు.

బక ప్రవక్త అపోబుకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడు

35 ప్రవక్తలలో ఒకడు మరో ప్రవక్తతో, “నన్ను కొట్టు!” అని అన్నాడు. యెహోవా వలన ప్రపేచం బడి అతనిలా అన్నాడు. కానీ ఆ రెండవ ప్రవక్త అతనిని కొట్టి నిరాకరించాడు. 36 అందుచే మొదటి ప్రవక్త ఇలా అన్నాడు: “నీవు యెహోవా ఆజ్ఞను పాటించలేదు. నీవు ఈ ప్రదేశాన్ని వదిలి వెళ్లగానే ఒక సింహం వచ్చి అతనిని వంపేసింది.

37 మొదటి ప్రవక్త మరో ప్రథీ వద్దకు వెళ్లి, “నన్ను కొట్టు!” అన్నాడు.

ఈ వ్యక్తి వానిని కొట్టాడు. ప్రవక్తకు బాగా దెబ్బ తగిలింది. 38 అందుచే ఆ ప్రవక్త ఒక బట్టతో తన ముఖం కప్పుకున్నాడు. దానిపైల్లి అతనివరె వది ఎవ్వరూ గుర్తు పట్టలేదు. ప్రవక్త వెళ్లి రాజు కొర్కు బాటుపై నిలబడ్డాడు. 39 రాజు వచ్చినప్పుడు ప్రవక్త అయితో ఇలా అన్నాడు: “నేను యుద్ధం చేయ బాకిని వెళ్లాను. మనలో ఒకడు శత్రుస్తే నీకునొక్కణి నా వద్దకు తీసుకుని చూచ్చాడు. ఆ శత్రుస్తే నీకునికి కాపలా శుండమని, వాడు గనుక పారిపోతే అతని పోసులో నేను నొర్చాలను ఇష్టుపరిస్తే పుంయిదని మన స్తోనుడు నాతో చేపాగు. లేదా రెండు మండలు గుల * వెండి చెల్లించవలని పుంయిదని అన్నాడు. 40 కానీ నేను వేరే పసిలో నిమగ్నమై శుండగా ఆ శత్రుస్తే నీకుడు పారిపోయాడు.” ఇక్కాలే రాజు ఇలా అన్నాడు: “నీవా స్టేనికుని బదిలిపెట్టిన నేరం చేసినట్లు ఒప్పుకున్నాను. దానికి సమాధానం కూడా నీకు తెలుసు. ఆ వ్యక్తి చెప్పినట్లు నీవు చేయాలి.

41 అప్పుడా ప్రవక్త తన ముఖము మీది బట్టను తీసేకాడు. ఇక్కాలే రాజు వానిని చూచి, అతడు ప్రవక్తలలో ఒకడని తెలుసుకున్నాడు. 42 ప్రవక్త

యెహోవా ప్రమానాన్ని రాజుకిలా చెప్పాడు: “చంప బడాలని నేను నీరేశించిన వ్యక్తినీ నీవు వదిలి పెట్టావు. కాను వాని స్థానంలో నీ స్థాణం తీసుకోబడుతుంది. అతని ప్రజల స్థానంలో నీ ప్రజలు చనిపోవలని పుంయిది.”

43 రాజు పోప్రొములో పున్న తన ఇంటికి వెళ్లి పోయాడు. అతని మహాను బాగా కలత పడింది. అతడు చింతాక్రంతుడయ్యాడు.

ఐభోతు ల్రాక్ట తోఱ

21 రాజైన అపోబు భవనం పోప్రొము నగరంలో పుంది. 2 ఒక రోజు నాబోతును ప్రిచి అపోబు ఇలా అన్నాడు: “నీ పొలం నాకు ఇచ్చివేయి. నేను దానిని కూరగాయిల తోబగా మార్చాలను కుంయున్నాను. నీ చేసు నా భవనానికి దగ్గరగా పుంది. దానికి బదులు దానికంటే మంచి ల్రాక్స్తతోట నీకు మరొకబి ఇంచు. లేదా, నీకు కావాలంటే దాని విలువ డబ్బు రూపంలో చెల్లిస్తాను.”

3 నాబోతు అది విని, “నా భూమిని నీ కెస్వడూ ఇష్టాను. ఇది నా పిల్రార్జితం” అని అన్నాడు.

4 అపోబు ఇంటికి వెళ్లాడు. నాబోతు పట్లు కోపంగా పుంది. అతని మహాను కలతపడింది. యెస్ట్రైయేలు వాడెన నాబోతు చెప్పినది అతనికి గిట్టలేదు. (“నా పిల్రార్జితమెన భూమిని నీకిష్టము” అని నాబోతు అన్నాడు.) అపోబు పక్కాపై పడుకున్నాడు. ముఖం తిప్పుకుని భోజనం చేయ నిరాకరించాడు.

5 అపోబు భార్య యెజిబెలు అతని వద్దకు వెళ్లింది. “ఎందుకు నీవు కలత చెంది పుందిను? నీవెందుకు తినటం లేదు?” అని యెజిబెలు అడిగింది.

6 అపోబు ఇలా సమాధానం చెప్పాడు: “యెస్ట్రైయేలువాడైన నాబోతును అతని పొలం నాకిమ్మనీ అడిగాను. దాని పూర్తి ఖరీదు చెల్లిస్తాన్నాను. లేదా, అతను కావాలంటే వేరే పొలం ఇస్తాన్నాను. కానీ నాబోతు అతని పొలం ఇష్టుటానికి నిరాకరించాడు.”

7 అది విని యెజిబెలు, “అది సరే! ఇశ్రాయేలుకు రాజువు నీవే కదా! పక్క మీది సుండి లేచి అపోరం తీసుకో. నీకు పోయిగా పుంయిది. నాబోతు పొలాన్ని నీకు నేనిప్పిస్తాను” అని అన్నది. 8 తరువాత యెజిబెలు కొన్ని ఉత్సాలను అపోబు వేరు మీద రాసింది. వాటి మీద అపోబు సంతకం అమె చేసింది. అపోబు రాజు ముద్రను వాటిపై వేసి అంటించింది. ఆమె వాటిని నాబోతు నీనిపించే నగరంలో పున్న పెద్దలు, నాయకు లక్ష ఇతర ముఖ్యమైన వ్యక్తులకు పంచించింది. 9 ఆమె పంచిన ఫెల్లాలో ఇలా పుంది:

ప్రజలందరికి ఉపవాన దినాన్ని ఒకటి ప్రకటిం చండి. తరువాత పట్టణంలోని ప్రజలందరిని ఆ రోజు

సమావేశ పర్యండి. ఆ సమావేశంలో మనం నాబోతును గురించి మాట్లాడాలి.¹⁰ నాబోతును గురించి ప్రజలకు అబద్ధాలు చెప్పగల కొండరిని సమావేశంలో శృంఘేలా చూడండి. నాబోతు రాజుకు, దేవునికి వ్యతిరేకంగా దూషణ భావణ చేయగా తాము విన్నట్లు ప్రజలకు వారు అబద్ధం చెప్పాలి. అప్పుడు నాబోతును నగరం నుండి బయటికి తీసుకొని పోయి రాళ్లతో కొట్టి చంపాలి.

¹¹ అది చదివిన యెండై యేలు నాయకులు (పెద్దలు), ఇతర ప్రముఖులు అజ్ఞను శిరపొప్పించారు. ¹² ప్రజలంతా ఉపాసం చేయాలని ఒక రోజును నిర్ణయించి ప్రకటించారు. ఆ రోజును నియమిత ఫలంలో సమావేశం కౌవాలని ప్రజలందరికి పిలుపు ఇచ్చారు. వారు నాబోతును ప్రజల ముందు ఒక ప్రత్యేక స్థానంలో కూర్చుండచెట్టారు. ¹³ అప్పుడు ఇద్దరు మనుష్యులు లేచి నాబోతు దేశునిని, రాజును గూర్చి దుర్మాపలాడు తూండగా తాము విన్నట్లు ప్రజలకు చెప్పారు. అందు పట్ల ప్రజలు నాబోతును నగరం నుండి బయటికి లోక్కుని వెళ్లి, అతనిని రాళ్లతో కొట్టి చంపారు. ¹⁴ తరువాత నాబోతు వంబడుడను వర్తమానం నాయకులు యెండబెలుకు పంపారు.

¹⁵ ఈ వార్త విన్న యెండబెలు వెంటనే అపోబు వద్దకు వెళ్లి, “నాబోతు చనిపోయాడు. ఇప్పుడు నీను వెళ్లి నీకు కావలసిన పాలన్ని తీసికం” అని చెప్పింది. ¹⁶ కొచ్చన అపోబు ద్రాష్టతోటకు వెళ్లి దానిని తన వశం చేసుకొన్నాడు.

¹⁷ ఇదే సమయంలో యెండావా ఏలీయాతో మాట్లాడాడు. (ఏలీయా తిష్ఠియుడైన ప్రవక్త) యెండావా ఇలా అన్నాడు: ¹⁸ “పోపొసులో పున్నరాజై న అపోబు వద్దకు వెళ్లు. అతడు నాబోతుకు చెందిన ద్రాష్టతోటలో శుంఘాడు. ఆ పాలన్ని తన సాధీనిం చేసుకొనునానికి అపోబు అక్కడికి వెళ్లాడు. ¹⁹ యెండావా అంటున్నాడని నా మాటలగా అతనికి ఈ విధంగా చెప్పు: “అపోబు! నీను నాబోతు అనే హానిని చంపావు. ఇప్పుడు నీవతని పాలం సాధీనం చేసుకుంటున్నావు. అందుపట్ల నేను చెప్పేదేమనగా నాబోతు చనిపోయిన ఫలంలోనే నీను కూడా చనిపోతావు. నాబోతు రక్తాన్ని నాకిన కుక్కలు అదే ఫలంలో నీ రక్తాన్ని కూడా నాకుతాయి!”

²⁰ తరువాత ఏలీయా అపోబు వద్దకు వెళ్లాడు. ఏలీయాను అపోబు చూసి, “నీను మళ్లీ నావద్దకు వచ్చారు. నీ వెప్పుడూ నాకు వ్యతిరేకివై శత్రువులూ ప్రవర్తిస్తూ నొప్పు” అని అన్నాడు.

ఏలీయా ఇలా సమాధానమిన్నాడు: “అప్పును, నేను మళ్లీ నిన్ను కలుసుకున్నాను. జీతమంతా యెండావాకు విరుద్ధగా పాపం చేస్తూనే వచ్చారు. ²¹ అందుపట్ల యెండావా నీతో ఇలా అంటున్నాడు, నేను నిన్ను

నాశనం చేస్తాను. నేను నిన్ను, నీ ఇంటిలోని ప్రతి బాలుణ్ణి, మరియు మగవారినందరిని చంపేస్తాను. ²² నెబాతు కుమారుడైన యర్భాబాము కుటుంబానికి పట్టిన గతి నీ కుటుంబానికి కూడా పడుతుంది. రాజై న బయటి కుటుంబంలే నీ కుటుంబం కూడా అయి పోతుంది. ఆ రెండు కుటుంబాలూ సర్వాశాసనం చేయబడ్డాయి. అదే విధంగా నీ కుటుంబానికి కూడా చేస్తాను. కారిణమేమంచే నీను నాకు కోపం కల్గించావు. ఇంకా యేలు ప్రజలు చెడుకార్మలు చేసిటండుకు కూడా నీను కారుకడపయ్యాచు. ²³ ఇంకా యేపోవావా చెప్పిన దేహనగా నీ భార్యలుగు యెండబెలు కువ్వి యెండ యేలు నగరంలో కుక్కలు పీక్కు తింటాయి. ²⁴ నీ కుటుంబంలోని వాడెవడు నగరంలో చనిపోయినా వాని కుక్కలు తింటాయి. వారిలో ఎవడు పాలాల్లో చనిపోయినా వానిని పట్టులు తింటాయి.”

²⁵ అపోబువలే అన్ని తప్పుడు పచులు చేసినవాడు, అంత పాపం మాటగట్టు కున్నవాడు మరొక వ్యక్తి లేడు. అతని భార్య యెండబెలు అతడా తప్పులు చేయబానికి కారుకారాయింది. ²⁶ కొయ్య బోమ్మలను పూజిస్తూ, అపోబు మోరమున పాపానికి ఒడిగెట్టుడు. ఈ రకమైన పనినే అమోరీయులు కూడా చేశారు. అందుపట్లనే యెండావా ఆ రాళ్లాన్ని వారి నుండి తీసుకుని ఇంకా యెలీయులకు ఇవ్వాడు.

²⁷ ఏలీయా మాట్లాడటం పూర్తి చేసిన తరువాత అపోబు వాలా భిన్నుడయాడు. తన విచారానికి సూచనగా తన బట్టలు చింపుకున్నాడు. తరువాత వివాహసాకంగా ప్రత్యేకమైన బట్టలు థరించాడు. అపోబు భోజనం మానేశాడు. ఆ ప్రత్యేకమైన బట్టలతోనే నిర్మించాడు. అపోబు బహు దుఃఖంతో మిక్కిలి కలత చెందాడు.

²⁸ ప్రవక్తయుగు ఏలీయాతో యెండావా ఇలా అన్నాడు: ²⁹ “అపోబు నాముందు తనను తక్కువ చేసుకుని వినమ్ముడైన వట్లు నేను మాట్లాడాను. అందుపట్ల అతను బతికియున్నంత కాలం నేనెతనికి అపదలు కలుగజేయును. అతని కుమారుడు రాజు అయ్యేవరకు ఆగుతాను. అప్పుడు అపోబు కుటుంబానికి క్షప్సప్పాలు కలుగజేస్తాను.”

మీకాయా అపోబును పౌచ్చరించుట
22 తరువాత రెండు సంతృంహ కాలంలో ఇంకా యేలు, అరాము దేశాల మధ్య శాంతి సామరస్యాలు నెలకొన్నాయి. ² మాడవ సంతప్తరంలో యూదా రాజైన యెండాపోతు ఇంకా యేలు రాజైన అపోబును మాడబునికి వెళ్లాడు.

³ అదే సమయంలో అపోబు తన అధికారులతో, “రామోగ్గిలాదు పట్టుటాన్ని అరాము రాజు మసవద్ద నుండి తీసుకున్న సంగతి మీకు జ్ఞాపకమున్నదా?

మనుం రాహెత్తిలాదును తిరిగి తీసుకొని రావచానికి ఏ రకమైన చర్యనూ ఎందుకు తీసుకోలేదు? అది మన పట్టించే తీరిలి” అని అన్నాడు. ⁴ఆప్యుడు అపోబు తన వద్దకు చెచ్చిన రాజైన యెహోవాపాతును, “రాహెత్తిలాదు వద్ద అరాము సైన్యంతో పోరాడబానికి నీవు మాత్రాలో కలుస్తావా?” అని అడిగాడు.

“అప్పును, నేను మీతో కలుస్తాను. నీ సైన్యంతో సఫకరించబానికి నా సైన్యినికులు, గుర్రాలు సిధ్ఘంగా చున్నాయి. ⁵కానీ ముందుగా మనం యెహోవాను మనుకు సహాయం చేయమని అడగాలి” అని యెహోవాపాతు అన్నాడు.

⁶అందుచేత అపోబు ప్రవక్తలందరిని సమావేశ పర్చాడు. ఆ సమయంలో అక్కడ నుమారు నాలగు వందల మంది ప్రవక్తలున్నారు. “నేను వెళ్లి అరాము సైన్యంతో రాహెత్తిలాదు వద్ద యుద్ధం చేయ చుచ్చునా? లేక నేనింకా మరో సమయం కొరకు వేచి వుండాలా?” అని అపోబు వారినడిగాడు.

“నీవు వెళ్లి ఇప్పుడు యుద్ధం చేయవచ్చ. యెహోవా నీకు విజయం చేకూర్చుతాడు” అని ప్రవక్త అన్నారు.

కానీ యెహోవాపాతు, “యెహోవా యెయక్క ప్రవక్త మరచరేనా ఇష్టుడ చున్నాయా? చుంటే అతడు అపోబు ఏమి చేయాలో దేపుని అడిగి తెలుసుకోవాలి” అని అన్నాడు.

⁸“మరో ప్రవక్త చున్నాడు. అతని పేరు మీకాయా, అతడు ఇష్టూ కుమారుడు. కానీ నేనతనిని అసప్యంచు కుంటాను. అతడు యెహోవా తరపున మాట్లాడి నప్పుడు, అతడెప్పుడూ నాకు మంచి చెప్పుకు. నాకు ఇష్టం లేని విషయాలే అతడెప్పుడూ చెప్పుతాడు” అని అపోబు అన్నాడు.

“అపోబు రాజు, నీవు అలా అనకూడదు” అని యెహోవాపాతు అన్నాడు.

కాన్సున రాజైన అపోబు తన అభికారులలో ఒకిని పిలిచి మీకాయా కొరకు వెళ్లి ఎక్కడున్నాడో చూడ మన్నాడు.

¹⁰ఆ సమయంలో ఆ రాజులింద్రూ తమ తమ రాజు దుస్తుల్లో చున్నారు. వారు సింహపూల మీద కూర్చుని చున్నారు. అది ఓచ్చోలూను నగర ద్వారం వద్దగల న్యాయస్తానం. ప్రవక్తలందరూ వారి మందు నిలబడ్డారు. ప్రవక్తలు ప్రత్యేకమైన విషయాలనేకం యెహోవా సుండి తెలుసుకుని ప్రతకటిస్తున్నారు.

¹¹వారిలో కెనయనా కుమారుడు సిద్ధియా అను వాడ్చోకడున్నాడు. నీద్సియా కొన్ని ఇసువ కొమ్ములు* చేయించి తెచ్చాడు. అతడు అపోబులో

యెహోవా ఇలా అంటున్నాడని చెప్పాడు: “అరాము సైన్యంతో పోరాడబానికి నీవు ఈ ఇసువ కొమ్ములు ఉపయోగిస్తావు. నీవు వారిని ఓడించి, నర్యనాశనం చేస్తావు.” ¹²పిగిలిన ప్రవక్తలు కూడ సిద్ధియా చెప్పిన దినితో ఏకీభవించారు. ఆ ప్రవక్త ఇంకా ఇలా అన్నాడు: “నీ సైన్య ఇప్పుడే కదిలి వెళ్లాలి. అరాము సైన్యంతో వారు రాహెత్తిలాదు వద్ద పోరు నల్గొల్లి. నీవా పోరాటంలో గలుస్తావు. యెహోవా నీవు గలిచేలా చేస్తాడు.”

¹³ఈ కార్యక్రమం ఇలా కొనసాగుతూ పుండగా ప్రథుత్వాదించి మీకాయాకొరకు వెళ్లాడు. అంపు మీకాయాను చూసి, “ప్రవక్తలంతా రాజు గెలుస్తాడని చెప్పాతు న్యారు. నేనేదేమాబే నీవు కూడా అదే మాదిరిగా చెప్పితే నీకు చాలా జ్ఞేషుకరం” అని అన్నాడు.

¹⁴“కాదు! యెహోవా స్తుదాంచిన శక్తిచేత యెహోవా నమ్మ ఏది చెప్పమని అజ్ఞయిస్తే అదే చెప్పుతానని ప్రమాణం చేసియున్నాను” అని మీకాయా సమాధానం చెప్పాడు.

¹⁵తరువాత మీకాయా పచి రాజైన అపోబు ముందు నిలబడ్డాడు. రాజు అతనిని ఇలా అడిగాడు: “మీకాయా, రాజైన యెహోవాపాతు, నేను మా పైన్యాలను కలుపవచ్చా? ఇప్పుడు మేము వెళ్లి రాహెత్తిలాదు వద్ద అరాము సైన్యంతో పోరాడ వచ్చుమా?”

“అప్పును. మీరు వెళ్లి వారితో ఇప్పుడు యుద్ధం చేయవచ్చ. యెహోవా నిన్ను గిలిపిస్తాడు” అని మీకాయా సమాధానం చెప్పాడు.

¹⁶కానీ ఇలా అన్నాడు: “నీవు ఈ మాటలు యెహోవా శక్తితో చెప్పటం లేదు. ఇది నీ ఉపగోచరం. అందువల్ల నాకు నిజం చెప్పు! నేనేం చేయాలో యెహోవా శక్తి ఆదారంగా నాకు తెలియజెప్పు! ఎన్నిసార్లు నేను నీకు చెప్పాను!”

¹⁷అందుకు మీకాయా ఇలా అన్నాడు: “పిమి జరుగుతుందో నేను మాడగలను. ఇశ్రుయేలు సైన్యం కొండల్లో చిందరపందరె పోతుంది. కాపరిలేని గౌర్భేల్లా వారు వికలమెపోతారు. ఈ మనుష్యాలకు నాయకుడు లేడు. పోర్చుమాని వారు ఇండ్కు పోతే మంచిది” అని యెహోవా అంటున్నాడు.”

¹⁸యెహోవాపాతుతో ఆప్యుడు అపోబు ఇలా అన్నాడు: “చూడు! నేను చెప్పాను గా! ఈ ప్రవక్త సైన్య గురించి ఎన్నడూ మంచి చెప్పడు. ప్రతిసారీ నేను వినన్నాలైని మాటలే అతడు చెప్పుతాడు.”

¹⁹కానీ మీకాయా యెహోవా తరువాత మాటలడటం కొనసాగించాడు. మీకాయా ఇలా అన్నాడు: “వినండి! ఇమి యెహోవా చెప్పిన మాటలు. యెహోవా పర లోకంలో సింహపోనిసుడై పున్నాల్చు మాటాను. దేవ దూరాలు ఆయనకు చేరువలో నిలబడియున్నారు. ²⁰యెహోవా వారితో ఇలా చెప్పినాడు: ‘మీలో

నవరినా రాజైన అపోబును మోగించగలరా? అతడు రామేత్తిలాదు వద్ద అరాము స్నేహయంతో పోరాడేలా చేయాలని నా వాంశ. అప్పుడతడు వంపబడతాడు.” దేవదూతలు తాము చేయవలసిన పనిపై ఒక ఖచ్చిత వేన నిర్ణయానికి రాలేకపోయారు. ²¹ఆప్సుడు ఒక దేవదూత యెపోవా ముందుకు వచ్చి, “నేనతనిని మాయ జేయగలను!” అని చెప్పాడు. ²²ఎలామాయలో పడవేయగలపు? అని యెపోవా అడిగాడు. ‘అపోబు ప్రవక్తలందరిని కలవరపెడతాను. రాజైన అపోబుతో అన్నీ అబద్ధాలు చెప్పుమని ప్రవక్తలను శ్రేత్రహిస్తాము. ప్రవక్తల సమాచారాలన్నీ అబద్ధాలో” అని దేవదూత అన్నాడు. అందుకు యెపోవా, “మంచిది! వెళ్లి అపోబు రాజును మాయలో పడవేయి, నీకు విజయం చేకూరుతుంది” అని అన్నాడు.

²³మీకాయా తన కథనం ముగించాడు. అతనిలా అన్నాడు: “ఏదీ ఇక్కడ జరిగిన విషయం. యెపోవా నీ ప్రవక్తలను నీతితో అబద్ధమాడేలా చేశడు. యెపోవా తనకు తానే నీకు కష్టపోలు రాపాలని కోరి నిశ్చయించాడు.”

²⁴తరువాత ప్రవక్తయగు సిద్ధియా, మీకాయా వద్దకు వెళ్లాడు. సిద్ధియా మీకాయాను చెంచ మీద కొట్టి, “యెపోవా శ్శక్తి సున్న వచిలి స్మిద్యా మాట్లాడు తున్నదని నీపు నిజంగా సమ్మతున్నావా?” అని అడిగాడు.

²⁵“నీపు వెంటనే వెళ్లి ఒక చిన్న గదిలో” దాగి వుండు. అప్పుడు నేను నిజం చెప్పున్నట్లు నీకు తెలు స్ఫురింది” అన్నాడు మీకాయా.

²⁶మీకాయాను బంధించవని అపోబు తన అదికారు లకు ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు. “ఇతనిని బంధించి నగర పాలకు డగు అమోను వద్దకు తీసుకుని వెళ్లండి. రాజకుమారు డేన యెవాపును ఇతనిపై తీర్చు చెప్పినియండి.

²⁷మీకాయాను కారాగారంలో పుంచుని అతనికి చెప్పింది. హినికి కేంటం రూప్తు, నీరు మాత్రం ఇష్టం. నేను యుద్ధం నుండి ఇంటికి తిరిగి వచ్చే వరకు ఇత నిని అక్కడే సుంండి” అని రాజైన అపోబు అన్నాడు.

²⁸అది విన్న మీకాయా ఇలా ప్రకటించాడు: “సర్వ ప్రజలరా, నే చెప్పేది సాపాదనాన్ని వినండి! అపోబు రాజు, యుద్ధం నుండి నీపు ఛైమంగా ఇంటికి తిరిగి వచ్చే, యెపోవా నా ద్వారా మాట్లాడి యుండపట్టి.”

²⁹తరువాత రాజైన అపోబు, మరియు రాజైన యెపోవాపాతు కలిసి రామేత్తిలాదు వద్ద అరాము స్నేహయంతో యుద్ధం చేయటానికి వెళ్లారు. గిలాదు అనే స్ట్రోంటంలో ఇది సుంది. ³⁰అపోబు యెపోవాపాతుతో ఇలా అన్నాడు: “మనం యుద్ధానికి సిద్ధుమాత్రాం. నేను రాజుని తెలియకుండా పుండెలాగున తిగిన దుస్తులు వేసుకుంటాను. కానీ నీపు మాత్రం రాజులీ ఉట్టిపడే నీ యొక్క ప్రత్యేక దుస్తులు ధరించు.”

శ్శైయేలు రాజు మారువేషం వేసుకున్నాడు. యుద్ధం మొదలయింది. ³¹అరాము రాజుకు ముప్పుడి యిద్దరు రథాధిపతులున్నారు. ఈ ముప్పుడి యిద్దరు రథాధిపతులకూ ఇత్తాయేలు రాజు ఎక్కడ పున్మాదో చూడుని చెప్పాడు. ఇత్తాయేలు రాజును చంపేయుని అరాము రాజు అదిపతులకు ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు. ³²యుద్ధం సాగుతూ పుండగా ఈ అదిపతుల రాజై నయెపోవాపాతును చూశారు. వారు అతనినే ఇత్తాయేలు రాజుగా భావించారు. అందువే వారతనిని చంపబానికి వెళ్లారు. యెపోవాపాతు తను రాజు కాదనుటల్లు అరపం ప్రారంభించాడు. ³³దానిలో అతడు రాజైన అపోబు కాదని తెలుసుకున్నారు. అందువేత వారతనిని చంపలేదు.

³⁴కానీ ఒక స్నేహికు తన బాణాన్ని గాలిలోకి వదిలాడు. అతడు కావాలని దానిని విషర్పిస్తే కీ గురి మాసి వదలలేదు. కానీ ఆ బాణం ఇత్తాయేలు రాజై న అపోబుకు తిగిలింది. రాజు కథచం అతని శరీరాన్ని కప్పని చోట బాణం తిగిలింది. రాజై న అపోబు తన సారథితో, “నాకు ఒక బాణం తిగిలింది. త్యగ్గా రథాన్ని ఈ ప్రదేశం నుండి బయటికి నడిపించు. యుద్ధం నుండి మనం వెళ్లిపోవాలి” అని అన్నాడు.

³⁵స్నేహయు మాత్రం యుద్ధాన్ని కొనుసాగించాయి. రాజైన అపోబు తన రథం మీదే పుండిపోయాడు. రథంలో ఒక పక్కా అనుకోని పున్మాదు. అతడు అరాము స్నేహయైపై మాస్టు పుండిపోయాడు. అతని గాయం మండ కారిన రక్తం రథంలో పేరుకుపోయింది. బొగా సాయంత్ర మయ్యేసరికి రాజు చనిపోయాడు. ³⁶సూర్యాఘ్�టముయ సమయంలో ఇత్తాయేలు స్నేహం తమ స్వదేశానికి, సగరానికి తిరిగి వెళ్లటానికి ఆజ్ఞ ఇష్ట బడింది.

³⁷రాజైన అపోబు ఆ విధంగా చనిపోయాడు. అతని భౌతిక కాయాన్ని కొండరు పోమోనుకు తీసుకొని వెళ్లారు. వారు దానిని అక్కడ సుమారి చేశారు. ³⁸అపోబు రథాన్ని స్నేహికులు పోమోనులో ఒక చెరువు వద్ద కడిగారు. అక్కడ కొన్ని కుక్కలు రథం చుట్టూ చేరి రథంలో పేరుకు పోయన రాజై న అపోబు రక్తాన్ని నాకాయి. పైగా ఆ నీటిలో వేశ్యేలు స్నేహం చేశారు. ఇవన్నీ ఎలా జరుగుతాయని యెపోవా చెప్పయున్నాడో అలానే జరిగాయి.

³⁹రాజై న అపోబు తన పరిపాలనాకాలంలో చేసిన పనులన్నీ ఇత్తాయేలు రాజుల చరిత్ర గ్రుంధంలో పొందు పర్యగబడ్డాయి. రాజు తన భవనాన్ని అందంగా తీర్మిదిద్దలానికి షపయోగించిన దంతాన్ని గూర్చి కూడా ఆ గ్రంథం విపరిస్తుంది. అందులో రాజు నీర్మించిన సగరాన్ని గూర్చి కూడా పుండి. ⁴⁰అపోబు చనిపోయిన పిమ్మట అతని కుమారుడైన అపొజ్య అతని స్థానంలో రాజు అయ్యాడు.

యూదా రాజుగా యెపోషాపాతు

⁴¹ఆసొ కుమారుడైన యెపోషాపాతు ఇత్తాయేలు రాజైన అపోబు ఏల్లబడి నాలుగవ సంవత్సరంలో యూదాకు రాజయ్యాడు. ⁴²యెపోషాపాతు రాజు అయ్యె నాటికి అతని వయస్సు ముపై అయిదు సంవత్సరాలు. యెపోషాపాతు యెరూషలేములో ఇరవై అయిదు సంవత్సరాలు పరిపాలించాడు. యెపోషాపాతు తల్లి ప్రశ్ని కుమారై. అతని తల్లి పేరు అజ్ఞాబా. ⁴³యెపోషాపాతు మంచి వ్యక్తి. గతలో తన తండ్రి సడచిన రితినే ఇతడు కూడ సడిచాడు. యెపోవా ఆజ్ఞలను శిరసపుటించాడు. కాని యెపోషాపాతు ఉన్నత పులాలను తీసివేయలేదు. ఆ పులాలలో ప్రజలు బలులు సమర్పించటం, ధూపం వేయటం వంటి ఆరాదనా కొర్యాక్రమాలు కొనసాగించారు.

⁴⁴యెపోషాపాతు ఇత్తాయేలు రాజులో ఒక శాంతి ఒడంబడికను కుముర్పుకున్నాడు. ⁴⁵యెపోషాపాతు మిక్కిత్తి దైర్యవంతుడు. అతడు వాలా యుద్ధాలు చేశాడు. అతడు చేసిన పనులనీ యూదా రాజుల చరిత్ర గ్రంథంలో లైయబడ్డాయి. ⁴⁶వ్యధివార విష యంగా తమ శరీరాలను అమ్ముక్కనే ప్రీతి పురుషులను ఆరాదనా పులాలనుండి యెపోషాపాతు వెళ్గాట్టాడు. తన తండ్రియగు అనో రాజ్యం చేసిన కాలంలో ఆ రకవున ప్రతి పురుషులు ఆరాదనా పులాలలో సేవ చేస్తూ పుండ్రవారు. ⁴⁷ఆ కాలంలో ఎదోము దేశానికి రాజు లేదు. అది ఒక పాలనాధికారి అధినంలో పుండ్రేది. ఆ అధికారి యూదా రాజుచేత ఎంపిక చేయబడిచాడు.

యెపోషాపాతు ఓడలు

⁴⁸రాజైన యెపోషాపాతు సముద్రయానానికి అనుమతిన ఓడలను నిర్మించాడు. యెపోషాపాతు ఆ ఓడలను ఓఫిరు దేశానికి పంపాడు. ఓడలు బంగారాన్ని

తేపాలని అతని ఆశయం. కాని ఓడలు ఎసోన్నెబెరు వద్ద మునిగిపోయాయి. ఓడలు బంగారాన్ని అనలు తేలేక పోయాయి.

⁴⁹ఇత్తాయేలు రాజైన అపోజ్యు యెపోషాపాతుకు సహాయం చేయబనికి వెళ్లాడు. యెపోషాపాతులో నోకా నిర్మాణ యానాలలో సమర్పితిన వారిని తీసు కొని వస్తాని అపోజ్యు అన్నాడు. కాని యెపోషాపాతు అపోజ్యు మనుష్యులను వినియోగించుకోడానికి నిరాకరించాడు. ⁵⁰యెపోషాపాతు చనిపోయాడు. అత నిని తన పూర్వ్యకులంలో దానీదు సగరంలో సమాధి వేశారు. తరువాత అతని కుమారుడు యెపోవారము రాజయ్యాడు.

ఇత్తాయేలు రాజుగా అపోజ్యు

⁵¹అపోబు కుమారుడు అపోజ్యు, యెపోషాపాతు పాలన యూదాలో పదనేడవ సంవత్సరం జరుగు తుండగా అపోజ్యు ఇత్తాయేలుకు రాజైనాడు. అపోజ్యు పోమోనులో రెండు సంవత్సరాలు పాలించాడు. ⁵²అపోజ్యు యెపోవా దృష్టిలో పాపం చేశాడు. తన తండ్రి అపోబు, తన తల్లి యెశెబెలు,

పురియు నెబాతు కుమారుడన యర్భబాము సడ చిన చెడునడతనే అపోజ్యు కూడ అనుసరించాడు. ఈ పాలకులంతా ఇత్తాయేలు ప్రజలు పాపం చేయ బానికి కారకులయ్యారు.

⁵³అపోజ్యు బూటుక్కు దేవత బయలును ఆరాధిం చాడు. తనకు ముందున్న తన తండ్రి వలనే ఆ అసుత్య దేవతను కొలివాడు. తన ఈ చెడు సడవడితో ఇత్తాయేలు దేవుడైన యెపోవాకు వాలా కోపం కలిగించాడు. తనకు ముందున్న తన తండ్రిపట్ల కోప గించినట్లు యెపోవా అపోజ్యు పట్ల కూడా కోపంలో వున్నాడు.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center
Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center
All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online add space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center
P.O. Box 820648
Fort Worth, Texas 76182, USA
Telephone: 1-817-595-1664
Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE
E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/acrasianfontpack.html>